

Gävle
KOMMUN

Gävle kommun

Årsredovisning 2023

www.gavle.se

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande	3
Kommundirektören	5
Året i korthet	6
Till vad går pengarna	7
Legal struktur 2023-12-31	8
Översikt av verksamhetens utveckling	11
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	17
Händelser av väsentlig betydelse	23
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	25
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	27
Balanskravsresultatet	49
Väsentliga personalförhållanden	50
Förväntad utveckling.....	63
Ekonomiska rapporter	64
Ordlista och definitioner	64
Ekonomiska sammanställningar	67
Drift och investeringsredovisning	96
Kommunens nämnder och bolag	112

Bilagor

Bilaga 1: Kommunfullmäktiges ärende ÅR 2023

Bilaga 2: Politiska uppdrag sammanfattning ÅR 2023

Bilaga 3: Verksamhetsrapporter för nämnder och bolag ÅR 2023

Kommunstyrelsens ordförande

Ännu ett extraordinärt år

Vi lever i en tid av stora samhällsförändringar kopplat till större trender som förändrad demografi, globalisering, snabb teknisk utveckling och värderingsfrågor och demokratisyn som utmanas. Lägg till det effekter från global pandemi, fullskaligt krig i Europa, andra utrikes och inrikes konflikter och orosyttringar, klimathot och extremväder. Det är lätt att misströsta över utmaningarna som omger oss, men det är nu viktigare än någonsin att alla goda krafter hjälps åt. Det extraordinära i olika skepnader har blivit en del av vardagen och vi behöver därför ha en större beredskap för att kunna hantera många olika scenarion, samtidigt som våra verksamheter måste fungera som vanligt. Att leda i olika former av kris kräver mer av oss alla. I olika former av kris behöver nutida lösningar ifrågasättas för att nya lösningar och nya svar på hur demokratin, samhället och välfärden ska kunna utvecklas.

2023 var första året som den nya politiska majoriteten Samling för Gävle; S, C, KD, L och MP styrde Gävle kommun tillsammans. Konstruktiv samverkan och ansvarstagande i en svår tid är ledorden för vårt samarbete. Vårt arbete har i hög utsträckning präglats av alla omvärldens osäkerhetsfaktorer och dess konsekvenser men också av att balansera nutidsoro med framtidstro och ambitioner med tillgängliga resurser och förutsättningar. I politiken måste vi klara av att hantera allt detta samtidigt.

Gävle är fortfarande en attraktiv kommun. Vi har aldrig haft fler förfrågningar om nyetableringar. Aldrig någonsin har så stora infrastruktursatsningar planerats i och runt Gävle och aldrig någonsin har den gröna omställningen i industrin varit kraftfullare och snabbare. Det är viktigt att vi inte helt släpper de tillväxtplaner, vi i stor politisk enighet, sedan 2016, arbetat med för att möjliggöra nya bostadsområden, ny verksamhetsmark och nya infrastrukturinvesteringar i Gävle. Men vi måste givetvis löpande anpassa våra planer när förutsättningarna förändras. Tillväxten och befolkningsprognoserna har abrupt avtagit under året, vilket i det korta perspektivet gör att kostnadssidan och intäktssidan inte matchar varandra

tidsmässigt. Det påverkar vårt ekonomiska resultat negativt och det gör att vi behöver revidera våra tidsplaner och takten och omfattningen både gällande investeringar och exploateringar. Men när konjunkturen vänder behöver vi stå redo att ge näringslivet ännu bättre förutsättningar att verka och växa i Gävle. För vi behöver mer skatteintäkter för att kunna stärka välfärden.

I tuffa tider är det lätt att få bilden att inget fungerar och att allt går åt fel håll. Det stämmer så klart inte, även om behoven på många håll är större än tillgängliga resurser och förväntningarna är större än vad som kan mötas. De fem kommunövergripande mål som Samling för Gävle prioriterar under mandatperioden vägleder oss i vårt gemensamma arbete. De fem - Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor, Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen, Påtagligt förbättrat företagsklimat, En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov samt En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun – är de målsättningar som hela kommunkoncernen ska arbeta mot oavsett konjunktur, både i goda och i svåra tider. Många positiva insatser har gjorts under året för att röra oss mot våra mål men självklart påverkas takten och omfattningen av våra ambitioner när ekonomin kärvar.

Skola, vård och omsorg är och förblir kommunens kärnuppdrag och trots att de är våra mest prioriterade områden så påverkas även kärnverksamheterna av våra förändrade ekonomiska förutsättningar, av samhällsutvecklingen där mer och mer resurser går till tvångsinsatser och myndighetsbeslut och mer komplex problematik som behöver mötas. Det är en nationell välfärdsutmaning att klara denna ekvation där vi behöver göra allt vi kan men där vi också är beroende av samverkan och gemensam kraftsamling med andra aktörer. Trygghetsstärkande arbete och brottsförebyggande frågor har också stått högt upp på agendan under året liksom arbetet med klimatanpassning kopplat till extremväder och ett förändrat klimat.

Kommunen ska oaktat konjunktur och omvärldsfaktorer fortsätta att vara en möjliggörare för såväl medborgare som för företag. Vi ska bygga vidare på allt det

goda som sker för det är bara tillsammans med andra som det går att lösa hela samhällsupdraget.

Jag vill rikta ett stort tack till alla våra medarbetare. Ni är en stor del av det vi kallar god kvalitet. Ett stort tack också till alla samarbetspartners, näringsliv,

föreningsliv, eldsjälar och alla andra som på olika sätt bidragit till att göra ett bra Gävle ännu bättre!

*Åsa Viklund Lång (S)
Kommunstyrelsens ordförande*

Kommundirektören

Kommunen som en del av helheten

Även under 2023 har omvärlden starkt påverkat hur kommunen har kunnat bedriva sina verksamheter. Vi har upplevt en påverkan som privatpersoner, och på samma sätt har kommunens ekonomi och förutsättningar påverkats. De ekonomiska underskott vi sett i offentlig sektor i Sverige beror till stor del på faktorer som är svåra att påverka under ett enda verksamhetsår. Vi har under 2023 sett ökade pensionskostnader, en inflation som inte avstannat, högre räntekostnader på de lån kommunen omsatt och därmed högre kostnader för materialinköp, investeringar, transporter, energi och i förlängningen hyror.

När samhället i stort arbetar med inflationsbekämpning och en fallande BNP riskerar kommunens skatteunderlag en minskad tillväxt, då ökningen av invånarnas lönesumma avtar samtidigt arbetslösheten riskerar att öka.

Kommunen på längre sikt

Våra verksamheter har under året 2023 på ett mycket aktivt och bra sätt hanterat en föränderlig omvärld. Trots att verksamheterna har haft ett ekonomiskt effektiviseringsmål har de i största möjliga mån lyckats upprätthålla våra kvantitets- och kvalitetsmål.

På kort sikt har det inneburit att vi under året delvis minskat ambitioner, skjutit investeringar, projekt och uppdrag framåt men också genom ett övergripande sparprogram som tyvärr tvingat oss minska ambitionen vad gäller den viktiga kompetensutvecklingen, inköp och möjligheten att delta i extern samverkan. Resor, konferenser, uppdatering av system, inköp av utrustning har också fått stå tillbaka till förmån för verksamhet med direkt påverkan på kommuninvånare och näringsliv.

Ett fortsatt arbete för att minska kommunens driftkostnader har fullföljts under året vilket påverkat lokalanskaffning, drift i form av el och energi, fordon och transporter.

Att dra ned på intern utbildning, kompetensutveckling, extern samverkan osv är förstås inte möjligt på sikt utan arbetet med medarbetares förutsättningar måste upprätthållas även om det tvingats stå tillbaka tillfälligt.

En kommun måste också se utvecklingen även på längre sikt. Att våra förutsättningar varit begränsade under verksamhetsåret kommer påverka sektorn under flera år framåt. Ränteläget kommer att påverka våra driftkostnader för främst de kommunala bolagen under lång tid, och kostnaderna för de påbörjade investeringarna och de nyinvesteringar vi tagit kommer sannolikt att öka.

Kommande år

Prognosen för kommande år är svår att förutsäga men tydligt är att den ekonomiska pressen på samhället och offentlig sektor kvarstår. Tyvärr ser vi konflikter i världen öka vilket indirekt påverkar också Sverige och Gävle. Vi ser framför oss minst två år med minskat ekonomiskt utrymme även om de senaste signalerna visar på en ljusning i ränteläge och sänkt inflationstakt. Vi går dock in i 2024 med en kommunplan och budget som innebär stora krav på revideringar i nämndernas verksamheter men med ett fokus på att i största möjliga mån bibehålla kvaliteten i kärnverksamheterna.

*Göran Arnell
Kommundirektör och VD Gävle Stadshus
AB*

Året i korthet

Några väsentliga händelser

Fåglarna åt upp Gävlebocken

Pris för korta
ledtider för
bygglov

Vasaskolan byggdes ut

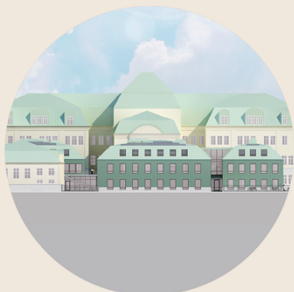
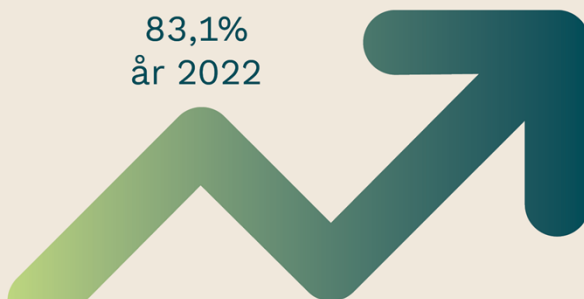

Illustration Vasa: Maxim Arkitekter

83,1%
år 2022

87,1%
år 2023

Andelen elever med
gymnasieexamen **ökar**

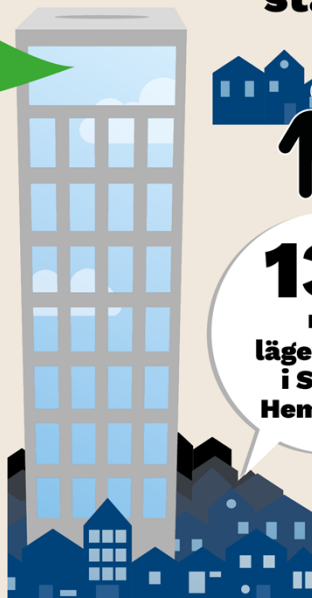

Konserthuset fyllde 25 år

Hemlingborg står klart

132
nya
lägenheter
i Södra
Hemlingby

Till vad går pengarna

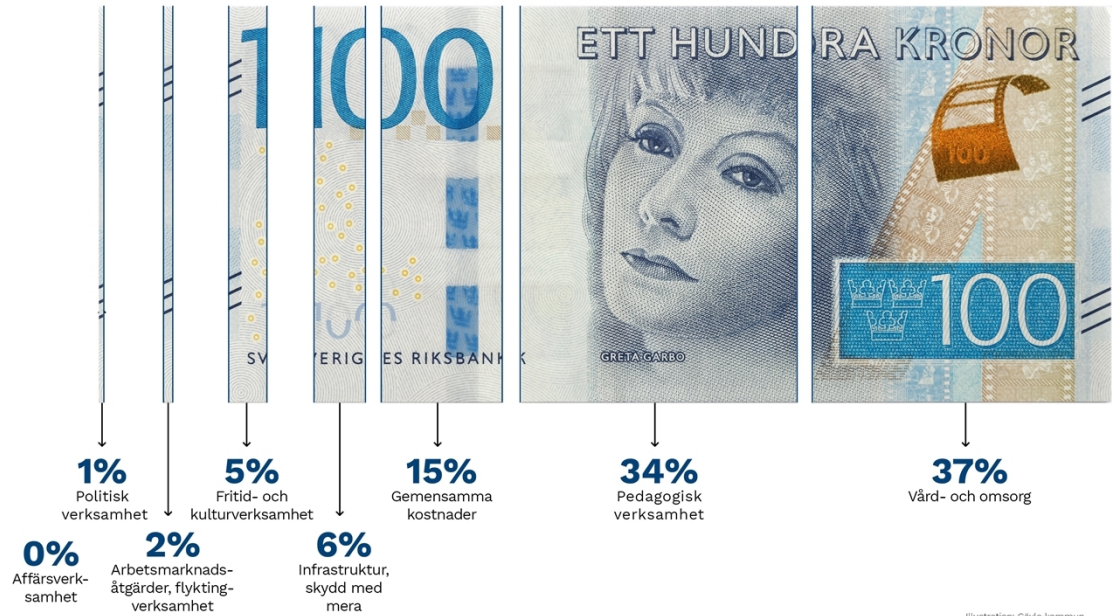
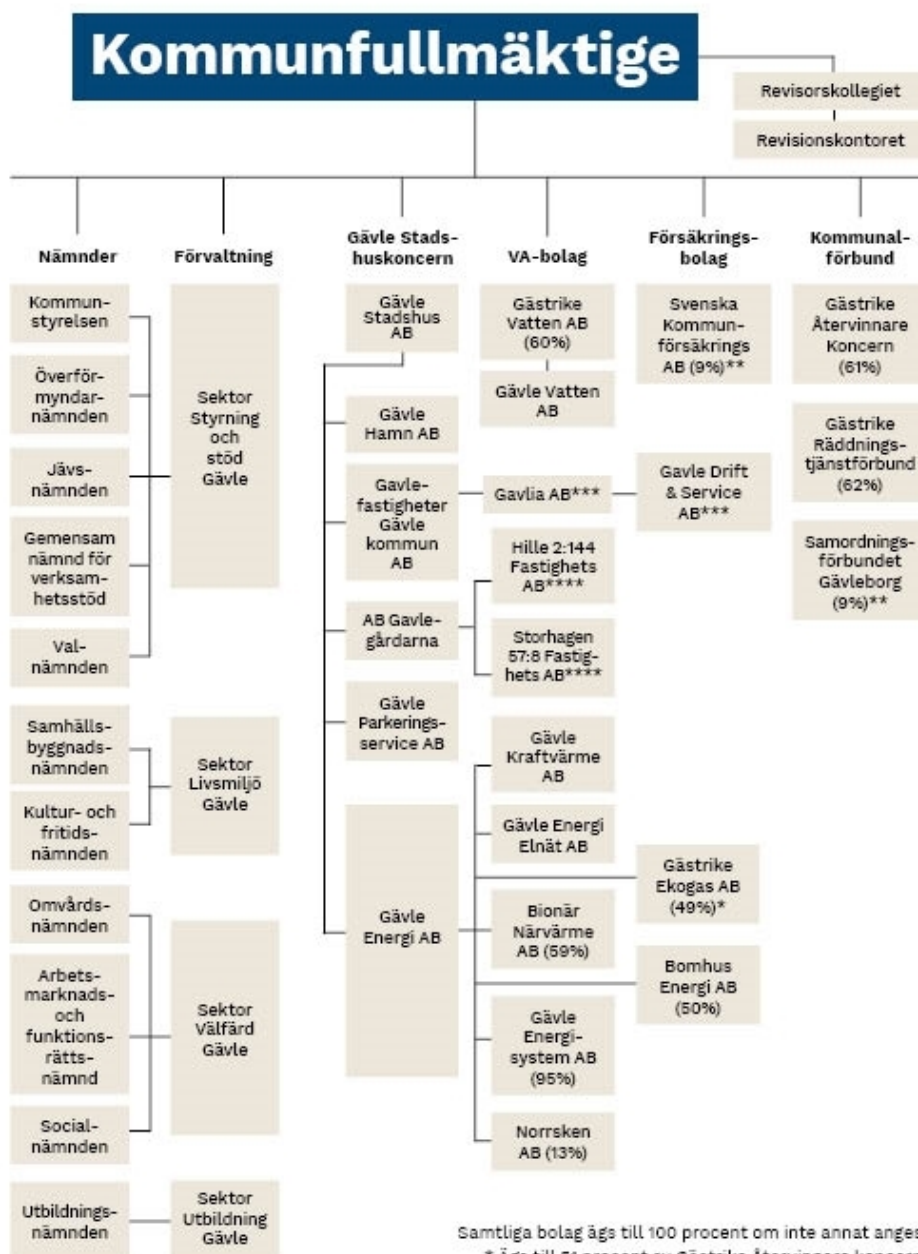

Illustration: Gävle kommun
Bild: MostPhotos

Den kommunala koncernen

Samtliga bolag ägs till 100 procent om inte annat anges.

* Ägs till 51 procent av Gästrike Återvinnare koncern.

** Ingår ej i den sammanställda redovisningen.

***Fusion är beslutat av KF hösten 2023 och planeras att genomföras per 2024-05-01

****Fusion är beslutat av KF hösten 2023 och är genomförd under januari 2024.

Kommentarer till den legala strukturen

Nämnd/bolag	Verksamhet
Kommunstyrelsen	Leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet som helhet.
Överförmyndarnämnden	Utöva tillsyn över godemän, förvaltare och förmyndare för myndiga personer som inte själv kan ta tillvara sin rätt eller omyndiga barn som missgynnas ekonomiskt eller rättsligt.
Jävsnämnden	Tillsyn, beslut och övrig förekommande myndighetsutövning där samhällsbyggnadsnämnden inte får utöva myndighetsutövning.
Gemensam nämnd för verksamhetsstöd	Samverkan av administrativ art, t ex IT-relaterad, för de kommuner som ingår i nämnden.
Valnämnd	Följa valdistriktsindelningen och verka för att upprätthålla ett högt valdeltagande under goda demokratiska former.
Samhällsbyggnadsnämnden	Kommunal fysisk planering av detaljplaner, strandskydd, geografisk information, allmänna platser, vägar, trafik och fritidsbåtsleder.
Kultur-och fritidsnämnden	Kultur- och fritidsverksamhet. (Konserthus, bibliotek, simhallar, kulturskolan med flera)
Omvårdnadsnämnden	Vård och omsorg för äldre och funktionsnedsatta personer utifrån gällande lagstiftning.
Arbetsmarknads-och funktionsrättsnämnden	Kommunal vuxenutbildning, LSS, Omsorg, stöd och boende för personer med funktionsnedsättning, arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd.
Socialnämnden	Individ- och familjeomsorg såsom familjerätt, barn- och ungdomsvård, missbruks- och beroendevård och familjerådgivning.
Utbildningsnämnden	Förskola, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.
Gävle Stadshus AB	Äger och förvaltar aktier och andelar i bolag som verkar inom Gävle kommuns kompetensområde samt övergripande samordna de kommunala bolagens verksamheter.
Gävle Energi-koncernen	Bedriva produktion och distribution samt köp och försäljning av el, värme, kyla, gas, tele- och datakommunikationstjänster.
AB Gavlegårdarna	Allmännyttigt bostadsbolag inom Gävle Kommun som har i uppdrag att bygga och förvalta hyresbostäder i förekommande fall även kommersiella lokaler. Gavlegårdarna (ABG) äger även kommunala lokalerna avseende vård- och omsorgsboende. Kommunfullmäktige beslutade 2023-10-30 (dnr 23KS357) att under år 2024 fusionera dotterbolagen Hille 2:144 Fastighets AB och Storhagen 57:8 Fastighets AB med moderbolaget.
Gavlia-koncernen	Avser främst de rörelsedrivande bolagen Gavlefastigheter Gävle kommun AB (GFAB) och Gavle Drift & Service AB (GDS). Koncernen ska äga, uppföra och förvalta lokaler för kommunala verksamheter, tillhandahålla tjänster inom mark- och utemiljö samt ansvarar för kommunens fordon- cykel- och möbelpool.

Nämnd/bolag	Verksamhet
	Kommunfullmäktige beslutade 2023-12-11 (23KS451) att under år 2024 fusionera Gavlia AB och Gavle Drift & Service AB med moderbolaget .
Gävle Hamn AB	Äga och förvalta mark, infrastruktur och magasin i syfte att utveckla industriell verksamhet i och i anslutning till Gävle kommuns hamnområde samt svara för oljehamns- och kemikalieverksamheten inklusive driften av kajanläggningar. Bolaget förkortas GHAB.
Gävle Parkeringservice AB	Övervakar och bedriver parkeringsverksamhet i enlighet med Gävle kommuns parkeringspolicy samt äga parkeringsanläggningar. Bolaget förkortas GPAB.
VA-bolagen	Avser Gästrike Vatten AB och Gävle Vatten AB. Gävle Vatten äger och förvaltar den allmänna VA-anläggningen i Gävle kommun
Svenska Kommun Försäkrings AB	Försäkringsrörelse avseende sak, ansvars- och förmögenhetsskada.
Kommunalförbund	Ansvarar för renhållning och räddningstjänst.
Privata utförare	Kommunen använder privata utförare inom främst vård, omsorg och skola. Några av de största utförarna är: Humana Omsorg AB, Vardaga Opalen AB, Internationella Engelska skolan i Sverige AB och Kunskapsskolan i Sverige AB.

Översikt av verksamhetens utveckling

Fem år i sammandrag

Kommunkoncern

Mnkr	2023	2022	2021	2020*	2019*
Koncernen					
Verksamhetens intäkter	11 510	11 316	10 908	10 261	10 030
Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar	-11 352	-10 730	-10 763	-9 454	-9 454
Finansnetto/Skattekostnad/Minoritets-intresse	-193	-55	-88	-86	-106
Extraordinära poster	-150	0	-479	0	0
Årets resultat	-185	530	-422	729	470
Materiella och immateriella anläggningstillgångar	20 100	18 866	17 636	16 190	15 446
Finansiella anläggningstillgångar	505	561	584	706	801
Omsättningstillgångar	1 798	1 882	2 094	2 638	1 829
Summa tillgångar	22 403	21 309	20 314	19 534	18 076
Eget kapital	8 397	8 533	8 210	8 776	8 086
Långfristiga skulder, Avsättningar, Minoritetens andel	10 983	10 131	9 894	8 582	7 866
Kortfristiga skulder	3 023	2 644	2 210	2 176	2 124
Summa eget kapital och skulder	22 403	21 309	20 314	19 534	18 076
Nyckeltal:					
Soliditet 1	38,0	40,6%	41,5%	44,9%	44,7%
Soliditet 2 (inklusive pensionsåtagande)	33,0	35,4%	35,6%	35,4%	34,2%
Skuldsättning per invånare, kr	140 191	126 222	113 152	99 730	99 589
Självfinansieringsgrad kommunal verksamhet, årlig	21%	69%	87,0%	109,6%	92,0%
Investeringar, netto	2 302	2 312	1 935	1 618	1 672
<i>* åren 2020- 2019 är inte finansiell leasing redovisad.</i>					

Kommun

Mnkr	2023	2022	2021	2020*	2019*
Verksamhetens nettokostnader	-7 525	-6 735	-7 014	-5 961	-5 805
Skatteintäkter och statsbidrag	7 237	6 942	6 638	6 289	6 015
Finansnetto	61	104	45	172	106
Extraordinärt	-150	0	-265	0	0
Årets resultat	-377	311	-596	500	316
Anläggningstillgångar	18 150	16 555	15 219	12 648	10 926
Omsättningstillgångar	1 082	1 271	1 561	2 863	2 177
Summa tillgångar	19 232	17 826	16 780	15 510	13 103
Eget kapital	4 781	5 157	4 846	5 696	5 207
Långfristiga skulder	12 062	10 674	10 344	7 885	6 068
Kortfristiga skulder	2 389	1 995	1 589	1 929	1 829
Summa eget kapital och skulder	19 232	17 826	16 780	15 510	13 103
Nyckeltal:					
Nettokostnader förändring föregående år	11,7%	-4,0%	17,7%	2,7%	0,4%
Skatteintäkter förändring föregående år	4,3%	4,6%	5,5%	4,6%	3,7%
Resultat/skatteintäkter	-5,2%	4,5%	-9,0%	7,9%	5,3%
Soliditet 1	24,9%	28,9%	28,9%	36,7%	39,7%
Soliditet 2 (inklusive pensionsåtagande, exklusive förmedlade lån)	35,5%	41,0%	37,2%	41,8%	45,3%
Invånare vid årets slut	103 532	103 493	103 136	102 904	102 418
Utdebitering, kr	22:26	22:26	22:26	22:26	22:26
Skatteunderlag mnkr, taxeringsår	24 972,6	23 900,3	22 603,5	22 167,2	21 680,3
Skattekraft per invånare, tkr, taxeringsår	241,3	231,7	219,7	216,4	213,7
Förmögenhet per innevånare tkr	46,2	49,8	47,0	55,3	50,8
<i>*2020 är 40 hyresavtal redovisade som finansiell leasing, åren 2019 är inte finansiell leasing redovisad.</i>					

Verksamhetsnyckeltal kommunkoncern	2023	2022	2021	2020	2019
Antal anställda vid årets slut	8 388	7 735	8 517	7 666	7 546
Antal hyresrätter	14 236	14 116	14 110	14 064	14 036
Antal producerade GWh fjärrvärme	807	743	787	687	771
Vakansgrad (inom kommunala fastigheter)	2,1%	1,3%	1,0%	0,9%	1,4%

Verksamhetsnyckeltal kommun	2023	2022	2021	2020	2019
Antal anställda	7 394	6 784	7 054	6 961	6 882
Andel med legitimation i grundskola (%)	69,5%	69,6%	69,8%	70,7%	69,8%
Barn/årsarbetare förskola	5,3	5,4	5,6	5,3	5,3
Totalt antal aktiva barn och ungdomar 7-20 år i Gävle/ invånare	59,8%**	63,3%*	58,4 %	58,0%	60,4%
Antal besök Gävle Konserthus & Symfoniorkester (exkl. restaurangbesök)	68 323	72 467	92 000	27 130	96 742

* Rättat värde från årsredovisning 2022

** Målvärde 2023. Nyckeltalet redovisas i delårsbokslut 1 nästkommande år.

Kommentarer till 5 år avseende väsentlighet

Gävle kommunkoncern

Mnkr	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022	Budget 2022
Verksamhetens intäkter	4 273,9	4 883,1	4 374,0	4 063,4
Verksamhetens kostnader	-10 320,6	-10 881,2	-9 883,6	-9 521,7
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 032,0	-876,5	-846,3	-827,8
Verksamhetens nettokostnader	-7 078,7	-6 874,6	-6 355,9	-6 286,4
Skatteintäkter	5 945,9	5 820,3	-5 600,9	5 464,1
Generella statsbidrag och utjämning	1 291,1	1 278,1	1 340,7	1 358,3
Verksamhetens resultat	158,3	223,8	585,7	536,3
Finansnetto	-193,4	-262,4	-55,0	-44,5
Resultat efter finansiella poster	-35,1	-38,6	530,7	491,8
Extraordinära poster	-150,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-185,1	-38,6	530,7	491,8

Ovanstående budgeterade resultat är exklusive skattekostnad. Enligt Lag om kommunal bokföring ska bolagsskatter redovisas som verksamhetens kostnader, se not 4, och den uppgick -65,3 (-90,1) mnkr. Ett justerat årets resultat exklusive skatt innebär att årets resultat uppgår till 119,8 (609,5) mnkr.

För detaljerad beskrivning av nämnderna och de kommunala bolagens måluppföljning och resultat hänvisas till "Kommunens nämnder och bolag" i avsnittet "Ekonomiska rapporter" och de bilagda verksamhetsrapporterna i denna årsredovisning.

Mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2022	Budget 2022
Gävle kommun	-377,6	-291,1	310,8	257,2
Stadshuskoncernen	298,4	407,3	380,3	352,2
Gävle Vatten	-4,1	6,7	4,3	35,2
Övriga bolag	56,4	27,2	11,7	19,1
Elimineringar	-158,2	-188,7	-176,4	-171,9
Summa	-185,1	-38,6	530,7	491,8

Resultatet för året är -185,1 (530,7) mnkr vilket är 146,5 mnkr sämre än budgeterat -38,6 mnkr. Årets negativa resultat kan främst härledas till ökade pensionskostnader i kommunen med 283,9, nedskrivning av kommersiella fastigheter på 164 mnkr samt ytterligare avsättningar för beräknade kostnader avseende skyfallet 2021 på 150 mnkr. Gävle Stadshuskoncernen redovisar en vinst som är lägre än budget vilket förutom nedskrivningar

förklaras av ökade räntekostnader i koncernen. Övriga bolag avser Gästrike Vatten, Bomhus Energi AB, Gästrike Ekogas, Gästrike Återvinnare och Gästrike Räddningstjänst och dessa redovisar vinster för år 2023.

De koncernmässiga elimineringarna avser främst aktieutdelning mellan Gävle kommun och Gävle Stadshus på -166,8 mnkr, spegelbokning av resultat effekt finansiell leasing på 68,9 mnkr, internvinst

markförsäljning från Gävle kommun till Gävle Stadshuskoncernen på 5,6 mnkr.

Gävle kommunkoncern är inne i ett expansivt skede med en kraftig tillväxt. I allt väsentligt är det investeringarna i infrastruktur, fastigheter och lokaler som svarar för ökningen. Av den totala balansomslutningen svarade anläggningstillgångarna för 92 (91) procent och omsättningstillgångarna för 8 (9) procent.

Finansieringsstrukturen – relationen mellan skulder och avsättningar samt eget kapital har i stort varit oförändrad sett över femårsperioden.

Vid utgången av 2019 stod eget kapital för 43,5 procent och vid utgången av 2023 för 37,5 procent av finansieringen. De senaste 5 åren har balansomslutningen ökat med 4 329 mnkr medan det egna kapitalet ökat med 531 mnkr. Det innebär att den förhållandevis kraftiga tillväxten har utöver eget kapital finansierats med externa lån 3 798 mnkr.

Investeringar, finansiering och likviditet

Koncernens investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 2 293 (2 312) mnkr. Inom primärkommunen gick huvuddelen till infrastrukturensatsningar och kärnverksamheter inom skola, vård och omsorg. I bolagskoncernen fördelades investeringarna främst på bostäder, skolor, vård- och omsorgsboende, bostäder samt kulturhus.

Av kassaflödesanalysen framgår att den löpande verksamheten inklusive förändringar i rörelsekapital genererade ett kassaflöde som inte varit tillräckligt stort för att finansiera koncernens investeringar. Under året har koncernen ökat sin belåning med 700 (122) mnkr.

Årets resultat - Kommun

Årets resultat för kommunen uppgår till -377,6 mnkr (310,7) varav -150 mnkr är hänförliga till extraordinära kostnader. Utan dessa redovisar kommunen ett underskott på 227,6 mnkr. Det negativa resultatet beror på nämndernas underskott med 69,9 mnkr (exklusive realisations- och exploateringsresultat). Ytterligare information kring nämndernas resultat redovisas under avsnitt 5.3 Drift och investeringsredovisning. Ett nytt

pensionsavtal har påverkat pensionskostnaderna negativt med 102,4 mnkr och inflationen har påverkat pensionskostnaden negativt med 181,5 mnkr. Högre skatteintäkter och generella bidrag och utjämning har varit högre än budgeterat vilket påverkar positivt med ca 100 mnkr.

Exploateringsresultatet för året blev 4,5 mnkr vilket är lägre än budgeterat som var 24,6 mnkr.

Resultatet efter balanskravsutredning uppgår till -411,9 mnkr. Kommunen räknar bort extraordinära kostnader på 150 mnkr i balanskravsutredning. Årets balanskravsresultat blir 0 efter att kommunen använder medel från resultatutjämningsreserven med 261,9 mnkr.

Årets resultat - Gävle Stadshuskoncern

Årets resultat efter finansnetto uppgick till 470,8 (328,8) mnkr. En förbättring med 142 mnkr från föregående år. Rörelseresultatet uppgick till 454,2 (296,7) mnkr. Rörelseresultatet är förbättrat i Gävle Energi-koncernen, Gavlia-koncernen och Gävle Parkeringservice medan det försämrats i Gävle Hamn och Gavlegårdarna. Från och med år 2021 redovisar koncernen finansiell leasing för kommunala verksamhetslokaler enligt K3s regelverk.

Avkastningskrav enligt ägardirektiv: AB Gavlegårdarna skall enligt ägardirektivet uppnå en avkastning på eget kapital på 3,5 procent, utfallet för 2023 blev 3,7 procent. Resultat efter finansiella poster inklusive avsättning till ersättningsreserv uppgick till 86,8 mnkr att jämföra med budget 100,0 mnkr. Direktavkastningen är 3,3 (4,1)% vilken enligt ägardirektivet ska vara i nivå med marknaden i Gävle.

Gavlia-koncernen har ett resultat efter finansiella poster på 100,1 mnkr varav 29,5 mnkr avser finansiell leasing. Koncernens budget för året var 56,4 mnkr att jämföra med utfallet 70,5 mnkr exklusive finansiell leasing. Från och med 2021 redovisas samtliga kommunala verksamhetslokaler exkl kontor enligt K3:s regelverk som finansiell leasing.

Gävle Parkeringservice redovisade ett resultat efter finansiella poster på -32,3 (7,1) mnkr att jämföra med ägardirektivets

krav på 7,0 mnkr. Resultatet är belastat med en nedskrivning på 36,0 mnkr avseende mobilitetshuset Pralinen som invigdes under året.

Gävle Energi och Gävle Hamn redovisar i likhet med föregående år resultat som uppfyller kraven i ägardirektiven.

Årets resultat – Övriga bolag

Resultaten efter finansnetto i de övriga verksamheterna uppgick tillsammans till 20,6 (63,2) mnkr, en resultatförändring med 42,6 (100,4) mnkr. Resultaten beräknas så att endast ägda andelar av räkenskapsposterna tas med i den sammanställda redovisningen. I övriga verksamheter ingår två kommunalförbund, tre intressebolag samt Gävle Vatten.

Gävle Vatten redovisar en förlust efter finansiella poster på 2,0 mnkr att jämföra med förra årets vinst på 5,3 mnkr. Av årets resultat avser 9,0 (-9,0) mnkr årets underuttag. Bolaget har under året investerat 214 mnkr och därmed ökat sina långa skulder med 193 mnkr till 943 mnkr. Avsättningarna har ökat med 150 mnkr då tidigare avsättning avseende skyfallet år 2021 omvärderats. Denna merkostnad är till sin helhet täckt genom ett rörelsebidrag från Gävle kommun. Arbete pågår för att klargöra spill- och dagvattennätets utformning och kapacitet som en del i utredningen om ansvarsfrågan avseende skyfallet i augusti 2021.

Gästrike Återvinnar-koncernen redovisar ett resultat på 15,5 (-12,8) mnkr i förhållande till ägd andel. Förbundets totala intäkter

har under året ökat med 21,7 mnkr. Av förbundets intäkter avser 209,9 (195,5) mnkr taxeintäkter och avgifter från hushållen. Inför år 2023 genomfördes en genomsnittlig taxehöjning vilket motsvarar 16,0 mnkr i ökade intäkter. Taxeintäkter utgörs av grundavgifter och hämtningsavgifter. Grundavgifterna skall täcka kostnaderna för återvinningscentraler och kontorsledning. Hämtningsavgifterna avser hushållsavfall, slam och fett ska täcka kostnaderna för insamling av allt avfall.

Gästrike Räddningstjänst redovisar en vinst på 7,8 (2,5) mnkr. Förbundet har erhållit 163,6 mnkr i kommunbidrag varav Gävle erlagt 100,8 (87,5) mnkr.

Gästrike Ekogas AB redovisar ett resultat på 3,7 (-3,5) mnkr varav 3,0 (-2,8) mnkr konsolideras Gävle kommunkoncern. Bolaget har under året varit beviljat produktionsstöd från Jordbruksverket och Energimyndigheten och har intäkterförts bidraget både för år 2022 och 2023. Bolagets behandling av substrat och rågasproduktion samt produktion av fordonsgas har minskat något under året. Bolagets soliditet är 23,3 (19,3) procent.

Bomhus Energi AB, som ägs till 50 procent, redovisar en vinst enligt ägd andel på 31,3 (24,1) mnkr. Bolaget har producerat 1 060 (1 109) GWh el utöver hetvatten för fjärrvärme och processånga. Under året har biopannan uppgraderats tryckkärlsmässigt uppgraderats till 200 Mwh och panneffekten 180 Mwh. Bolagets soliditet uppgår till 46,4 (40,7) procent.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsbeskrivning

Samhällsekonomisk utveckling

Lågkonjunkturen drabbar kommunsektorn

Den globala ekonomin påverkas av två stora störningar: den tidigare covid-19-pandemin och Rysslands pågående anfallskrig mot Ukraina. Den stora efterfråge-chock som pandemin innebar ändrade allokeringen mellan sektorer och detta påverkar ännu världsekonomin, med avtryck inte minst i arbetsmarknaden och inflationen i flera länder. Den ekonomiska politiken gjordes dessutom mycket expansiv, speciellt i USA.

Den andra stora omvärldsfaktorn, Rysslands anfallskrig mot Ukraina, har främst påverkat Sverige och Europa via högre råvarupriser.

I Sverige klassade Folkhälsomyndigheten den 1 april 2022 ned covid-19 till en "inte längre allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom". Den 5 maj 2023 deklarerade Världshälsoorganisationen WHO att covid-19 inte längre utgjorde ett internationellt hot mot människors hälsa, varför det tidigare akutläget avslutades.

Ekonomirapporten, oktober 2023 har dämpat efterfrågan och startat den inflationsspiral som drabbat vår region. För att motverka den höga inflationen har världens centralbanker höjt styrräntorna kraftigt 2022–2023. Detta har dämpat såväl hushållens konsumtion som produktionen i räntekänsliga sektorer. Att försvara och upprätthålla låginflationsnormen är vitalt för centralbankerna om en varaktigt hög inflation ska undvikas. Vi bedömer att inflationen måste falla tillbaka betydligt innan räntesänkingscykeln kan inledas. Styrräntorna kommer därför att vara höga en bit in i 2024. Det höga ränteläget dämpar nu efterfrågan och medför tuffare finansiella villkor i bank- och försäkringssektorn, liksom att det fördyrar skulder för offentlig sektor. En svagare

kredittillväxt följer, vilket i sin tur bromsar den ekonomiska aktiviteten ytterligare. Förhoppningen är att det allt svagare resursutnyttjandet snart ska dämpa inflationstrycket, men att den strama penningpolitiken inte ska leda till en global recession.

Konjunktur och strukturella faktorer dämpar internationell ekonomi

Vi räknar med att den globala BNP-tillväxten dämpas kommande år. Även om arbetslösheten fortfarande är låg börjar efterfrågan på arbetskraft avta. Riskerna för BNP-utvecklingen i USA på kort sikt är flera: stora strejker, återstart av betalning av studielån samt en eventuell stängning av den federala staten. Europa drabbas fortfarande mer av utbudsstörningarna och tillväxten blir svagare här än i USA, särskilt 2023. Samtidigt leder hemtagning av produktion från Kina, till följd av höjda tullar och andra handelshinder, till att den globala handeln försvagas mer än den globala BNP-tillväxten. Kinas ekonomiska bekymmer på hemmaplan (svag ekonomisk stimulans, svag inhemsk efterfrågan, finansiella risker kring fastighetssektorn samt hög skuldsättning hos lokala myndigheter) drabbar speciellt Tyskland hårt då Kina är en av dess största handelspartners. Det tar tid för den globala ekonomin att anpassa sig till de högre prisnivåerna och räntorna. Global BNP växer svagare 2023–2024 men får mer fart därefter. Däremot når global tillväxt inte heller då upp till den genomsnittliga tillväxten historiskt (drygt 3,4 procent). I riskbilden finns därtill faktorer som kan peka mot en än svagare utveckling. Inte minst är det ännu ovisst hur Rysslands anfallskrig mot Ukraina fortlöper.

Källa: Ekonomirapporten, oktober 2023 (skr.se)

Gävle kommun

Befolkningsutveckling

Föregående års siffror inom parantes

Enligt Statistikmyndigheten SCB uppgick befolkningen i Gävle kommun till 103 532 invånare vid utgången av december månad 2023. Det innebär en folkökning med 39 (357) personer under helåret 2023, vilket är en markant sänkning i jämförelse med föregående år.

Vid slutet av 2023 var 10 551 700 personer folkbokförda i Sverige. Under året ökade befolkningen med 30 200 personer, vilket var den lägsta folkökningen i absoluta tal sedan 2001. Att folkökningen var lägre än tidigare berodde på ett minskat barnafödande, ett lägre antal invandringar samt ett högre antal utvandringar.

Under 2023 minskade folkmängden i 193 av landets 290 kommuner. Det är fler än 2022 då 131 kommuner hade en folkminskning. Av de tolv län som hade en folkminskning under 2023 var minskningen som störst i Gävleborg, både i absoluta och relativa tal. Där minskade befolkningen med 1 700 personer, eller 0,6 procent jämfört med föregående år.

I rangordning efter befolkningsstorlek hamnar Gävle på en 18:e plats bland rikets kommuner.

Antalet barn och unga (0-19 år) minskade med 228 invånare, medan antalet unga-äldre (65-79 år) ökade med 31 invånare och äldre-äldre (80+ år) ökade med 251 invånare. Samtidigt minskade befolkningen i arbetsför ålder (20-64 år) med 15 invånare. Förra året ökade denna grupp med 253 personer.

Under helåret föddes 897 (969) barn, vilket är 72 stycken färre barn än motsvarande period föregående år. Under helåret flyttade 4 595 (4 818) personer till Gävle och 4 505 (4 483) personer från Gävle, vilket innebär ett flyttningsnetto med 90 personer (335).

Källa: SCB

I avsnittet riskanalys informerar kommunkoncernen om de risker som har identifierats kopplat till demografiska faktorer och hur de ska hanteras.

Infrastruktur, sysselsättning och bostadsbyggande

Kommunens planberedskap ligger idag på 2193 varav ca 200 avser småhus. Under 2023 har 353 bostäder tillkommit i de detaljplaner som antagits.

Antalet färdigställda bostäder hittills i år är 658 bostäder vilket är ovanligt högt jämfört med tidigare år. Ett nytt bostadsförsörjningsprogram är på gång och ska beslutas av Kommunfullmäktige under våren.

Under året har 96 hektar verksamhetsmark tillskapats i antagna detaljplaner.

Sysselsättningen hos arbetsställen belägna i kommunen ökade med 569 sysselsatta (15–74 år), mellan år 2021 och år 2023 (Källa: SCB, BAS). Enbart under år 2023 uppgick ökningen till 160 sysselsatta.

Antalet lediga jobb som arbetsgivare anmält till Arbetsförmedlingen uppgick i Gävle kommun till 2 019 (1 470) stycken i december 2023, vilket är 549 färre än för tolv månader sedan. Samtidigt uppgick antal berörda om varsel om uppsägning i Gävleborgs län till 1 329 (311) personer, vilket är 1 018 personer fler än för tolv månader sedan.

I december var 4 888 (4 775) personer i åldersgruppen 16-64 år öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd. Det innebär en ökning med 113 personer jämfört med motsvarande period föregående år. Arbetslösheten uppgick till 9,2 (9,1) procent av den registerbaserade arbetskraften (16-64 år) i kommunen. Arbetslösheten var under perioden lägre hos kvinnorna 9,0 (8,9 procent), jämfört med männen i kommunen 9,5 (9,3 procent).

Arbetslösheten bland utrikes födda har varit i princip oförändrad jämfört med föregående år och uppgick till 23,3 (23,4) procent i kommunen, att jämföra med 15,1 procent i riket. Ungdomsarbetslösheten (åldersgruppen 18-24 år) har ökat jämfört med föregående år och uppgick till 12,6 (11,5) procent i kommunen.

Källa: SCB

Risکاناليس

Kommunkoncernens finansförvaltning

I finansrapporten för tertial 3 2023 (Dnr 23ks49) lämnas en utförlig rapport kring kommunkoncernens och kommunens lån och den har behandlats vid Kommunstyrelsens möte i mars 2024.

Totalt har kommunkoncernen långfristiga skulder på 8 219 (7 319) mnkr vilket innebär att upplåningen ökat med 900 mnkr. I denna beräkning är delägda bolag beräknade till 100 procent. Beviljad kreditram av kommunfullmäktige är 12 350 mnkr, där merparten av kreditramen finns hos Kommuninvest. Totalt har kommunkoncernen 2 785 mnkr kvar att nyttja av beviljad kreditram.

Lånen finansierar de kommunala bolagens investeringsverksamhet. Den kraftiga ökningen av räntan på fasta lån kommer succesivt påverka genomsnittsräntan i låneportföljen som i sin tur ligger till grund för de kommunala bolagens finansieringskostnad. Under 2023 har effekterna av Riksbankens höjningar av styrräntan påverkat bolagens räntekostnader eftersom en del av låneportföljen består av lån knutna till 3-månaders Stibor. Bolagens räntekostnader påverkades också av att fasta lån förföll under 2023 och krävde refinansiering med klart högre ränta. Finansnettot i koncernen för året är -193,4 mnkr att jämföra med -55,0 mnkr som en följd av det högre ränteläget.

Den av Kommunfullmäktige antagna modellen för administrativa avgifter i Gävle kommun, KF beslut 2019-10-29, Dnr 19KS233-2, innehåller riktlinjer för kommunkoncernens hantering av marknadsmässiga borgens- och utlåningsavgifter som stämmer överens med lagstiftning och EU:s statsstödsregler.

Genom EU:s statsstödsregler avses alla insatser av ekonomisk art som snedvrider eller hotar att snedrida konkurrensen genom att gynna eller ge en ekonomisk fördel för ett visst företag eller en viss produktion. Dessa regler omfattar inte enbart de kommunala bostadsaktiebolagen, utan innefattar även annan verksamhet som bedrivs av kommunala företag på en konkurrensutsatt marknad.

Ränterisk

Enligt finanspolicyn har Gävle kommun som målsättning (norm) att skuldportföljens genomsnittliga räntebindningstid skall vara 3 år med en tillåten avvikelse på max +/- 12 månader. Skuldportföljen består av utestående externa lån. Enligt finanspolicyn får maximalt 45 procent av skuldportföljen ha en räntebindning som understiger 1 år, utfallet är 26 procent per 2023-12-31. För att långsiktigt mäta den finansiella styrkan följs soliditet och skuldsättning per invånare regelbundet upp.

Genom att arbeta med ett tak för skuldsättning per invånare skapas en intern process där varje investering provas noggrant med målsättningen att varje investering skall ha en hög självfinansieringsgrad. Utfallet på totalnivå är motsvarande 140 191 kr per invånare men exkluderas skuldsättningen för kommunens affärsverksamhet är skuldsättningen 112 754 kr.

Genomsnittlig låneränta uppgick till 1,63 (0,74) procent. Kostnadsökningen på årsbasis vid 1 procentenhets ränteökning, på lån med rörlig ränta och fast ränta som förfaller inom ett år är 11,5 (8) mnkr.

Finansieringsrisk

Den genomsnittliga kapitalbindningstiden är 3,1 (2,7) år och 23 (26) procent av lånestocken förfaller inom 12 månader.

Hållbar finansiering

Gröna lån

Totalt har Gävle kommunkoncern 2 585 (1 625) mnkr i gröna lån. Det innebär lån till projekt och åtgärder som främjar omställning till lägre koldioxidutsläpp, klimattålig tillväxt och minskad miljöpåverkan. Ramverket för gröna lån uppdelas i följande projekt: miljöåtgärder, vattenhantering, klimatanpassningsåtgärder, gröna byggnader, energieffektiviseringar, avfallshantering, hållbara transporter och förnybar energi.

Totalt har Gävle kommun 2 585 mnkr i Gröna lån avseende följande investeringar:

- 130 mnkr, AB Gavlegårdarna, Flerbostadshus Sörby backe
 - 220 mnkr, Gästrike EkogasAB, Biogasanläggning i Forsbacka
 - 340 mnkr, Gävle Energi AB, Felixprojekt, fjärrvärmeledning Gävle-Sandviken
 - 340 mnkr, AB Gavlegårdarna, bostadsområdet Godisfabriken
 - 260 mnkr, Gavlefastigheter och AB Gavlegårdarna, div projekt.
 - 395 mnkr, AB Gavlegårdarna, Bostäder södra Hemlingby
 - 400 mnkr Gavlefastigheter, Hemlingborg avseende skola, förskola, idrottshall
-
- 500 mnkr Gavlefastigheter div mindre projekt

Av den totala låneportföljen avser knappt

25 procent hållbar finansiering.

Lån för Social Hållbarhet

Lån för social hållbarhet erbjuds av Kommuninvest till de kommuner och kommunala bolag som vill utveckla, stärka och synliggöra sina särskilda satsningar för att möta sociala behov och utmaningar. Det sociala ramverket delas upp i följande tre kategorier: boende och boendemiljöer, trygghet, säkerhet och tillgänglighet samt hälsa, utbildning, idrott och kultur.

Under året har tre projekt av Gavlefastigheters investeringar godkänts som lån för social hållbarhet avseende nedanstående tre projekt:

- Agnes kulturhus
- Hedesunda allaktivitetshus
- Andersbergs idrottshall

Pensionsmedel

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
<u>Pensionsförpliktelse</u>				
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a, Avsättning inklusive särskild löneskatt	973,5	778,4	916,2	720,4
b, Ansvarförbindelse inklusive särskild löneskatt	1 136,5	1 129,3	1 124,6	1 117,6
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	547,9	531,8	547,9	531,8
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse				
Summa pensionsförpliktelser (inklusive försäkring och stiftelse)	2 657,9	2 439,5	2 588,7	2 369,8
<u>Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde</u>				
Totalt pensionsförsäkringskapital	630,7	565,4	593,7	565,4
a, Varav överskottsmedel				
Totalt kapital, pensionsstiftelse				
Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)				
Summa förvaltade pensionsmedel	630,7	565,4	593,7	565,4
<u>Finansiering</u>				
Återlånade medel	2 027,2	1 874,1	1 994,9	1 804,4
Konsolideringsgrad	23,7%	23,18%	22,94%	23,86%

Pensionsskulderna för kommunen har beräknats enligt avtalet KAP-KL där SKR:s rekommendationer angående RIPS 21 ränta ligger till grund för beräkningen. Den förpliktelse som kommunen har att i framtiden betala ut pension redovisas på två olika sätt, enligt den så kallade "blandmodellen".

De pensionsförpliktelser som har uppstått från och med 1998 och framåt, redovisas löpande under intjänandeperioden som en kostnad i resultaträkningen och som en avsättning i balansräkningen. Avsättningen vid årsbokslut 2023 uppgick till 916,2 mnkr, inklusive särskild löneskatt vilket är en ökning med 195,8 mnkr mot föregående årsbokslut. I denna post ingår pensionsförpliktelse för förtroendevalda om totalt 20,5 mnkr. I takt med att denna del

sedan utbetalas kommer ingen kostnad att belasta kommunen, eftersom kostnaden redan har redovisats vid tidpunkten för intjänandet. De pensionsförpliktelser som har uppstått före 1998 har inte löpande redovisats som en kostnad i kommunen. Denna del uppgick till 1 124,6 mdkr, vilket är en ökning med 7,0 mnkr. Den höga inflationen har påverkat inklusive den skuld som under 2023 fick en basbelopp- och ränteuppräknings om totalt 87,2 mnkr, dvs kostnader som i ett normalt år skulle minska inte öka.

Eftersom intjänandet av dessa pensionsrätter inte har kostnadsförts tidigare, innebär detta att 1 124,6 mdkr kommer att belasta kommunen i form av kostnader, i takt med att de betalas ut. Kommunens totala pensionsskuld vid

bokslut 2023 uppgår därmed till 2 040,7 mdkr. Tillsammans med pensionsförpliktelsen som tryggats i pensionsförsäkring på 547,9 mnkr åtagandet för kommunen uppgår till 2 588,6 (2 369,8) mnkr.

I december 2021 kom SKR och de fackliga organisationerna överens om en modernisering av det kommunala pensionssystemet. Det nya pensionsavtalet AKAP-KR gäller för i princip alla anställda och innebär högre pensionsavgifter från och med 2023.

Påverkan på grund av nytt pensionsavtal AKAP-KR är dels en avgiftshöjning (4,5%

till 6%), dels inflationsuppräknig (de flesta låg tidigare på KAP-KL som inte har inflationsuppräknig). Påverkan avgiftshöjning är 33,3% och inklusive inflation är 44,9%. Beloppet som påverkar Gävle kommun årsbokslut 2023, på grund av nytt pensionsavtal är 102,3 mnkr (inkl. löneskatt) och redovisas som en jämförelsestörande post i not 11.

Kommunen följer RKR R10 från Rådet för kommunal redovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Upplysningar om förpliktelsen finns i not 24 och not 29.

Hållbarhetsaspekter

Gävle kommunkoncern arbetar med hållbarhet utifrån tre olika perspektiv, ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

Den ekonomiska aspekten gällande hållbarhet syftar till att säkerställa att kvaliteten på kommunkoncernens kärnverksamhet kan upprätthållas.

Kommunkoncernen har även tagit fram ett socialt hållbarhetsprogram som sträcker sig över mandatperioden 2019–2023. Programmet antogs i december 2018 av kommunfullmäktige.

Miljöstrategiskt program 2.0 beslutades av kommunfullmäktige den 30 mars 2020.

De kommunala bolagen presenterade sitt hållbarhetsarbete i respektive årsredovisning för 2023.

Gävle kommun upprättar årligen ett socialt hållbarhetsbokslut samt ett miljöbokslut där uppföljning av de strategiska programmen görs. Ytterligare information kring kommunens hållbarhetsarbete finns även under målanalysen "En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun"

Händelser av väsentlig betydelse

Omvärldsfaktorer 2023

2023 - ett år när Sveriges ekonomi fick pypunka

Hög inflation, kraftigt ökade pensionskostnader, höga prisökningar i verksamheterna och ett skatteunderlag som minskade med över 2 procent är en kort sammanfattning av 2023. Inflationens effekt på verksamhetens kostnader, inklusive pensionskostnader, nytt pensionsavtal och utfallskostnader för skyfall 2021 ledde till ett stort underskott i kommunen.

Kommunplan år 2023

I juni 2023 beslutade Kommunfullmäktige om en ny budget för kommunens nämnder där välfärds nämnderna tillfördes 105,0 mnkr i generella medel och 35 mnkr tillfördes Samhällsbyggnadsnämnden och Kommunstyrelsen för att arbeta med stora exploaterings- infrastrukturprojekt.

Exploateringsresultatet 2023

Årets budget var ett exploateringsresultat på 24,6 mnkr (188,6), men utfallet landade på endast 4,5 mnkr (20,7).

Utvecklingsarbete

Ett mångårigt utvecklingsarbete har lett fram till ett unikt samarbetsavtal för gymnasieutbildning. Gävle, Hofors, Sandviken, Ockelbo samt Älvkarleby kommun samverkar för att säkra framtidens gymnasieskola utifrån utbud, kvalitet och arbetsmarknadens behov.

Samverkansavtalet innebär att elever blir förstahandssökande i samverkansområdet. Gymnasieutbildningen blir gemensam i området med likartade villkor. På lång sikt innebär det bättre resursnyttjande och bättre kompetensförsörjning.

Hemlingborgs alla verksamheter har tagits i drift och invigts under året. Hemlingborg samlar människor i alla åldrar då byggnaden inkluderar förskola, grundskola för årskurserna förskoleklass till och med årskurs 6 samt en vård och omsorgsboende för kommunens äldre befolkning. Inom lokalerna finns också matsal, musiksall, takterrass, idrottshall och andra gemensamma utrymmen. Vasaskolans gymnasieeleverna har fått inviga nya lokaler i form av matsal och naturvetarhus. Vuxenutbildningen har

påbörjat arbetet med att utifrån det så kallade dimensioneringsuppdraget planera för utbildningsutbud i tätare samverkan med kommuner i regionen. I juni skrev Gävle under ett samverkansområdesavtal med övriga kommuner i Gästrikland samt med Älvkarleby kommun. Kommunerna bildar då en gemensam gymnasieskola med ett gemensamt utbud för elever i Hofors, Gävle, Sandviken, Ockelbo och Älvkarleby.

Gävle kommun har under året fått pris av privata byggaktörer som den kommun som har kortast ledtider av alla större kommuner i Sverige när det gäller bygglovs- och detaljplaneprocesser. Priset för kortast ledtider delas ut av privata byggaktörer som tillsammans bildat Initiativet Bygg i Tid.

Ett klimat och miljödialogforum (Gävle klimatavtal) är upprättat under år 2023 för näringsliv, föreningsliv och akademi. I slutet av år 2023 har 50 medlemmar anslutit sig till Gävle klimatavtal.

Kultur och fritid

Utvecklingsprojektet Agnes kulturhus kräver robust resurssättning såväl i verksamhetsprojektet som i verksamheterna som flyttar in.

Folkbiblioteksuppdraget är brett och utgör basen i Agnes kulturhus. Samordning med övriga verksamheter som kommer att flytta in i den nya mötesplatsen är avgörande.

Gävle Konserthus firade under året 25 år vilket firades med en storslagen konsert med många kända artister. Gävle Symfoniorkester gjorde en ny turné till Storbritannien under året, vilken återigen gjorde succé. Symfoniorkestern fick en ny chefsdirigent, den internationellt erkände dirigenten Christian Reif.

Lokaler

Gävle kommun har fått pris av privata byggaktörer som den kommun som har kortast ledtider av alla större kommuner i Sverige när det gäller bygglovs- och detaljplaneprocessen.

Under 2023 färdigställdes och driftsattes Hemlingborg och utbyggnad och renovering av gymnasieskolan Vasa. Pågår byggnation av Agnes kulturhus.

Ett dimensioneringsarbete har påbörjats i samarbete med Gävle Fastigheter i syfte att

anpassa personal och lokaler i förskolan utifrån barn- och elevkullarnas storlek. Den demografiska prognos som togs fram under våren 2023 visar på en kraftigt försvagad befolkningsutveckling för barn i

förskoleålder. Ett samlat strategiskt arbete är påbörjat inom alla skolformer och det synes föreligga behov av flera gemensamma insatser när det gäller lokalplanering i kommunen i stort.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Gävle kommuns styrmodell

Styrmodellen för Gävle kommun består av ett antal mål, program och principer som alla har beslutats av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige fastställer nämndernas verksamhetsområden, dess uppgifter och dess inbördes förhållanden och arbetsformer i reglementen. Kommunen kan också upprätta nämnder tillsammans med andra kommuner eller regioner, s.k. gemensamma nämnder. I dessa fall antas nämndens reglemente av fullmäktige i alla medverkande kommuner.

Kommunen har fem kommunövergripande mål, som löper över mandatperioden. Samtliga mål följs upp i avsnittet kring målanalys av kommunövergripande mål.

Inför varje år får nämnder och bolag riktade politiska uppdrag som ska genomföras under året. Hur det har gått kommenteras under respektive nämnd och bolag i denna delårsrapport.

I samband med att de kommunövergripande målen beslutades, infördes också en ny vision om en framgångskultur inom Gävle kommun. Framgångskulturen, där medarbetare ska våga testa nytt genom den tillitsbaserade styrningen, grundas på tre förhållningssätt. Dessa är möjliggörande, medskapande och medvetenhet.

Planering och uppföljning inom Gävle kommun

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en kommunplan. I kommunplanen fastställs budget och kommunens övergripande mål och indikatorer. Utifrån kommunplanen ska nämnderna ange vilka egna mål som de vill prioritera i sina respektive verksamhetsplaner.

Kommunkoncernen följer sedan upp mål och budget tre gånger per år. Det görs i delårsrapport 1 per april, delårsrapport 2 per augusti och årsredovisningen per december.

Delårsrapporterna innehåller uppföljning och analys av kommunfullmäktiges mål, ekonomiskt utfall samt helårsprognos.

Nämnder och bolag upprättar verksamhetsrapporter vid delåren och helåret. Verksamhetsrapporterna innehåller uppföljning och analys av kommunfullmäktiges mål, ekonomiskt utfall samt helårsprognos. Alla ansvariga nämnder och styrelser ska ta ställning till om det finns åtgärdsbehov i förhållande till delårsrapporten. Dessa beslutas i nämnder och bolag. Verksamhetsrapporterna ligger till grund för delårsrapporter och årsredovisning som upprättas av kommunstyrelsen. Delårsrapporterna och årsredovisningen fastställs av kommunfullmäktige.

Parallellt med de kommunövergripande målen och de politiska uppdragen, har Gävle kommun också tre strategiska program inom miljö, social hållbarhet och näringsliv samt en översiktsplan för det växande Gävle.

Översiktsplan Gävle kommun år 2030

Gävle växer och kommunen planerar för att ha 120 000 invånare år 2030. En fortsatt positiv befolkningsökning och samhällsutveckling innebär stora möjligheter och utmaningar för kommunens framtida utveckling. I översiktsplanen som antogs av kommunfullmäktige 2017 redovisar kommunen sin viljeinriktning för hur mark- och vattenanvändningen ska ledas i en hållbar riktning fram till 2030 och med utblick mot 2050.

Miljöstrategiska programmet

Under många år har ambitionen varit att Gävle ska vara en av landets bästa miljökommuner att leva, verka och vistas i. Gävles första miljöstrategiska program antogs av kommunfullmäktige 2013 och arbetet med miljöfrågor har pågått sedan dess. Under 2020 uppdaterades programmet och kommunen har under de senaste åren placerat sig i toppen av Aktuell hållbarhets kommunranking.

Sociala hållbarhetsprogrammet

Gävle ska vara jämställt, jämlikt och en plats där alla människors rättigheter respekteras. Oavsett behov och förutsättningar ges lika möjligheter till en livsmiljö där alla kan utvecklas, tillgodogöra sig kunskap, ha en god hälsa och där alla kan vara delaktiga i samhällsutvecklingen.

Näringslivsprogrammet

Näringslivsprogrammet är framtaget i samverkan mellan näringslivet, myndigheter och Gävle kommun i syfte att stärka det lokala näringslivet. En revidering av Näringslivsprogrammet har beslutats av kommunfullmäktige i september 2021.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Detta görs genom att leda och samordna mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi. Kommunstyrelsen svarar för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder, kommunala bolag samt kommunalförbund.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över den interna kontrollen hos bolag och nämnder. Varje nämnd och bolag upprättar årligen en internkontrollplan som följs upp i en internkontrollrapport, med fokus på risker mot måluppfyllelsen och ekonomi.

Kommunstyrelsen gör årligen en samlad utvärdering av den interna kontrollen, utifrån bolagen och nämndernas arbete, som beslutas året efter i maj eller juni. Under året har även ett utvecklingsarbete startat för att uppdatera riktlinjerna för intern kontroll. Ett arbete som kommer att fortsätta under 2022 och implementeras i kommunkoncernen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska präglade hela den kommunala koncernen. God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och ett längre tidsperspektiv.

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion.

En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av en för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på exempelvis

ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas lokalt av varje kommun, utifrån lokalt rådande förutsättningar.

Det är kommunfullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Gävle kommunkoncern och Gävle kommun. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning. Kommunfullmäktige fastställer årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, kommunens mål för en god ekonomisk hushållning. Inom kommunkoncernen finns gemensamma prioriterade målområden för både för finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. För bolagen anges målsättningarna i ägardirektivet. Både för de helägda bolagen och för kommunen anges finansiella mål kopplat till resultat och soliditet. Kommunfullmäktiges prioriterade målområden riktar sig både till den kommunala organisationen och till de kommunala bolagen. Bolagen kan utfärda ytterligare egna riktlinjer och mål för finansiell planering. Respektive styrelse har ett självständigt ansvar för bolagets finansiella verksamheter och risker.

Målanalys av kommunövergripande mål

Den övergripande målanalysen visar att kommunen har uppfyllt alla kommunövergripande målen till viss del. Eftersom det inte finns några tillhörande indikatorer till de kommunövergripande

målen har inte någon analys kring indikatorer gjorts.

Kommunen uppfyller två av de tre finansiella målen för 2023.

Kommunövergripande mål, översikt

Kommunövergripande mål	
◆	Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor
◆	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen
◆	Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle
◆	En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommandegenerationers behov
◆	En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun
Finansiella mål	
●	Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1 procent av skatteintäkterna
●	Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans
◆	Skattefinansierade investeringar har långsiktigt en hög självfinansieringsgrad

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Kommunens verksamheter

Alla utbildningsnämndens verksamheter har ett starkt fokus på kraftigt förbättrade resultat. Inom grund- och gymnasieskolan fortsätter skolorna att ha individkoll på alla elever och har det som utgångspunkt för riktade åtgärder.

Enligt årets föräldraenkät för förskolan upplever föräldrarna att förskolans arbete med normer och värden fungerar bra. Föräldrar upplever i lägre utsträckning nöjdhet med informationen kring barnets utveckling, dock är resultatet bättre än föregående år. Lärplattformen Unikum har införts i förskolan och skolan. I Unikum görs den pedagogiska dokumentationen och delas med vårdnadshavare.

Dokumentationen kopplas också till läroplansmål och planeringar. Detta har förbättra informationen till vårdnadshavarna om barnens utveckling, men även informationen om aktiviteter och annat som händer på förskolan. Kartläggningar i svenska och matematik i förskoleklass ger ytterligare en bas för analys och utveckling av arbetet inom både förskolan och grundskolan.

Nationell statistik från våren 2023 på riksnivå kommer att publiceras i slutet av september. Jämförelser och analyser med Gävles resultat kommer att finnas med i årsredovisningen. Gymnasiebehörighet i årskurs 9 var vid terminsslutet 82,9 procent för Gävles kommunala skolor. Efter genomgången sommarskola fick ytterligare 11 elever gymnasiebehörighet. Det innebär att andelen elever med gymnasiebehörighet ökade från 82,9 till 84,4, ett något lägre resultat än föregående år. I dagsläget sker ingen rapportering till SCB av betygsresultatet efter genomförd sommarskola. Det resultat som kommer att finnas i den officiella statistiken är den som är inrapporterad direkt vid terminsslutet. Sommarskolan ger eleverna möjlighet till 50 timmars extra studier i ett eller flera ämnen och elever i årskurs 9 erbjuds provning, vilket flera elever klarade.

Andelen elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen har sjunkit något och ligger nu på 65,9 procent

jämfört med 66,4 procent 2022. En starkt bidragande orsak till att den låga andelen elever som uppnått målen i samtliga ämnen är den höga andelen elever med anpassad studiegång i Gävle, 9,5 procent för läsåret 2022/2023, vilket är dubbelt så högt som andelen elever med anpassad studiegång i riket (4,5 procent). Resultat analyseras vidare i huvudmannens resultatdialoger med skolorna.

Arbetet med kraftigt förbättrade resultat har fortsatt i gymnasieskolan. Andelen elever med gymnasieexamen eller yrkesexamen ökar efter föregående års nedgång. Medelbetyg för elever med examen visar en svagt sjunkande trend men skillnaderna är små över tid. Andelen elever på yrkesprogram med grundläggande behörighet till högskola eller universitet minskar. Från läsåret 2023 ska behörighetsgivande kurser ingå i samtliga yrkeselevers studieplan, men det finns möjlighet att välja bort dessa kurser. Insatser behöver göras för att säkerställa att elever är medvetna om möjligheten och konsekvenserna vid eventuellt bortval. Resultaten i matematik fortsätter att vara en utmaning. Andelen elever som når minst E i matematik 1 är drygt 85 procent, vilket är oförändrat från föregående läsår. Insatser är exempelvis att Vasaskolan har erbjudit elever på naturvetenskapliga programmet, med svaga förkunskaper i matematik, en preparandkurs i ämnet. Kursen har tagits väl emot av elever och andelen elever som uppnår minst E har ökat något. Försök har även gjorts med ett tvälärarsystem i matematik. Det har ännu inte gett några mätbara effekter.

I Gävle kommun har ett arbete med att erbjuda ledning och stimulans för särskilt begåvade och högpresterande elever utgått från Skolverkets stödmaterial *Särskilt begåvade elever*. Under vårterminen 2023 har en handlingsplan presenteras aktiviteter med syfte att öka kunskap i organisationen om särskilt begåvade elever. I handlingsplanen ingår också aktiviteter med fokus på att möta behovet av extra utmaningar hos särskilt begåvade elever inom ramen för differentierad undervisning. Ett ökat fokus på differentierad

undervisning förväntas också inverka positivt på måluppfyllelsen för elever med utmaningar att nå målen och öka måluppfyllelsen. Implementeringen av aktiviteterna har påbörjats hösten 2023.

Vuxenutbildningen har utvecklat sitt systematiska kvalitetsarbete med inriktning mot att minska avhopp och avbrott i studier, att erbjuda ett större utbud av yrkesutbildningar för personer som ska växla yrkeskarriär samt att stärka koppling och samverkan med högskolan, näringslivet och Arbetsförmedlingen. Elevavhoppet inom Vuxenutbildningen i Gävle har minskat, framför allt för elever som går grundläggande kurser och yrkesutbildningar, avhoppet för 2023 är 15% vilket är bättre än både målvärdet från 2022 (16%) samt basvärdet från 2022 (17%) samt bättre än rikssnittet. Antalet yrkesutbildningar som startat är fler än föregående år (24 st 2023 jämfört med 22 st 2022). Upphandling av yrkesutbildningar med externa leverantörer har gjorts inom el- och energi, industri bred samt bygg och s-yrken. Flera projekt och samarbeten med Arbetsförmedlingen pågår. Samarbete med näringslivet sker via Semaforen och i flera olika kanaler i yrkesutbildningarna.

Kommunstyrelsen verkar främst indirekt för att kompetensnivån hos Gävles invånare höjs och möter arbetsmarknadens krav och behov genom olika initiativ och samverkanslösningar vad gäller näringslivssamarbeten, digitalisering och översyn av administrativa processer. Tillsammans med övriga kommunkoncernen bidrar kommunstyrelsen gemensamt till insatser som leder till en god kompetensförsörjning. Det fördjupade och breddade samverkansavtalet med Högskolan kan bidra till att säkra kommunens och näringslivets behov av kompetens och stärka högskolans forskning och utbildning.

Samhällsbyggnadsnämnden har bidragit till måluppfyllelsen genom att tillförsäkra tillgång till skolgårdar som främjar lek och rörelse och mer gröna skolgårdar samt med väl fungerande infrastruktur för gång, cykel, kollektivtrafik, skolskjuts och trygga platser för hämtning och lämning av skolbarn.

Inom kultur- och fritidsnämndens område görs för närvarande en stor satsning på Agnes kulturhus. En prioriterad målgrupp är

barn och unga och genom bibliotekens verksamhet skapas en bra grund för folkbildning, läsoplevelser och nyfikenheten att lära.

Biblioteksavdelningens läs- och litteraturfrämjande arbete pågår kontinuerligt över hela året med olika former av bokprat, klassbesök, projekt och högläsningssgrupper i samarbete med skolan.

Programverksamhet för barn och unga på deras fritid bidrar till en ökad möjlighet till kulturell delaktighet och eget skapande, vilket bidrar till att öka måluppfyllelsen i skolan. Två olika läskampanjer genomförs årligen - kring högläsning och läsande förebilder. Kulturtrappan kan ses som en kulturgaranti för barn och elever, arbetet leds av en gemensam styrgrupp med Utbildning Gävle,

Litteraturfestivalen Gävlit har utvecklat sitt innehåll och riktar sig även till barn och unga under en helt egen dag "SmåGävlit". I början av 2023 flyttade Bergby bibliotek in i det nya allaktivitetshuset där också fritidsgård och idrottshall finns. Fritid har sedan 2022 erbjudit skolor simundervisning för fjärde klass. Sommarsimskola har genomförts i samarbete med Fritid och Svenska Livräddningssällskapet. Inom ramen kulturtrappan har symfoniorkestern producerat en egenproducerad produktion under rubriken "Symfoniorkestern från början" för årskurs 4-6 och produktionen "Mot bergakungens sal" för årskurs 1-3. Gävle Symfoniorkester intar en aktiv roll i det pedagogiska projektet El Sistema i samverkan med Kulturskolan. Två Nationaldagskonserter gavs under rubriken "Sida vid sida".

Anpassad gymnasieskola har bedrivit undervisning enligt plan i Gasklockornas restaurang tillsammans med elever och handledare. Gasklockorna har även samarbetat med Polhemsskolans hotell- och restaurangutbildning. Skolbio på Filmstaden med Bio 7:an som arrangör har genomförts inom ramen för Kulturtrappan. Fortbildningsdagar för Utbildning Gävles personal anordnades med syfte att öka kunskapen om nya skrivningar i läroplaner och hur man genom kultur kan arbeta med dessa.

Fritidsgårdarna har arbetat vidare med en handlingsplan med mål såsom tillgänglig

fritidsgård, trygghetsarbete och jämställdhet. Stolt och nykter har genomförts med lyckat resultat.

Lovaktiviteter har genomförts där kulturavdelningen fördelat medel till och stöttat föreningar i arbetet genom det politiska uppdraget kring en meningsfull och aktiv fritid för barn och unga i Gävle kommun, bland annat har det visats bio på Bio 7:an vid alla lov.

Inom socialnämndens område har samverkan med skolan skett inom de olika förebyggande verksamheterna, som exempelvis drogsamordnaren och fältgruppen. Målet är att tidigt identifiera barn och unga i utsatt situation för att ge rätt stödinsatser och säkerställa ökad närvaro i skolan. Mottagningsenheten har i större utsträckning än föregående år inlett utredningar utifrån skolproblematik. Familjestödet har intensifierat informationsinsatser till alla skolor i kommunen.

Förebyggandeenheterna har samverkat med skolverksamheter, bland annat genom: Agera tillsammans, Mentorer i våldsprevention (MVP), Nödstopp och Machofabriken. Riktade insatser har genomförts mot utvalda skolor; bl. a Andersbergsskolan och Nynässkolan. Familjestödet har intensifierat samarbetet med alla skolor i Gävle, utsett kontaktpersoner till skolområden.

Gavlefastigheter har deltagit i arbetet med att ta fram kommunövergripande riktlinjer för friytor inom skola och förskola. Till exempel ska utemiljön utformas så att

barnen får möjlighet att utveckla sina färdigheter genom lek i trygg miljö. Utgångspunkten är att ha gårdar som är en kreativ och stimulerande plats för lärande och lek.

Gävle Energi har arbetat med följande aktiviteter för att främja innovation och utveckling tillsammans med studenter från Högskolan i Gävle och Utbildning Gävle: tagit emot studiebesök, deltagit på fyra event hos skolor, bland annat på Polhemsskolan, delat ut stipendier på Polhemsskolan, tagit emot sommarjobbare och löpande erbjudit praktikplatser.

Gavlefastigheter har under året bidragit i arbetet att ta fram kommunövergripande riktlinjer för friytor inom skola och förskola. Detta dokument kommer användas för planering av framtida skol- och förskolegårdar för att säkerställa god kvalitet i utformningen av gårdar.

Gavlefastigheter har även i framtagandet av Utbildning Gävles lokalresursplan beaktat skolgården som en parameter inför ställningstagande mellan olika alternativa lösningar. Till exempel ska utemiljön utformas så att barnen får möjlighet att utveckla sina färdigheter genom lek i trygg miljö. Det ska vara omväxling och variation i landskapet samt möjlighet till skuggiga och soliga platser. Utgångspunkten är att ha gårdar som är en kreativ och stimulerande plats för lärande och lek, i linje med vad Boverket beskriver som en bra skolgård.

Analys av indikatorerna

För 2023 finns inga kommunövergripande indikatorer.

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Kommunens verksamheter

För att alla i Gävle kommun ska känna trygghet är det viktigt med en helhetssyn. Sammanhållning handlar om ett samhälle för alla, ett samhälle där människor känner att de ingår i en gemenskap och har tillit och tilltro till varandra och till välfärden.

Kommunstyrelsen har följt upp Sociala hållbarhetsprogrammet i ett socialt hållbarhetsboksut. Syftet med boksutet är att bidra med kunskap till förtroendevalda och tjänstepersoner om var kommunen befinner sig och vad som har skett under året utifrån programmets målområden med tillhörande program mål och delmål. Under året har ett arbete med att säkerställa att Gävle kommun ska bli en kommun helt fri från våld och bedriva ett aktivt brottspreventivt arbete pågått. Målsättning och organisering med anledning av den ny lagstiftning om kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet fortlöper. Via bland annat Shanazi hjältar och hjältninnor utbildas flickor och pojkar kring hedersrelaterat våld och förtryck, jämställdhet, demokrati och mänskliga rättigheter med uppdrag att vara positiva förebilder bland sina jämnåriga. Gävle mot narkotika har under året genomförts i syfte att medvetandegöra invånare i Gävle kommun samt få i gång ett samtal om narkotikaanvändning och dess konsekvenser för individen och samhället. Tre steg för ett bättre Gävle vilket innefattar inkluderande bemötande, jämlikhet och icke-diskriminering är en diplomering i rättighetsbaserat arbetssätt som tagits fram under året i syfte att åstadkomma ett långsiktigt och hållbart arbete för jämställdhet, jämlikhet, mångfald och inkludering inom våra kommunala verksamheter. En kunskapshöjande utbildning avseende HBTQI-kompetent bemötande i kommunala verksamheter har tagits fram för medarbetare i Gävle kommun. Syftet med utbildningen är att förbättra bemötandet för HBTQI-personer som berörs av våra kommunala verksamheter eller som arbetar i Gävle kommun.

Ett fortsatt arbete sker i stadsdelen Andersberg med syfte att minska segregation genom att främja jämlika villkor

inom stadsdelen och mellan Andersberg och närliggande stadsdelar och att stadsdelen ska uppfattas som trygg, trivsamt och attraktiv för människor i Andersberg och i övriga Gävle. En testverksamhet har genomförts i stadsdelen för utökad samhällsinformation, information om möjligheter till studier, arbetsmarknadsinsatser, föreningsmöjligheter eller andra insatser som ökar integrationen. En mötesplats för alla i åldern 0–100 invigdes i stadsdelen under året och står nu öppen för alla aktörer i Andersberg att nyttja. Arbetet med att bli en äldrevänlig kommun följs på olika sätt av kommunkoncernens olika sektorer och bolag både på aktivitet- och strategisk nivå. En äldrelots finns rekryterad enligt önskemål från seniorerna som arbetar brett ute i verksamheterna för seniorerna. Statistik för att Gävle kommun ska uppnå målsättningarna i Socialt hållbarhetsprogram har publicerats under året. Syftet är att tillhandahålla statistik på detaljerad geografisk nivå för att identifiera behov kopplat till plats, tillgängliga diskrimineringsgrunder och socioekonomi vilket gör att man på ett enkelt och tydligt sätt kan se statistik kopplat till social hållbarhet geografiskt över Gävle kommun vilket underlättar både planeringen av arbetet rätt från början och att upptäcka nya mönster som underlag till insatser. Ett arbete har under året bedrivits med att samla kommunkoncernen samt andra relevanta aktörer för regelbundna trygghets- och säkerhetsavstämningar med anledning av de våldsdåd som inträffat i kommunen i syfte att dela lägesbild och samordna insatser som vidtagits med anledning av de våldsdåd som skett.

Inom Utbildningsnämnden är föräldrar med barn i pedagogisk omsorg fortsatt mycket nöjda med verksamheten. Förskolans arbete med normer och värden får högt betyg av föräldrarna. Ett identifierat utvecklingsområde är att tydligare informera om förskolans rutiner kring arbetet med att förbygga och utreda kränkande behandling. Gävlemodellen är en strategi med syfte att på systematisk basis kunna arbeta

långsiktigt med trygghetsfrågor, studiero och kvalitetsarbete. Det är betydelsefullt att påpeka att det inte är en metod eller manual utan erbjuder några centrala komponenter och förhållningssätt som gång på gång har visat sig vara effektiva men som behöver anpassas till varje skolkontext. Skolorna i Gävle arbetar inom ramen för Gävlemodellen, men insatserna utgår från respektive skolas specifika förutsättningar och aktuella behov. Under vårterminen 2023 genomfördes en enkätundersökning med samtlig personal inom gymnasieskolan i syfte att undersöka personalens medvetenhet om och bemötande av elever inom HBTQI-området. Vid en analys av enkätsvaren framkom ett behov av kompetensutveckling kring normmedveten undervisning. Samarbetet med Högskolan i Gävle har fördjupats. Styrgruppen för Gävlemodellen har regelbundna träffar med forskare från Högskolan. På träffarna tas frågor om verksamhetsutveckling och praktiktäna forskning upp. Arbetet ska leda till fördjupade kunskaper för att ta fram bättre åtgärder/insatser. Vetenskapsrådet har gjort det möjligt att fördjupa kunskaper om Gävlemodellens långsiktiga och systematiska arbete mot mobbning och annan kränkande behandling. Detta genom ett treårigt forskningsprojekt i samarbete med Gävle kommun, Högskolan i Gävle och Linköpings universitet. Elevhälsa har identifierats som ett viktigt område för att nå Gävle kommuns prioriterade mål om Kraftigt förbättrade resultat. En elevhälsoplan har arbetats fram i syfte att bidra till likvärdighet mellan kommunens skolor. Planen är ett stöd för skolledning, pedagogisk personal och elevhälsopersonal inom skolan, men kan också ge stöd och vägledning till vårdnadshavare om skolans elevhälsoarbete. Arbetet med Utvecklings-EHT (elevhälsoteam) har generellt lett till en positiv utveckling av skolenheternas arbete med främjande och förebyggande processer. Syftet med Utvecklings-EHT är att skapa större likvärdighet i kommunens verksamheter genom att använda elevhälsan och den pedagogiska kompetensen i ett gemensamt systematiskt hälsofrämjande och förebyggande arbete på organisations-, grupp- och individnivå. Under vårterminen har ett Centralt

närvaroteam skapats, teamet består av fem medarbetare. Teamet kommer att arbeta såväl strategiskt som operativt mot både grund- och gymnasieskola. I det strategiska uppdraget ingår att stötta skolor och skolledare i arbetet med problematisk frånvaro. För att möta de identifierade behoven har Utbildning Gävles arbetsgång vid frånvaro uppdaterats. Syftet med den uppdaterade arbetsgången är att öka fokus på analys av elevfrånvaro samt att utifrån analys identifiera och initiera närvarofrämjande insatser. Arbetsgången samt uppdaterade mallar för utredning av problematisk frånvaro implementeras under hösten 2023. I förskolan har en handlingsplan för att hantera oanmäld frånvaro tagits fram. Handlingsplanen implementeras i verksamheten tillsammans med de aktiviteter som ska genomföras i samband med barns oanmälda frånvaro. Förskolans insatser för att främja närvaron hos barnen lyfts fram i överlämningen till skolorna vid övergången till förskoleklass. Centrala elevhälsan har samverkan med verksamheter inom Region Gävleborg och inom Socialnämndens ansvarsområde. Samverkan sker löpande mellan chefer och medarbetare på strategisk nivå och kring enskilda elever. Utbildning Gävle har under 2023 gjort en satsning och anställt en trygghet- och säkerhetsutvecklare. Denne har under våren 2023 genomfört besök, gjort observationer samt semistrukturerade intervjuer på några av våra gymnasie- och grundskolor i syfte att kartlägga trygghet och säkerhet.

Kultur och fritidsnämnden samt samhällsbyggnadsnämnden bidrar på många sätt till att skapa trygghet och sammanhållning för medborgarna i hela kommunen. Genom att möjliggöra en aktiv fritid och främja kultur och bildning bidrar verksamheterna till att skapa trygga mötesplatser, kommunal service såsom badhus, idrottsanläggningar och friluftsområden. Servicen är tillgänglig och jämnt spridd i hela kommunen, inklusive dess ytterområden, idrotten är tillgänglig för alla och medborgarna erbjuds, vid behov, budget- och skuldrådgivning. En god förvaltning av vår offentliga miljö, med välskötta grönområden, parker, torg, gator och cykelvägar skapar en trygg, säker och hälsosam bebyggd miljö. Det gör också den

tillsyn som sker av ovårdade tomter och byggnader, samt en snabb hantering av klottersanering.

Skräpplockning är en viktig aktivitet för ökad trivsel. Kampanjen

Skräpplockardagarna ger ett bra resultat.

I Biblioteksprogrammet fastslås att Gävle biblioteks kärnuppdrag är att verka för ett demokratiskt samhälle, främja intresset för läsning och litteratur samt folkbildning och kulturell verksamhet, samt ge utrymme för skapande verksamhet och underhållande av invånarnas egna intressen och kunskapande. Biblioteken skapar, förutom öppna mötesplatser, ökad trygghet genom förebyggande arbete och dialoger med skola, socialtjänst och fritidsgårdar.

Kommunens föreningsdrivna fritidsgårdar bedriver verksamhet året runt för att barn och unga ska erbjudas en god livsmiljö.

Varje år anordnas det mycket uppskattade evenemanget Stolt och nykter för

kommunens ungdomar för att säkerställa en trygg och drogfri skolavslutningskväll.

Barnens kulturstig i Hemlingby är ett exempel på förbättrad tillgänglighet och främjande av rörelse för barn. En satsning på spontanidrott skapar aktiviteter som främjar barn och ungdomar till en aktiv och meningsfull fritid.

Trygghetsronder genomförs i verksamheterna för att hitta åtgärder för ökad trygghet. Trygghetsvandringar sker i stadsdelar som utmynnar i trygghetsplaner som löpande följs upp.

Gävle Konserthus erbjuder musikevent och större arrangemang inom scenkonstområdet som ger upplevelser av levande musik på högsta professionella och internationella nivå. För att skapa goda relationer mellan föreningslivet och Gävle kommun så gör enheten för konst och kultur regelbundna besök hos avtalsföreningarna. Kulturskolan arbetar med att synlig- och tillgängliggöra verksamheten mer för medborgarna.

Inom Omvårdnadsnämnden bedriver man en rad arbeten för att Gävle kommun ska bli en mer äldrevänlig kommun. Under året har det skett en utveckling av de uppsökande samtalen riktat mot äldre på olika sätt via till exempel samtal på flera språk, digitala samtal, informationsmässor, digitala hemsida utformas. Via utveckling av träffpunktsverksamheterna förebyggs ofrivillig ensamhet. Nämnden ska

säkerställa att alla med omsorgsbehov ska få en fast omsorgskontakt som känner till den enskildes behov vilket uppnås då detta kan erbjudas inom 14 dagar.

Anhörigstöd/anhörigcenter når i sin verksamhet ett omfattande antal personer via enskilda samtal, telefonsamtal, spontana besök, hembesök, anhörigrupper, hälsofrämjande aktiviteter, föreläsningar, informationsinsatser. Via en förstärkt volontärssamordning möjliggörs, områdesvisa träffpunkter, aktiviteter på trygghetsboenden och andra insatser anses verksamheten uppfylla målsättningen om uppsökande arbete med god marginal. Målet att rätt form av korttidsboenden och korttidsplatser finns tillgängliga vilket bedöms vara uppfyllt. En äldrelots finns organiserad inom förebyggande verksamheten och som arbetar uppsökande och utåtriktat och aktiverar samarbeten.

Omvårdnadsnämnden ska möjliggöra kvarboende och kompetens- och språkhöjande insatser i arbete med att bli en mer äldrevänlig kommun.

Inom Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnden har antalet försörjningsstödstagare minskat med 12 % jämfört med föregående år. Antal barn i hushåll med försörjningsstöd har minskat med 21 % jämfört med föregående år. Utöver det har 102 personer som varit aktuella för det kommunala aktivitetsansvaret nått egen försörjning. Resultaten bedöms som tillfredställande.

Utifrån barns rätt till trygga uppväxtvillkor har Socialnämnden genomfört en kampanj under året för att fler ska vilja bli familjehem, kontaktfamilj eller kontaktperson för de barn och unga som behöver det. Förebyggandeenheterna har intensifierat arbetet med att utveckla olika typer av gruppverksamhet till föräldrar. För att fler ska vilja bli familjehem så behöver stödet till familjehem utvecklas, då detta är en av förutsättningarna både för att vilja ta på sig ansvaret som familjehem och förhindra att familjehemmet avsäger sig uppdraget under pågående placering. Familjehemsenheten har därav utvecklas enheten Familjehemsstöd med uppgift att stödja familjehemmen i sin uppgift som familjehem med en förväntad effekt av

minskade sammanbrott med omplaceringar eller konsulentstödda familjehem eller HVB-placeringar som följd. Familjestödet har under 2023 sett en ökning av antalet familjer som söker stöd jämfört med 2022. Insatser tillsammans med barnhälsovården har lett till att antalet föräldrar med barn i åldern 0-6 år har ökat.

Förebyggandeenheten har under året fortsatt med flera olika insatser i tät samverkan med skola och fritidsgårdar. Arbetet med Sociala insatsgrupper har startats upp under året. För gruppen unga vuxna förbereds ambulerande motivationsteamet för ett arbete med kriminella ungdomar över 18 år för att få dem att lämna kriminaliteten. Fältgruppens insatsmodell SSPF har implementerats under året. SSPF står för samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid för att tillsammans med den unge själv och vårdnadshavare förebygga att barn och ungdomar hamnar i kriminalitet, missbruk eller annat destruktivt beteende. Förebyggandeenheten utvecklar nya kontaktvägar för barn och unga via anonym chatt innehållande information, råd och stöd för barn som har föräldrar med beroendeproblematik, psykisk ohälsa eller separationskonflikt.

Gavlefastigheter arbetar förebyggande för att minska skadegörelse och för att förskolorna, grund- och gymnasieskolorna ska upplevas som trygga och snygga. Målsättningen är att sänka skadegörelsekostnaden för varje år. Samverkan mellan Nolla Sabbet och kommunens verksamheter är en stor del av arbetet. Genom att samarbeta med både verksamhet, personal och elever så kan bolaget styra arbetet till insatser som skapar delaktighet och engagemang tillsammans med olika aktörer i sakfrågan. Föreläsningar på skolor för elever och föräldrar om konsekvenser av skadegörelse, likväl som stöttning av aktiviteter och evenemang samt samtal med elever till följd av skadegörelse är en prioritet i det förebyggande arbetet. Flertalet aktiviteter är kopplade till skolloven då skolan är en stor trygghetsfaktor för många barn och för att kunna fylla loven med positiva möjligheter till aktivitet. Relationsbyggandet samt bra vuxna kring barnen är tillsammans med en aktiv och

meningsfull fritid framgångsfaktorer för att arbetet ska fortsätta utvecklas och bidra till minskad skadegörelse. Tät uppföljning såväl internt som externt hjälper oss att få en samlad lägesbild. Utifrån det kan Gavlefastigheter avgöra vilka insatser som behöver ske samt i vilka områden. Under året har Gavlefastigheters skadeförebyggande arbete omfattat information om konsekvenserna av skadegörelse för såväl elever i skolorna som för föräldrar på föräldramöten. Elevsamtal genomförs i samråd med respektive skola då uppkommen skadegörelse kan härledas till en specifik elev. Gavlefastigheter har under verksamhetsåret haft regelbunden kontakt med elevcoacher och annan personal i verksamheterna för att följa upp nuläget i skadegörelsen på respektive skola. Gavlefastigheter har löpande samverkat med bland annat Socialtjänsten (såväl fältassistenter, förebyggande enheten, med flera), andra fastighetsbolag så som Gavlegårdarna men även privata fastighetsbolag.

Gavlegårdarna har under året genomfört en mängd aktiviteter för att ytterligare öka förtroendet för Gavlegårdarna. Bland annat har processen med felanmälan setts över med syfte att skapa en för hyresgästerna transparent process och för organisationen ett optimalt arbetsflöde. Årets hyresgästundersökning hade den högsta svarsfrekvensen på 20 år och årets utfall på indikatorn Ta kunden på allvar visar på en positiv tendens där målvärdet uppnås och speglar ett resultat som ligger över branschmedelvärdet. Att känna sig trygg där man bor är ett grundläggande behov och att skapa upplevelsen av trygghet i boendet bygger på många olika faktorer. I Gavlegårdarnas trygghetsarbete eftersträvas väl fungerande samarbeten med andra aktörer och ett aktivt och omfattande bostadssocialt arbete som i grunden kan bli avgörande för om ett bostadsområde hamnar på polisens lista över utsatta områden eller inte. Det handlar om att som bostadsbolag ta initiativ och att ta en ledande roll för att få ett tryggare Gävle. Ambitionen är att "Alla ska kunna känna sig trygga där de bor". Utfallet i årets kundundersökning på indikatorn Trygghet, visar på en positiv tendens där målvärdet uppnås och speglar ett resultat som ligger

över branschmedelvärdet. Värt att notera är att tryggheten i våra bostadsområden ökat trots att den dramatiska händelsen med skjutning inne på fritidsgården Treffen inträffade under perioden då kundundersökningen pågick. Under 2023 har en mängd aktiviteter för att förstärka tryggheten och livsmiljön ytterligare. Bland

annat genomförs en bolagsgemensam utemiljödag med fokus på att öka tryggheten i källare i bostadshus på stadsdelen Brynäs.

Analys av indikatorerna

För 2023 finns inga kommunövergripande indikatorer.

Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Kommunens verksamheter

Gävle kommunkoncern har under 2023 bedrivit ett antal verksamheter och aktiviteter med syfte att direkt eller indirekt bidra till det kommunövergripande målet om ett Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle. En nyckelhändelse som sätter ramar och skapar förutsättningar att utveckla och effektivisera arbetet på koncernnivå är att kommunfullmäktige hösten 2021 antog Näringslivsprogram 2021–2025. I Gävle kommun har alla sektorer och bolag inom kommunkoncernen ansvar för att bryta ned programmet i sina verksamhetsplaner och ta fram aktiviteter som bidrar till målet om ett förbättrat företagsklimat. Arbetet koordineras genom kommundirektörens ledningsgrupp. Kommunstyrelsen har, enligt reglementet, ett särskilt ansvar för näringslivsfrågor samt utövar styrning, ledning och uppföljning av kommunens näringslivsprogram.

På kommunstyrelsens uppdrag har en Färdplan för kommunens näringslivsarbete tagits fram under 2022. Det är ett treårigt dokument som förtydligar sektor Styrning och stöds roll i genomförandet av näringslivsprogramets mål och målområden. I enlighet med näringslivsprogram, färdplan och kommunplanens inriktning inom det övergripande målet Påtagligt förbättrat företagsklimat har fokusområden inom kommunstyrelsens verksamhetsområde bland annat varit att tillgängliggöra mer verksamhetsmark, förbättra möjligheterna för företag att etablera och växa i Gävle samt ökade insatser och resurser inom kompetensförsörjningsområdet. Exempel på genomförande är uppstart av IT-branschråd, beslut om en utvecklad etableringsfunktion. Utöver dessa utpekade fokusområden finns även satsningar på fler företagsbesök, Företagsservice (en väg in), Gävle klimatavtal och det brottsförebyggande arbetet i samverkan med Polis och näringsliv. NUI (nöjd upphandlings-index) – den programindikator som mäter nöjdheten vid anbuds lämning och påverkas av SG:s centrala arbete inom inköp och upphandling samt förvaltningens alla beställare - planar ut efter att ökat några år i följd, preliminära

resultat (fastställt resultat för 2023 kommer i april 2024) visar på en tillbakagång på en enhet, men kan komma att justeras såväl uppåt som nedåt i slutrapporten. Målsättning är fortsatt att nå programmålet vid utgången av 2025. Preliminärt NUI-utfall för B3-kommer visa på en nedgång med två enheter.

Resultatet för mätningar av NKI (nöjd kund-index) riktad mot Samhällsbyggnadsnämndens företagskunder visar att man delvis uppnår program mål för de myndighetsområden som ingår i Samhällsbyggnadsnämndens ansvar. Dessa myndighetsområden är Bygg, Mark, Miljö och Livsmedel. Det preliminära NKI-resultatet (som kan justeras uppåt eller nedåt i april) för 2023 är 70, vilket är en enhets nedgång jämfört med föregående år men delvis fortsatt inom ramen för programmålet på NKI 70 eller högre inom alla delområden. Exempel på utvecklingsarbete 2023 för att förbättra effektiviteten är arbetet med att få in kompletta ärenden, med tydligare information på webbplats och lansering av e-tjänster inom exempelvis bygglov. För att förbättra rådgivning, service och information har sektor Livsmiljö arbetat med klarspråk, deltagit i den kammungemensamma utbildningen Service till företag och genomfört egen workshop på Bygglov tillsammans med Tillväxt & tillsyn. Gävle kommun har fått pris av näringslivet för kortast ledtider av alla Sveriges större kommuner när det gäller bygglovs- och detaljplaneprocesser. Livsmiljö har deltagit på möten och dialogforum med näringslivet, till exempel har företagsgruppen inom bygglov aktivt ställt ut och/eller deltagit på Gävle företagareföreningars månadsmöten och de stora näringslivsfrukostar som Gävle kommun ansvarar för.

Kultur- och fritidsnämndens verksamhet bidrar både direkt och indirekt till målet "Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle". För företagare, näringsidkare och ideella föreningar som arbetar inom kultur- och fritidssektorn är bemötande och service en viktig framgångsfaktor. Det är viktigt att arbeta möjliggörande genom att stötta utövare inom kultur- och fritidsområdet för att de ska bli medskapande och

komplettera det kommunala utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter. Ett varierat utbud med ett gott företagsklimat, som erbjuds både från offentlig och privat sektor, bidrar till en attraktiv kommun. Kultur- och fritidsnämnden arbetar med aktiviteter utifrån Näringslivsprogrammet. Exempel på aktiviteter inom nämndens ansvarsområden 2023 är Fritids samverkan med bland annat besöksnäringen kring Naturkartan och deras insatser kopplat till julbocken och Julen börjar i Gävle, som sker tillsammans med andra sektorer och det lokala näringslivet. Gävle Konserthus för att verksamheten ska ses som en resurs i etablerandet av nya företag i kommunen och länet. Konserthuset anlitar och samverkar kontinuerligt med professionella kulturskapare på högsta internationella nivå vilket ökar kommunens och regionens attraktion. Evenemang på Gasklockorna har drivit besökare till Gävle. Tillsammans med Länsmuseum, Sveriges Fängelsemuseum, Visit Gävle och Gävle Citysamverkan drivs ett utvecklingsprojekt med namnet Kulturstaden Gävle. Lokalt aktiva företagare inom kulturområdet stöttas i samarbete med KKN (kultur och kreativa näringar).

Utbildningsnämnden verksamheter rapporterar bland annat sitt utvecklingsarbete inom Studie- och yrkesvägledning, där målet ska vara att eleven erhåller valkompetens bland annat för att kunna göra medvetna val utifrån individuella förutsättningar och arbetslivets kompetensförsörjningsbehov. Därutöver rapporteras också om det utvecklingsarbete som pågått 2023 för att ersätta traditionell prao med branschprao. Läsåret 2023/2024 erbjuds samtliga elever inom gymnasieskolan att läsa kursen entreprenörskap samt att såväl grundskola som gymnasieskola använder sig av undervisningsmaterial från Ung Företagsamhet. För läsåret 2023/2024 finns det inom samarbetsprojektet Trossen företag till alla inom årskurs 8, men inte till årskurserna 7 och 9. 2023 skrevs Samverkansområde Gästrikland under, vilket ska erbjuda ett allsidigt utbud av gymnasieutbildningar med god kvalitet. Vägledande ska vara behovet av gemensam kompetensförsörjning. Därutöver har nämndens verksamhet 2023 ansökt och blivit certifierade inom två yrkesnäringens

branschorganisation Visita.

De kommunägda bolagen bidrar direkt och indirekt till det kommunövergripande målet. Gävle Energi driver utveckling inom energi- och klimatfrågor och skapar koncernnytta i form av god lönsamhet, ett hållbart samhälle och en ökad konkurrenskraft. Det är en utveckling som är bra för bolaget, kunderna, leverantörerna och Gävle kommun. Gävle Hamn AB ska samverka aktivt och framsynt med hamnens nuvarande och potentiellt framtida intressenter med syftet att utveckla affärssamarbeten, affärsmodeller och partnerskap. Gavlia-koncernen bidrar till ett gott företagsklimat i och med att de följer Gävle kommuns upphandlings- och inköspolicy. Utöver de grundläggande direktiven i Gävle kommuns upphandlings- och inköspolicy samarbetar Gavlia-koncernen med bolagen inom kommunkoncernen för att skapa synergieffekter i samordnings- och behovsidentifiering kring inköp och upphandlingar. Inom Gavlia-koncernen pågår arbete med att öka andelen förnyade konkurrensutsättningar, förbättra och förenkla avtalsuppföljning, öka mängden fakturakontroller, bibehålla affärsmässighet vid inköp, förenkla arbetet med förfrågningsunderlag. Genom att kontinuerligt söka nya samarbeten med företagare, fastighetsägare och byggherrar bidrar Gävle Parkeringservice AB att skapa bästa möjliga förutsättningar för dessa aktörer att vidareutveckla sina verksamheter och fortsätta skapa tillväxt i Gävle. Bolagen i kommunkoncernen samarbetar sinsemellan och med Näringslivsavdelningens inköps- och upphandlingsenhet för att skapa synergieffekter i samordning och behovsidentifiering kring upphandlingar och inköp.

Alla sektorer och bolag har på olika sätt påverkan och därmed ansvar för utfallet i flera av de enkätfrågor om lokalt företagsklimat som ingår i Gävles näringslivsprogram. När det gäller indikatorerna (delfrågor) angående attityd och upplevelse kring det lokala företagsklimatet – vars frågeområden täcker både den geografiska platsen och Gävle kommunkoncern – ligger utfallet (mätningen genomfördes januari-mars 2023) på programmets utvalda frågor på

fortsatt låga nivåer. Visserligen går betygen för näringslivsprogrammet alla utvalda delfrågor uppåt men från en låg nivå och/eller i mycket liten grad. Den största förbättringen från föregående år sker inom det området som betygsätter företagens upplevelser om kommunens upphandlingar (där Gävle kommun också gör det största förbättringsresultatet i den ranking som

följer på enkäten – bästa rankingförbättring av Sveriges 23 största kommuner).

Analys av indikatorerna

För 2023 finns inga kommunövergripande indikatorer.

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Kommunens verksamheter

Omvärldsbevakning och analys av marknadsläget

Sammanfattningsvis har arbetet i år hittills haft fokus på att omforma och anpassa såväl pågående som kommande stadsutvecklingsprojekt i såväl arbetssätt, som leveranser, tidplaner och kalkyler. Tuffa prioriteringar kommer krävas för att kunna hantera de ekonomiska satsningarna i dessa utvecklingsprojekt.

Gävle kommun fortsätter att påverkas av oroliga tider och tuffa ekonomiska omvärldsförutsättningar. Inom samhällsplaneringen är detta mycket kännbart. Svag valuta, ökade priser, höga räntor, osäker materialtillgång, höga transportkostnader, konkurrens om marknadsandelar och oroligt säkerhetsläge har förändrat förutsättningarna för alla inklusive byggaktörerna. I detta läge behöver Gävle kommun ta ansvar för att hantera, balansera och prioritera satsningar genom att lyhört anpassa efter marknad, eget ekonomiskt utrymme och snabbt föränderliga omvärldsförutsättningar.

Utifrån rådande omvärldsförutsättningar, nedskrivnen befolkningsprognos och minskat marknadsdjup för bostäder i Gävle har flera byggaktörer signalerat att de ser över sina kalkyler och tidplaner. I vissa fall också möjligheten att avsluta projekt i förtid.

Det märks också en tydlig ärendenedgång i antalet nyinkomna bygglov samt nybyggnadskartor och kartutdrag under året. Bygglov har i snitt haft ca 20 % lägre ärendeingång 2023.

Under hösten har fortsatta analyser av marknadsdjupet för bostäder pågått. Enligt den senaste rapporten från december "tål" marknaden cirka 235 nya bostäder år 2024 för att därefter öka till 261st år 2025 och 281st år 2026. Skillnaden i vad marknaden efterfrågar och vad pågående projekt kan och kommer att leverera är väldigt stor.

Högt ställda klimatmål och dyra byggkalkyler kräver bland annat förändrade arbetssätt. Samverkan lyfts som en viktig aspekt för att lyckas fortsätta utveckla

staden. Det innebär en stor ekonomisk risk för Gävle kommun som anläggare av allmän plats i pågående projekt i och med de efterföljande driftbehoven. På samma sätt innebär det också en stor risk för de byggaktörer som kommer att leverera bostäder och konkurrera med varandra på en väldigt liten marknad. Flera bostadsprojekt som kräver stora kommunala följdinvesteringar har efter dialog med ansvarig byggherre stängts ner då de inte är genomförbara under rådande förutsättningar. För att få bättre resursanvändning och samsyn kring kommande byggprojekt kommer en utbyggnadsplan att tas fram under 2024.

Kommunens planberedskap ligger idag på 2193 varav ca 200 avser småhus. Under 2023 har 353 bostäder tillkommit i de detaljplaner som antagits. Antalet färdigställda bostäder hittills i år är 658 bostäder vilket är ovanligt högt jämfört med tidigare år. Under året har 96 hektar verksamhetsmark tillskapats i antagna detaljplaner. Det återstår att se hur marknaden tar emot detta tillskott.

Hållbar stadsutveckling

Trots att många projekt har skjutits upp eller avslutats pågår ändå några större och långsiktiga utvecklingsprojekt kopplade till statens satsningar på infrastruktur och hållbara stadsdelar i Gävle. I exploateringsprojekt Tolvforsskogen fortsätter arbetet och justeringar i projektets omfattning, arbetssätt och risker hanteras löpande i takt med att mer kunskap om projektet och området erhålls. Program för detaljplan Nyhamn håller på att sammanställas för samråd under våren och exploateringsprojekt Gävle Västra fortgår enligt tidplan. Södra Hemlingby handel etapp 4 och Ersbo etapp 4 är några andra exempel på projekt som visar hur Gävle utvecklas inom handel och näringsliv.

För att säkerställa kommunens hållbarhetsambitioner görs hållbarhetsprogram för Nyhamn och hållbarhetsprinciper för Tolvforsskogen. En strategi för hållbar exploatering är också under framtagande vars syfte är att bidra till

tydlighet och stöd i utvecklingen av ett hållbart och klimatneutralt Gävle. En utredning om en minsta grönytekvot för innerstaden levererades i slutet av året. I det fortsatta arbete som pågår ska ett grönblikt underlag tas fram. En markstrategi är också under framtagande vars syfte är att förtydliga hur kommunen agerar vid köp och försäljning av mark samt hur den ska förvaltas.

Under året har Gävle Klimatavtal startats och hittills är ett sextiotal aktörer aktiva. Det är en samverkansarena som samlar offentlig sektor, akademi, förenings- och näringsliv för att med gemensamma krafter bidra till ett klimatneutralt, attraktivt och konkurrenskraftigt Gävle.

Social hållbarhet

Vi lever våra liv på olika sätt och i olika typer av konstellationer, men bostäderna ser ändå likadana ut som de gjort under årtionden. Allt fler människor efterfrågar lösningar som passar just deras individuella behov. Gavlegårdarna ska verka för att ge större utrymme för individuella behov i de boendeformer som finns etablerade. Högt ställda klimatmål och dyra byggkalkyler behöver dock i slutändan ge hyror som känns rimliga för människor med vitt skilda livsvillkor. Här krävs innovativa lösningar som gör byggnader och boendeformer mer flexibla.

För att genomföra rätt åtgärder behövs mer detaljerade analyser kopplat till temat boende och socioekonomi. Ett nytt visualiseringsverktyg i Power BI visar statistik på en detaljerad geografisk nivå och lanserades i december 2023. Statistiken kan till exempel avslöja ojämlikheter i stadsplaneringen (utbildningsnivå, inkomst, upplåtelseform, trångboddhet etc.).

När nya stadsdelar tar form eller omvandlas tillvaratas möjligheter att skapa mötesplatser och förutsättningar för kultur. Exempel är kulturella arenor som kan binda ihop stadsdelar och bidra till integration. Inför bildandet av Agnes kulturhus har metoden Tjänstedesign använts för att söka upp ungdomar för planering av framtida ungdomsverksamheten i huset. Inflyttning planeras hösten 2024. Ett annat gott exempel är projektet Stadsdelslyftet som ska skapa en modell för hur Gävle kommun kan arbeta med samhällsutmaningar i en

stadsdel. Först ut är Andersberg. Flera av delmålen inom projektet är kopplade till samhällsplaneringen. Bland annat att skapa förutsättningar för en minskad segregation genom att främja jämlika villkor samt att stadsdelen ska erbjuda attraktiva och trygga boende- och utemiljöer för alla åldrar, funktionsförmåga och bakgrund.

Lokaler och framtidsbehov

Nybyggnationen på Vasaskolan går planerligt och undervisning i de nya lokalerna påbörjades vecka 45. Renovering av huvudbyggnad pågår enligt plan och beräknas vara avslutad 2025. Hemlingborgs skola har startat sin verksamhet hösten 2023. Fridhemsskolan har stängts för rivning och ombyggnation hösten 2023 och eleverna har evakuerats till Hemlingborgs skola.

En stor utmaning är den minskning av barn och elever som sker enligt befolkningsprognoserna. Minskningen är allra störst i förskolan. Detta innebär att förskolan behöver göra anpassningar (färre lokaler och medarbetare) för att upprätthålla verksamheten. I ett kort perspektiv minskar behovet av platser kraftigt, för att i slutet på planeringsperioden öka något, dock utan att komma upp till dagens platsantal. Utbildning Gävle har tillsammans med Gavlefastigheter startat ett dimensioneringsarbete för att anpassa behovet av lokaler på kort och lång sikt. Planen är att i möjligaste mån lämna externa lokaler och tidigare tillfälliga lösningar (paviljonger) samtidigt som redan planerade ombyggnationer skjuts framåt i tiden, med undantag för Nordöstra förskoleområdet eftersom där finns det ett långsiktigt behov av platser.

Volymförändringarna kommer att påverka grundskolan inom kort. Redan idag finns en överkapacitet inom förskoleklass till årkurs 6. För högstadiet är det under en kort period trångt i de centrala delarna av Gävle, men minskningen av elever kommer därefter att märkas även där. För att möta elevminskningen har under hösten 2023 en strukturerad översyn av lokaler och organisation inom grundskolan inletts. I gymnasieåldern är elevantalet stabilt och utbyggnationen av Vasaskolan kommer att hantera behovet av platser inom överskådlig tid.

Vad gäller balansen kring utbudet i

särskilda boenden har det skett förändringar där beståndet i egenregin avsevärt och successivt minskat från en överkapacitet till mycket få vakanta lägenheter. Det saknas också LSS-boenden inom egenregin i några stadsdelar signalerar Valfärd Gävle.

Infrastruktur och hållbara transporter

I Trafikpusslet pågår samordningen med Trafikverket och Region Gävleborg. Under året har arbetet tydliggjorts med definierade arbetsområden och utvecklade rutiner i rapportering.

Förhandlingar mellan Trafikverket och Region Gävleborg fortgår gällande Gävle Västra och Tolvforsskogen. Medfinansieringsavtal presenteras under 2024.

En Kollektivtrafikstrategi för Gävle kommun antogs i december 2023. Fortsatt arbete pågår med den nya Mobilitetsnormen.

Gävle Hamn har fortsatt att framtidssäkra verksamheten med att utveckla kajer och spår liksom att implementera Time Slot Gävle som världsunikt kösystem som möjliggör eco-driving för fartyg.

Klimatanpassning

Ovädret Hans i augusti 2023 ställde återigen Gävle på prov. Många förbättringar kunde märkas på grund av de åtgärder som genomförts sedan tusenårsregnet i augusti 2021, men det återstår också flera åtgärder. Projektet "Inrättande av ett strategiskt klimatanpassningsarbete i Gävle kommunkoncern" startade vid årsskiftet och löper på enligt plan.

VA

För att framtidssäkra viktiga kommunala funktioner kan som exempel nämnas Gästrike Vattens arbete med arbetet nödvattenförsörjning och arbete med nödvattenplan. Även utökad leveranssäkerhet, kvalitet och kapacitet i vattenverk och reningsverk har fortlöpt inom ramen för de extremt stora investeringarna Trygg vattenförsörjningen i Älvkarleby och Gävle och Nytt reningsverk i Gävle. Dock har förnyelsearbetet av ledningsnätet fortlöpt men inte fullt ut enligt planen. Det beror både på att pågående projekt tagit längre tid och omprioriteringar av resurser.

Under året har det varit särskilt utmanande att det saknas långsiktighet i utbyggnadsplaner som involverar VA-infrastrukturen vilket skapar ryckighet och svårigheter i styrning och prioritering inom koncernen. Dialog pågår och samsynen kommer att förbättras i och med den kommande utbyggnadsplanen.

Ett fortsatt omfattande arbete pågår med att klargöra teknisk funktionalitet på ledningsnätet och ansvar för att bemöta regresskrav kopplade till skyfallet i augusti 2021. Dialog med försäkringsbolagen har påbörjats inom Gävle Vatten AB. Intresset har varit stort från departement, bransch, andra kommuner och media i frågorna.

Energi

Efterfrågan på energirådgivning hos energirådgivaren och energitjänster hos Gävle Energi är fortsatt höga. Solcellsanläggningar har tagits i drift kontinuerligt under året och kommunen fortsätter på så vis att verka för att kommunala fastigheter och byggnader klarar framtidens klimat- och miljökrav. Parallellt utvecklas även processerna och tjänsterna hos Gävle Energi för att möta kundernas behov och ökad tillgänglighet vad gäller drift och leverans. Nya satsningar på laddinfrastruktur stärker konkurrenskraften för det lokala näringslivet och skapar goda förutsättningar för boende i Gävle.

Urval styrdokument som är under framtagande kopplade till målet

Utöver de arbeten som redan pågår med exempelvis nödvattenplan och strategier för hållbar exploatering pågår också följande arbeten med nya eller reviderade styrdokument:

- Planeringsstrategi planerat antagande i juni.
- Riktlinjer för bostadsförsörjning planerat antagande i juni.
- Vattentjänstplan planerat samråd och granskning 18 mars- 17 maj och antagande i oktober.

Analys av indikatorerna

För 2023 finns inga kommunövergripande indikatorer.

En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Kommunens verksamheter

År 2023 är det 10:e året med arbete för att uppnå målen i det miljöstrategiska programmet och dess handlingsplaner.

För kommunstyrelsen har året präglats av prioriteringar i miljöarbete och ett ökat fokus på att sätta struktur för framdrift i miljöarbetet.

Kommunkoncernens miljöbokslut fastställdes i Kommunfullmäktige i maj och innehåller 34 mål och 50 indikatorer som visar status och måluppfyllnad, beskrivning av åtgärder som genomförts samt målanalys.

Miljöbokslutet visar på att trenden för måluppfyllnad i miljöarbetet går åt fel håll. Endast fem mål i bokslutet är gröna, 15 mål är gula och 14 mål är röda. Av de röda målen har flera rapporterats röda under många år, de har över tid blivit fler och det är tydligt att det nu krävs ett mer sammanhållet, systematiskt arbete för att få framdrift.

Under år 2023 rankades Gävle kommun som Sveriges 10:e bästa miljökommun i Sverige (Aktuell Hållbarhets miljöbästa kommunranking) och Sveriges bästa Håll Sverige rent kommun.

Nedan följer exempel på åtgärder som påbörjats eller genomförts under 2023

Klimatneutral kommun

- Projekt Gävle klimatavtal är uppstartat- ett klimat och miljödialogforum för näringsliv, föreningsliv och akademi.
- Arbetet med att ta fram en klimatinvesteringsplan är i sitt slutskede
- Net zero cities har Gävle kommun beviljats ytterligare 6 miljoner kronor i externa medel under 2023 för att i Gävle klimatavtal kunna jobba mer fokuserat med transporter
- Energi och klimatrådgivning till privatpersoner, föreningar och företag
- Gavlefastigheter har startat en pilot för minskad klimatpåverkan i ett byggprojekt, detta som ett steg i arbetet mot målet om klimatneutral 2035
- Gavlia- koncernen har fortsatt arbeta med att tillhandahålla fordon för flera av kommunens verksamheter. Vid anskaffning av nya fordon leasas fordon som kan drivas förnybart, där prioriteringsordningen fortsatt varit att i första hand byta till ett elfordon, i andra hand ett gasfordon och därefter ett fordon som kan drivas med annat fossilfritt bränsle, vilket hittills varit HVO100
- Gävle hamn har genomfört tester för elanslutning av fartyg vid energikajen. Anläggningen möjliggör en kraftig reduktion av CO₂-utsläpp inom hamnområdet. Under året har också Yilports konvertering av bulkhamnens kranar till el färdigställts
- En regional elektrifieringspilot med sex laddplatser för tunga lastbilar har färdigställts i Gävle hamn
- Energimyndigheten utredde förutsättningarna för infångning av koldioxid från rökgaserna vid de kraftvärmepannor som ägs eller delägs av Gävle Energi, mellanlagring av koldioxid i Gävle hamn samt utlastning till fartyg för transport till slutförvar. Studien tittade även på möjligheterna till ett framtida regionalt kluster för infångad koldioxid med Gävle hamn som ett mellansvenskt nav
- Gävle parkeringsservice har fortsatt att utveckla hållbara mobilitets och delningstjänster under året. Per den sista december har bolaget totalt 174 stycken laddplatser varav 133 stycken installerats i mobilitetshuset Pralinen
- Kultur och fritid bl.a. arbetat med miljöromd, översyn för energieffektivisering och indikator för nyttjandegrad av anläggningarna
- Samhällsbyggnadsnämnden har jobbat med luft och bulleranalys

(SLB-analys) som mäter både halter av luftföroreningar och meteorologiska parametrar vid ett flertal platser

Robusta ekosystem

- Ett projekt är uppstartat för att konkretisera arbetet med klimatanpassning. Projektet innehåller utredningar av tex Hemlingbybäcken, sårbarhetsanalys, värmekartering och konkreta åtgärder av Hemlingbybäcken och extremväderakuten
- Inom området biologisk mångfald/natur har det under år 2023 tagits fram en nulägesinventering av styrande dokument och en översyn vad som saknas i form av styrande dokument idag
- En ny VA-policy är antagen under 2023
- Flera yttranden i vattenkraftsärenden har samordnats från styrning och stöd
- Politiska uppdragen utred minsta grönyteknot för innerstaden. Rapport Grönyteknot presenterades för SBU i December 2023
- Påbörjat arbete med att utveckla en trädpolicy för Gavlefastigheter
- En informationssatsning genomfördes på uppdrag av Havs- och Vattenmyndigheten och Naturvårdsverket om invasiva främmande arter. Ny hemsida på gavle.se med information om arter som är specifika för Gävle och hur man kan bekämpa dessa, samt inlägg i sociala medier. Information om att sortera avfall som består av invasiva arter på rätt sätt för att minska spridningen
- Utplantering av 17000 dalälvsöringsyngel i Gavleån. Syftet med utsättningen är att bidra till och upprätthålla ett levande fiskevatten och gynna det naturliga beståndet i nedre Gavleån

Ren och giftfri miljö

- Gavlegårdarna har jobbat med att ta fram en policy för bolagets förhållningssätt till återbruk
- Inom utbildning Gävle finns ett

etablerat arbete inom Håll Sverige Rents Grön Flagg (GF), samt med arbete enligt Skolverkets utmärkelse Skola för hållbar utveckling (SFHU). Båda dessa syftar till att stödja och vara en inspirationskälla i det pedagogiska arbetet med hållbar utveckling och internt miljöarbete. Sammantaget har 83 procent av förskolorna samt skolorna hissat flaggan, varav samtliga av de kommunala förskolorna har gjort så

- Det pågår även arbete rörande ett pilotprojekt kring fleråriga ätbara växter där växter planteras på förskole- och skolgårdarna. Över 90 procent av de kommunala förskolorna och skolorna har någon form av skolträdgård idag
- Agenda 2030-utbildningar har påbörjats för Gävle kommuns medarbetare
- Fortsatt arbete med hållbar och klimatsmart mat. Nya upphandlingar med krav på hållbar och klimatsmartmat för äldreomsorg och skola börjar gälla år 2025
- Fortsatt arbete med att minska matsvinn. Den årliga matsvinnsmätningen landade på ett genomsnitt på 49 gram per portion, vilket visar att vi är på god väg att nå målet år 2025 som är 40 gram per portion. Den största minskningen av matsvinnet har skett på Vålfärd Gävle
- Gavlefastigheter har tagit fram koncept för hur visualiserings skärmar som installeras på förskolor och skolor ska se ut. Skärmarna visar energi- och vattenanvändning samt om det finns solcellsproduktion och kan användas av verksamheterna i undervisning och i samtal om energi- och vattenanvändning
- Ansökan om externa medel för att sanera i Norrsundets hamn (Kopparfors sågverk) är inskickad

Analys av indikatorerna

För 2023 finns inga kommunövergripande indikatorer.

Målanalys av finansiella mål

Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1 procent av skatteintäkterna

Målet om ett resultat över tid som överstiger 1% av skatter, bidrag och utjämning uppnås under 2023.

Kommunens verksamheter

För 2023 budgeterade verksamheten med ett underskott på 330 mnkr för kommunen (exklusive resultateffekter av exploaterings- och realisationsvinster).

Utfallet är ett underskott på 377,6 mnkr. Exklusive resultateffekter av exploaterings- och realisationsvinster är underskottet 411,9 mnkr. Därmed belastas det långsiktiga målet kraftigt av årets ekonomiska utfall.

Med utgångspunkt från Gävle kommuns historiskt starka finansiella ställning exkluderas extraordinära poster från det ekonomiska målet. Detta utgörs för 2023 av den ytterligare finansiering på 150 mnkr kommunen har gett till Gävle Vatten för att säkra upp för åtaganden relaterade till översvämningen i Gävle 2021. Beräknat underskott efter balanskravsjusteringar uppgår därmed till minus 261,9 mnkr.

Nämnderna redovisar sammantaget ett resultat med ett underskott på 99,7 mnkr. Utbildningsnämnden, Kommunstyrelsen och Kultur & Fritidsnämnden redovisar överskott medan Samhällsbyggnadsnämnden, Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden, Socialnämnden och Omvårdnadsnämnden redovisar underskott. Samhällsbyggnadsnämnden belastas främst av höga kostnader för halkbekämpning och snöröjning. Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnde har fler beslut och därmed verksamhetsvolym än budgeterat. Socialnämnden har högre kostnader för placeringar samt merkostnader för tillfälligt inhyrd personal. Dessa underskott uppkom

trots ombudgetering under året, där Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden, Omvårdnadsnämnden och Socialnämnden tillfördes ramutrymme. Detta tyder på att en stor del av de underskott som kommunen redovisar är av strukturell art och kräver beslut för att åtgärdas.

Inom centrala och externa poster påverkas utfallet negativt av ytterligare driftsbidrag till Gävle Vatten och högre kostnader för finansiell leasing och pensionskostnader. Skatteintäkterna överstiger dock budgeterad nivå med 100 mnkr. Året var budgeterat med en kostnadspost för ingående av avtal med Trafikverket för medfinansiering av omdragning av ostkustbanan. Detta skedde dock inte under året utan kommer att ske kommande år. Detta ger en positiv resultateffekt på 90 mnkr.

Analys av indikatorerna

Budgeterat resultat för 2023 är inte inkluderat resultateffekter av finansiell leasing. Under år 2021 ändrades redovisningen av finansiell leasing och redovisningen har utvecklats under 2022. Detta påverkar främst kommunens redovisning av materiella anläggningstillgångar och långfristiga skulder. Men redovisningen innebar även en resultateffekt på 13 mnkr för 2021, 15,2 mnkr för 2022 och 17,1 mnkr för 2023. Dessa effekter är medräknade i nyckeltalet. Dock ger det marginell effekt.

Vid utgången av år 2022 var överskottet 3,0 procent som ett snitt för de senaste åtta åren, vilket översteg budget och målet. Underskottet under år 2023 uppgår till minus 3,6 procent, vilket innebär att det långsiktiga överskottet minskar till 2,0 procent.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde
1 Resultat i procent av skatteintäkter, Skatter, generella bidrag och utjämning. Genomsnittligt resultat under senaste åtta åren		2 %	1,9 %

Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans

Soliditet är ett nyckeltal som används för att mäta den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv och ett mått på hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Soliditetens absoluta nivå och förändring är beroende av ökningen i tillgångsmassan i balansräkningen och den förändring som tillförs det egna kapitalet genom årets resultat. Det övergripande målet är att bibehålla kommunkoncernens soliditet. Genom att arbeta med en indikator för skuldsättningen per invånare skapas ett medvetande om risknivån. Kommunens och de kommunala bolagens finansiella risk ökar med en högre skuldsättningsgrad. Vid en räntehöjning ökar de årliga kostnaderna och vid en finansiell oro på kapitalmarknaderna ökar riskerna för högre finansieringskostnader vid hög skuldsättningsnivå, vilket minskar utrymmet för annan verksamhet eller sänker resultaten och soliditeten

Målet uppnås om kommunkoncernens soliditet över tid bibehålls eller överstiger 32 procent. Kommunkoncernens soliditet uppgår per 31 december 2023 till 33,0 procent, varför målet nås.

Kommunens verksamheter

Gävle kommun, Gävle Stadshus-koncern och Gävle Vatten AB investerade sammantaget under 2022 för 2,2 mdkr, vilket är nära 1 mdkr mindre än ursprunglig budget. Alla bolagen och kommunen redovisar lägre investeringar än budget. Det beror bland annat på pausade bostadsbyggnationer och exploatering av mark, med anledning av minskad efterfrågan och den kraftiga prisökningen inom bygg.

Analys av indikatorerna

Kommunplanen för 2023 innebar en fortsatt expansiv investeringsplan. Alla verksamheter lånefinansierar delvis denna utbyggnad. Därmed påverkas nyckeltalen som ger information om det övergripande målet om bibehållen soliditet. Kommunens behov av verksamhetslokaler säkerställs av Gavlefastigheter Gävle kommun AB (Gavlefastigheter) och till del av AB

Gavlegårdarna (Gavlegårdarna). Med anledning av detta beräknas även soliditeten inkl. dessa verksamheter.

På koncernnivå påverkas eget kapital och tillgångarna marginellt av fullständig redovisning av finansiell leasing. Då redovisning av finansiell leasing främst innebär att Gävle kommuns tillgångar ökar och den ökningen är större än posten finansiell leasing i Gavlefastigheter påverkas soliditetsmåten för indikatorerna kommunens soliditet samt kommunens soliditet inklusive Gavlefastigheter.

Trots att Kommunens egna investeringar var lägre än budgeterat innebär det negativa resultatet att den egna finansieringen (genom resultat, avskrivningar och försäljningar) var negativ, vilket innebär att soliditeten för kommunen sänks från 40,1 procent till 34,6 procent. Kommunens soliditet inklusive Gavlefastigheter sjunker från 28,7 procent till 23,7 procent. Tillgångarna i kommunen har stigit med ca 700 mnkr och lika mycket i Gavlefastigheter. Eget kapital har dock minskat med ca 400 mnkr. Beräknat exklusive leasing uppgår redovisad soliditet för kommunen till 58,1 procent. Vilket även är indikatormåttet. Detta överstiger budget med anledning av att resultatets utfall motsvarar ombudgeteringen i juni på aggregerad nivå samt att investeringsnivån har hållits tillbaka.

Soliditeten på koncernnivå påverkas starkt av den minskade egenfinansieringen i kommunen och i den skattefinansierade delen av Gavlefastigheter och Gavlegårdarna. Med ett ekonomiskt överskott på ca 200 mnkr i övriga delar av koncernen som delfinansierar investeringsverksamheten sjunker soliditeten i koncernen från 35,4 procent till 33,0 procent.

Sjunkande soliditet och att investeringsvolymen uppgår till 2,2 mdr innebär att den externa belåningen ökar. Beräknat per invånare har skulden ökat med nära 12 700 kr, motsvarande drygt 1,3 mdr för koncernen.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde
1 Kommunens soliditet		58,1 %	48,9 %
2 Kommunens soliditet (inkl GFAB)		23,7 %	28,5 %
3 Kommunkoncernens soliditet		33 %	30,1 %
4 Kommunkoncernens skuldsättningsnivå (kr/inv) exkl Gävle Energi AB, Bomhus Energi AB, Gävle Hamn AB		112 754	115 483

Skattefinansierade investeringar har långsiktigt en hög självfinansieringsgrad

Målet anses vara uppfyllt om självfinansieringsgraden i kommunen överstiger 100 procent och självfinansieringsgraden inklusive skattefinansierade verksamheter inom Gavlefastigheter och AB Gavlegårdarna över en åttaårsperiod överstiger 67 procent. Utfallet innebär att självfinansieringsgraden i kommunen är negativt för 2023 och det långsiktiga målet inklusive skattefinansierade verksamheter inom Gavlefastigheter och AB Gavlegårdarna uppgår till 77 procent, vilket överstiger målet. Sammanvägt innebär det att målet är delvis uppnått.

Motivet till ett skarpare krav på självfinansiering av investeringar inom den skattefinansierade verksamheten jämfört med näringsbetingade investeringar, är att dessa investeringar normalt inte ger någon avkastning. En lånefinansiering av dessa investeringar innebär på sikt en ökad finansiell belastning. En lånefinansiering av denna sektor tar resurser från verksamheterna och på sikt begränsar detta utvecklingen inom kommunen. Vid bedömning av investeringsvolymen ska dock hänsyn kunna tas till investeringarnas inriktning, till exempel om dessa innebär kostnadsbesparingar, aktuellt konjunkturläge samt styrkan i kommunens balansräkning. I investeringar inkluderas de kommunala bolagens investeringar som är riktade mot kommunens skattefinansierade verksamhet.

Kommunens verksamheter och analys av indikatorer

Då kommunen lämnar ett negativt resultat för året, vilket också överstiger kostnaderna för årets avskrivningar, blir finansieringen av investeringverksamheten negativ. Dvs kommunen har minskat sin likviditet redan före årets investeringar finansieras. Gavlefastigheter finansierar något under 50 procent av sina investeringar med egna medel. Gavlegårdarna redovisar inga investeringar relaterade till kommunal verksamhet. Samtidigt redovisar bolaget mycket litet likvidmässigt överskott gällande sina lokaler för kommunal verksamhet. Sammantaget motsvarar kommunens och bolagens finansiering 18 procent av gjorda investeringar. Den långsiktiga indikatorn om självfinansiering under senaste åtta åren uppgår till 77 procent. Vilket är en sänkning från 90 procent föregående år, motsvarande 13 procent-enheter. Med hänsyn till att målet är 67 procent kommer självfinansieringen under åren framöver att behöva stärkas för att väga upp mot den ökade lånefinansieringen under 2023.

Självfinansieringen i kommunen påverkas av finansiell leasing, då både investeringsnivån och avskrivningar adderas med dessa finansiella poster. Till detta kommer också en mindre resultatpåverkande post. För 2023 redovisas dock indikatorn exklusive finansiell leasing.

Avskrivningarnas andel av investeringar för kommunen uppgår till 32 procent. Nivån är

högre än budgeterad nivå pga att investeringsnivån understiger budgeterad nivå.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde
1 Självfinansieringsgrad, per år, kommunens egna	◆	-32 %	-27 %
2 Avskrivningars andel av investeringar, kommunens egna	●	32 %	16,4 %
3 Självfinansieringsgrad, per år, totalt	●	18 %	5 %
4 Självfinansieringsgrad, senaste åtta åren, totalt	●	77 %	56 %

Balanskravsresultatet

Lagstiftaren har lagt ett golv eller en miniminivå för det finansiella resultatet, detta kallas för balanskravet. Balanskravet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Om kostnaderna för ett räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det anges när och på vilket sätt kommunen avser att göra den i lag (11 kap. 12§ kommunallagen (2017:725)) föreskrivna regleringen av det negativa resultatet. Om

kommunfullmäktige har beslutat att en sådan reglering inte ska ske, ska upplysning lämnas om detta samt vilka synnerliga skäl som föreligger.

Ett uppfyllande av balanskravet är en grundförutsättning för en långsiktig, stabil finansiell utveckling och ett verktyg för att förhindra en negativ utveckling av kommunens ekonomi.

Balanskravsutredning (mnkr)	2023	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	-377,6	310,7	-590,9
Samtliga realisationsvinster (-)	34,3	92,3	55,2
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet (+)	0,0	0,0	0,0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet (+)	0,0	0,0	0,0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper (-/+)	0,0	0,0	0,0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper (+/-)	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-411,9	218,4	-646,1
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv (-)	0,0	149,0	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv (+)	261,9	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	-150,0	69,4	-646,1

Kommentar till årets balanskravsutredning:

Kommunens negativa resultat är hänförligt till:

- den höga inflationen påverkade pensionsförpliktelsen som en finansiell kostnad om totalt 181,5 mnkr
- nytt pensionsavtal redovisat som en jämförelsestörande post om totalt 102,3 mnkr
- en extraordinär post 150,0 mnkr rörelsebidrag till Gävle Vatten AB för att täcka beräknade skadeståndsanspråk efter skyfall som drabbade kommunen i 2021.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till -411,9 mnkr. Årets resultat har då justerats med realisationsvinster 29,8 mnkr och exploateringsresultat på 4,5 mnkr. Realisationsvinsterna hänför sig till försäljning av materiella

anläggningstillgångar.

Resultatet innehåller inga orealiserade vinster eller förluster i värdepapper, eftersom kommunen ej innehar tillgångar av den arten.

Från årets resultat efter balanskravsjusteringar räknas bort 150,0 mnkr som en extraordinär kostnad kopplat till översvämning 2021. Sedan tidigare finns en avsättning till RUR om 470,7 mnkr som enligt lokala Riktlinjer kan användas när årets balanskravsresultat är negativt. Årets användning av medel från resultatutjämningsreserven (RUR) uppgår till 261,9 mnkr. Enligt kommunallagen ska ett negativt balanskravsresultat återställas inom tre år. Kommunen åberopar synnerliga skäl för att inte göra en återställning på 150,0 mnkr. Kommunen har vid bokslut 2023 en stark finansiell ställning med en god soliditet.

Väsentliga personalförhållanden

På grund av striktare arbetstidsbestämmelser enligt EU-direktiv och borttagandet av den flexibla arbetstidsmodellen från och med den 1 oktober, har Valfärd Gävle genomfört

omfattande schema- och planeringsarbete. Denna förändring har haft en betydande påverkan på verksamheterna, och krävt både noggrann information och utbildning.

Personalredovisning

Personalstruktur Gävle kommun

2023-12-31						
Indelning	Årsarbetare	Årsarbetare	Antal anställda	Antal anställda	Genomsnittlig sysselsättningsgrad (%)	Genomsnittlig ålder
	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Tillsvidare
Kvinnor	5 235,8	491,1	5 761	1 350	97,6	46,7
Män	1 472,8	194,2	1 637	730	98,8	44,4
Totalt	6 708,6	685,3	7 398	2 080	97,8	46,2

Analys

Antalet tillsvidareanställda i Gävle kommuns förvaltning fortsatte att öka, det här året med 226 medarbetare. Antalet visstidsanställda minskade med 60 medarbetare, till 2080.

Det fortsätter att vara ett högt antal visstidsanställningar som konverteras till tillsvidareanställningar p.g.a. förändringarna i LAS konverteringsregler. I linje med det fortsätter också antalet årsarbetare uppåt för både män och kvinnor, med en ökning på 254.

Sektor Livsmiljö Gävle har 8 fler tillsvidareanställda 2023 jämfört med 2022, Styrning och stöd Gävle har ökat med 19 tillsvidareanställda, Utbildning Gävle har blivit 80 tillsvidareanställda fler och slutligen Valfärd Gävle som ökat med 107 personer jämfört med 2022. I stora drag är

personalstrukturen stabil över tid, men jämfört med åren före pandemin så framträder en ganska stor förändring, nämligen fördelningen mellan tillsvidare- och visstidsanställda. De senaste fyra åren har antalet visstidsanställda sjunkit med runt 600 personer och antalet tillsvidareanställda ökat med ungefär lika många. Sannolikt är det ett resultat av såväl en medveten satsning som de nyss nämnda förändringarna i LAS-reglerna.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden ökar två tiondels procent för tillsvidareanställda kvinnor och minskar något för män. Det innebär att sysselsättningsgraden ökat till hela 97,8 procent. Den genomsnittliga åldern för Gävle kommuns tillsvidareanställda minskade med 0,2 år till 46,2 år.

Personalstruktur Gävle Stadshus-koncern

2023-12-31	Årsarbetare	Årsarbetare	Antal anställda	Antal anställda
	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid
Kvinnor	201,5	5,1	209	10
Män	418,7	9,1	425	13
Totalt	620,2	14,2	634	23

Analys

Antal tillsvidareanställda personer har sjunkit till 634 personer, från 640 år 2022, men omräknat till tillsvidareanställda årsarbetare har antalet ökat något, till 620. Orsaken till det är att sysselsättningsgraden stigit något. Antalet visstidsanställda har minskat med 10 personer.

Gävle Energi AB har utökat vissa verksamheter och har därför 7 fler tillsvidareanställda, medan AB Gavlegårdarna har några vakanta tjänster där man avvaktar med ersättningsrekryteringar.

Obligatorisk sjukredovisning

Obligatorisk sjukredovisning (procent)	2023	2022	2021	2020	2019
Total sjukfrånvaro*	6,5	6,9	6,8	7,5	6
- varav långtidssjukfrånvaro**	53,3	50	48,9	45,8	56,5
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,3	7,7	7,6	8,4	6,8
Sjukfrånvaro för män	3,9	4,3	4,2	4,2	3,3
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 29 år eller yngre	5,1	5,1	5,1	5,8	4,1
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 30-49 år	5,6	6,3	6,3	7,1	5,6
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 50 år eller äldre	7,8	8,1	7,9	8,4	7

Analys

Sjukfrånvaron sjönk till 6,5 procent vilket är 0,4 procent lägre än för 2022. Sänkningen gäller både bland kvinnor och män. Årets första och sista kvartal har högre sjukfrånvaro än övriga månader, och lägst var det i augusti månad.

Långtidssjukfrånvaron fortsätter att öka, både relativt och i faktiska dagar. Rehabiliteringssamordnarna på Utbildning

Gävle och Valfärd Gävle fortsätter sitt framgångsrika arbete med att stödja chefer och HR i både efterhjälpande och hälsofrämjande arbete. På de ställen där de koncentrerat sina insatser har också korttidsfrånvaron sjunkit. Sjukfrånvaron fortsätter att vara ojämnt fördelad. Sektorerna Livsmiljö och Styrning och stöd har en låg sjukfrånvaro med 3,3 procent respektive 4,2 procent. Kvinnor har

här högre sjukfrånvaro än män. Sektor Vårld och sektor Utbildning fortsätter att ha högre sjukfrånvaro, med 7,9 procent respektive 6,4 procent. Sjukfrånvaron är dock lägre än året innan. För sektor Vårld skiljer sjuktalen mycket mellan kvinnor och män. Kvinnornas sjukfrånvaro var 8,5 procent och männens var 5 procent. Relativt sett är det väldigt få män på Vårld som blir långtidssjukskrivna.

Utbildning Gävle har ett delvis liknande mönster där kvinnors sjukfrånvaro var 7,0 procent medan männens var 4,3 procent, men här är långtidssjukskrivningarna mer jämnt fördelade mellan könen. I en jämförelse med rikets övriga 289 kommuner ligger Gävles sjukfrånvaro under genomsnittet. Gävle följer det nationella mönstret med högst sjukfrånvaro i verksamhetsområden inom vård, omsorg och förskola.

Gävle Energi-koncernen

Obligatorisk sjukredovisning (procent)	2023	2022	2021	2020	2019
Total sjukfrånvaro*	2,3	2,2	2,0	2,1	2,0
- varav långtidssjukfrånvaro**	0,4	5,0	0,7	0,8	0,6
Sjukfrånvaro för kvinnor	4,0	2,9	3,0	3,3	2,0
Sjukfrånvaro för män	1,7	1,5	1,7	1,9	1,4
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 29 år eller yngre	3,8	9,0	5,6	5,3	3,4
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 30-49 år	2,2	3,3	1,9	2,5	2,5
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 50 år eller äldre	2,0	2,8	1,7	1,4	1,8

Analys

Efter en mindre ökning av sjukfrånvaron mellan 2021 och 2022, så ligger nu sjukfrånvaron på samma nivå 2023 som året innan, det vill säga att den på totalen är oförändrad. Sjukfrånvaron på Gävle Energi håller sig på en låg konstant nivå genom åren. Mycket låg i jämförelse med samhället i övrigt kan understrykas. Sjukfrånvaron är även detta år något högre bland kvinnor och det följer också den

allmänna trenden i samhället och i Sverige. I dessa sammanhang lyfts det oftast fram att kvinnor i regel också fortfarande drar ett större lass vad gäller hemarbetet och sådant kan eventuellt också avspeglar sig i högre sjukfrånvarotal. Sjukfrånvaron för kvinnor på Gävle Energi ökar igen efter en nedgång förra året, så denna utveckling är något som bolaget 16 bör hålla koll på.

AB Gavlegårdarna

Obligatorisk sjukredovisning (procent)	2023	2022	2021	2020	2019
Total sjukfrånvaro*	3,88	3,48	3,77	4,25	4,20
- varav långtidssjukfrånvaro**	1,45	1,06	1,16	1,89	0,90
Sjukfrånvaro för kvinnor	5,34	5,26	5,74	5,56	7,80
Sjukfrånvaro för män	3,05	2,53	2,73	3,67	3,20
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 29 år eller yngre	3,83	4,97	4,10	4,85	4,10
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 30-49 år	2,59	3,60	3,78	3,40	2,20
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 50 år eller äldre	4,92	3,00	3,66	4,93	4,80

Analys

Sjukfrånvaron ligger ganska stadigt under 4% för de senaste tre åren och sjukfrånvaron för kvinnor är alltså något högre än för männen. Det går inte att påvisa skillnader i

arbetsmiljö/arbetsbelastning mellan könen utan handlar mer om individuella faktorer. Detta gäller även skillnaderna i de olika åldersgrupperna.

Gavlia-koncern

Obligatorisk sjukredovisning (procent)	2023	2022	2021	2020	2019
Total sjukfrånvaro*	3,4	4,7	2,5	3,5	4,8
- varav långtidssjukfrånvaro**	51,6	56,9	32,5	34,9	40,5
Sjukfrånvaro för kvinnor	4,5	9,0	3,4	5,8	8,5
Sjukfrånvaro för män	2,7	2,1	1,9	4,3	3,0
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 29 år eller yngre	5,7	3,4	2,3	5,8	2,5
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 30-49 år	4,4	4,6	1,5	1,8	5,4
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 50 år eller äldre	2,2	5,0	3,5	7,1	4,9

Analys

Sjukfrånvaron är lägre 2023 i jämförelse med 2022 men högre än 2021. En förklaring är att koncernen under pandemin hade en låg sjukfrånvaro då flera medarbetare arbetade hemifrån under 2021 vilket kan ha bidragit till de lägre sjuktalen tillsammans med de smittskyddsåtgärder som vidtogs inom verksamheten. Sjukfrånvaron gick sedan upp under 2022

men har nu återgått till en mer normal nivå under 2023. Det är framför allt inom gruppen Kvinnor och gruppen 50 år eller äldre som sjukfrånvaron minskat. En orsak till detta är att tidigare långtidssjuka återgått i arbete. I gruppen 29 år eller yngre har dock sjukfrånvaron ökat med 2,3 % vilket behöver bevakas och utredas om den kvarstår på samma nivå under 2024.

Gävle Hamn AB

Obligatorisk sjukredovisning (procent)	2023	2022	2021	2020	2019
Total sjukfrånvaro*	2,4	1,5	1,5	0,4	1,9
- varav långtidssjukfrånvaro**	63,3	11,9	52,0	0	61
Sjukfrånvaro för kvinnor	0,6	0,7	0,3	0,5	0,8
Sjukfrånvaro för män	3,3	2,1	2,0	0,3	2,4
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 29 år eller yngre	0,2	0,2	0	0,5	0,7
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 30-49 år	2,9	1,9	2,1	0,5	2,6
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 50 år eller äldre	1,8	0,7	0,2	0,1	0,7

Analys

Gävle Hamn AB:s totala sjukfrånvaro är 2,4% vilket är något högre än föregående

år. Den högre sjukfrånvaron beror på arbetsskada.

Gävle Parkeringservice AB

Obligatorisk sjukredovisning (procent)	2023	2022	2021
Total sjukfrånvaro*	2,2	1,9	2,1
- varav långtidssjukfrånvaro**	0	29,2	0
Sjukfrånvaro för kvinnor	1,4	1,2	1,6
Sjukfrånvaro för män	2,7	2,9	2,4
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 29 år eller yngre	0	0	1,4
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 30-49 år	1,3	2,2	1,1
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 50 år eller äldre	4,2	1,3	5,4

Analys

Sjukfrånvaron har ökat från 1,9 procent 2022 till 2,2 procent 2023. Den främsta förklaringen till detta är ett olycksfall som skett under sommaren på en medarbetares fritid. Då företaget har relativt få anställda

kommer detta dock att märkbart påverka statistiken. Gävle Parkeringservice har under året inte haft någon långtidssjukskrivning som varit arbetsorsakad.

Genomsnittlig ålder och åldersfördelning

Analys

2023-12-31		
Genomsnittlig ålder	Tillsvidare	Visstid
Kvinnor	46,7	39,5
Män	44,4	35,7
Totalt	46,2	38,2

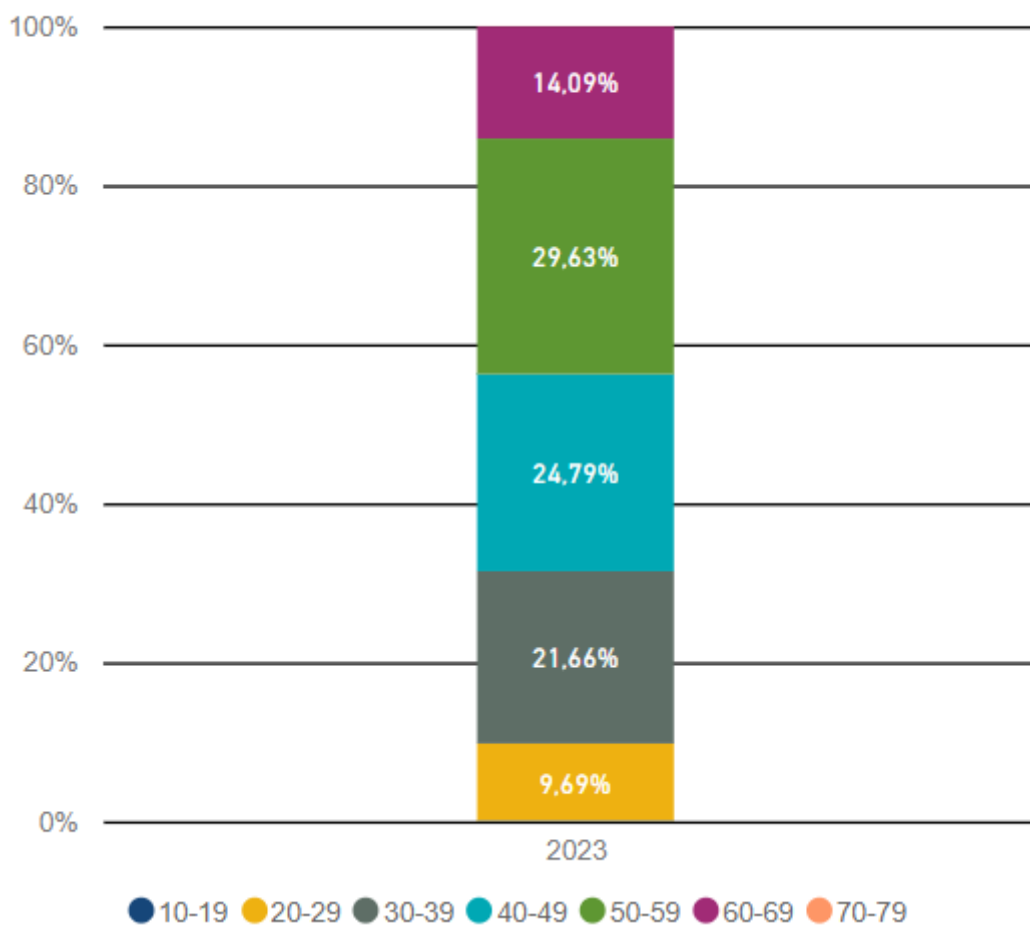
Den genomsnittliga åldern hos Gävle kommuns medarbetare fortsätter sakta nedåt jämfört med 2022 (-0,2 år). Samtidigt är 1317 av alla medarbetare 60 år eller äldre.

Åldersstrukturen är i allt väsentligt oförändrad. De visstidsanställda har en betydligt lägre genomsnittlig ålder. Vad gäller tillsvidareanställda har Valfärd Gävle

högst medelålder med 46,7 år, följt av Utbildning Gävle (45,9 år) och Livsmiljö Gävle (45,8 år). Yngsta sektorn är Styrning och stöd med 44,7 år i genomsnitt. 15,2% av medarbetarna på Valfärd Gävle är i gruppen 60–69 år, högst i kommunen. Lägst andel i samma åldersgrupp har Styrning och stöd med 10,4%.

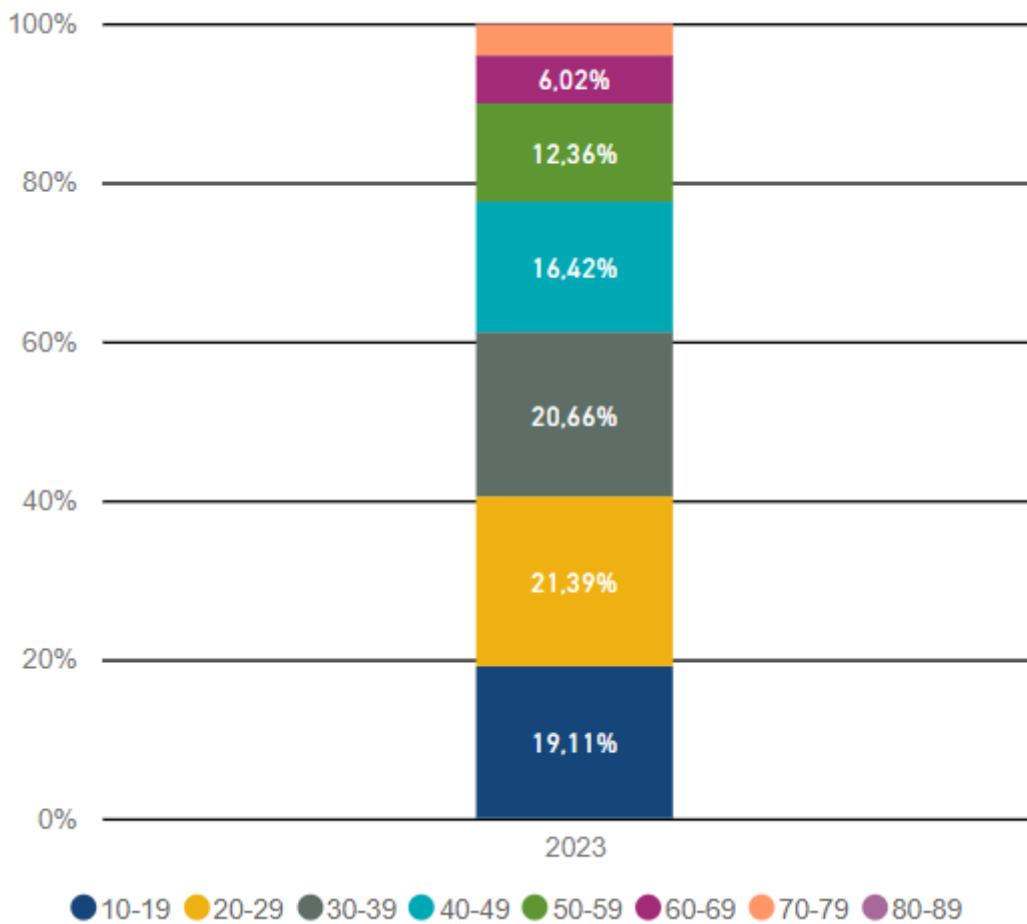
Åldersfördelning för tillsvidareanställda i Gävle kommun:

Åldersfördelning %

Åldersfördelning för visstidsanställda i Gävle kommun:

Åldersfördelning %

Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Gävle kommun 2023-12-31

Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Tills vidare	Visstid	Totalt
Kvinnor	97,6	63,8	93,3
Män	98,8	49,0	58,8
Totalt	97,8	58,8	92,2

Analys

Genomsnittlig sysselsättningsgrad för tillsvidareanställda kvinnor steg marginellt till 97,6 procent medan männens sjönk från 98,9 procent till 98,8 procent. Skillnaden mellan tillsvidareanställda kvinnors och mäns sysselsättningsgrad minskar, till 1,2 procent. Siffrorna är i linje med heltidsbeslutet som innebär att erbjuda medarbetare att arbeta heltid och minska skillnaderna mellan könen. På sektornivå har Valfärd Gävle lägst sysselsättningsgrad på 96,1 procent och Styrning och stöd högst, med 99,4 procent. Utbildning Gävle

har en sysselsättningsgrad på 99,1 procent och Livsmiljö 98,9 procent. Inom sektor Valfärd fortsätter kontor Boende och kontor Stöd i hemmet att ha lägst sysselsättningsgrad.

För de visstidsanställda fortsätter sysselsättningsgraden att sjunka och är nu nere på 58,8 procent. Män har väsentligt lägre sysselsättningsgrad, med sina 49%.

Fördelning i procent av totalt antal tidsbegränsat anställda med intervaller i tjänstgöringsgrad:

Antal anställda i %

Kön	0%	<75%	75-100%	100%	Totalt
Kvinna	19,95%	4,71%	5,63%	37,79%	64,90%
Man	17,21%	1,73%	1,49%	16,01%	35,10%
Totalt	37,16%	6,44%	7,12%	53,80%	100,00%

Mer än var tredje visstidsanställd är timvikarie utan tjänstgöringsgrad. Nästan 54% av de visstidsanställda har en tjänstgöringsgrad på 100 procent. I gruppen

ingår även pensionerade medarbetare som inte önskar arbeta heltid utan hoppar in och jobbar extra.

Gävle Energi-koncernen 2023-12-31

Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Tillsvidare
Kvinnor	99
Män	100
Totalt	99

Analys

Sysselsättningsgraden fortsätter att ligga på en hög nivå.

AB Gavlegårdarna 2023-12-31

Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Tillsvidare
Kvinnor	98,61
Män	99,44
Totalt	99,14

Analys

De flesta arbetar heltid och de som har deltid har själv valt det samt är anpassat efter verksamhetens behov

Gavlia-koncern 2023-12-31

Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Tillsvidare
Kvinnor	100,0
Män	99,0
Totalt	99,4

Analys

Sysselsättningsgraden är hög.

Gävle Hamn AB 2023-12-31

Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Tillsvidare
Kvinnor	100
Män	100
Totalt	100

Gävle Parkeringservice AB 2023-12-31

Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Tillsvidare
Kvinnor	92
Män	100
Totalt	96,9

Analys

En av de kvinnliga medarbetarna har en deltidstjänst utifrån eget önskemål. I övrigt

har samtliga medarbetare heltidstjänster.

Arbetad tid och frånvaro

	Totalt	Kvinnor	Män
Nettoarbetstid	79,8	78,1	85,1
Sjukdom	6,5	7,3	3,9
Barnledighet	2,7	3,1	1,4
Semester/ferier	7,6	7,9	6,6
Studier	0,6	0,6	0,5
Övrig frånvaro	2,8	3,0	2,5

Analys

Den arbetade tiden ökar till 79,8 procent från 78,6 procent för år 2022. Sjukfrånvaro, barnledighet och övrig frånvaro är de kategorier som minskar mest. Den enda frånvarorsaken som ökade något är semester, och då relativt sett. Ökningen av nettoarbetstid är önskvärd.

Totalt sett var Gävle kommuns medarbetare frånvarande 583 684 dagar, vilket är mycket - men ändå en minskning med 12 958 frånvarodagar från 2022, vilket är extra glädjande eftersom antalet anställningsdagar också stigit pga. ökat antal medarbetare.

Uttaget av semesterdagar för 2023 var 219 370 dagar fördelat på 174 949 dagar för kvinnor och 44 420 dagar för män. Skillnaden i frånvaro är stor mellan sektorerna. Livsmiljö har högst andel nettoarbetstid och minst total frånvaro där den arbetade tiden uppgick till hela 87,2 procent. Näst högst har Styrning och stöd som ligger på 81,4 procent följt av Utbildning Gävle som har 80,3 procent arbetad tid. Lägst nettoarbetstid och högst frånvaro har Valfärd Gävle med sin nettoarbetstid på 76,3 procent, men det är likväl en ökning mot året innan.

Rekrytering och personalförsörjning

Nyttillsättning	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	818	697	546
	Män	261	263	208
	Totalt	1 079	960	754
Visstid	Kvinnor	839	886	860
	Män	422	487	508
	Totalt	1 261	1 373	1 368
Totalt	Kvinnor	1 657	1 583	1 406
	Män	683	750	716
	Totalt	2 340	2 333	2 122
Avgångar	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	631	651	609
	Män	179	191	158
	Totalt	810	842	767
Visstid	Kvinnor	803	841	849
	Män	426	473	475
	Totalt	1 229	1 314	1 324
Totalt	Kvinnor	1 434	1 492	1 458
	Män	605	664	633
	Totalt	2 039	2 156	2 091
- varav pension	Totalt	120	150	160
- varav ÖK-SAP	Totalt	0	0	0

Analys

För tillsvidareanställda var den totala personalomsättningen för 2023 10,9 procent, definierat som antalet avgångar jämfört med totalt antal tillsvidareanställda och det är faktiskt en minskning jämfört med 2022. Personalomsättningen för visstidsanställda sjönk också. 85 färre personer avslutade sina anställningar jämfört med 2022.

Antalet nytillsatta tillsvidareanställda nådde återigen en ny högstanivå under 2023. Ökningen från 2022 var drygt 12 procent och med utgångspunkt från siffrorna för år 2021 hela 43 procent. Till stor del beror ökningen på allt fler konverteringar (en följd av ändrade LAS-regler) samt så kallade interna successionsrekryteringar. Totalt sett

är nästan var fjärde nytillsatt tillsvidareanställd konverterad.

Mönstret med hög och ökande intern rörlighet består. Dataunderlaget innehåller tyvärr ett mörkertal för visstidsanställda men mycket tyder på att två tredjedelar av all personalomsättning under 2023 var intern. Ser vi enbart till de tillsvidareanställda så är datan säkrare och den visar att 58 procent av de nytillsatta tjänsterna kom internt ifrån.

Ökningen av nytillsatta tillsvidareanställda från 2022 till 2023 är ungefär lika stor som minskningen av antalet rekryterade visstidsanställda.

Allt som allt innebär balansen mellan antalet avgångar och nytillsättningar en

ökning med 82 unika individer jämfört med 2022.

Personalomsättningen skiljer sig en del mellan förvaltningens fyra sektorer. Högst personalomsättning för tillsvidareanställda har sektor Styrning och stöd med 20,7 procent följt av Välfärd Gävle med 12,5 procent. Lägst personalomsättning, och sjunkande, har Utbildning Gävle med 8,1 procent och Livsmiljö Gävle med exakt 10 procent.

På Välfärd Gävle har det nya vård- och omsorgsboendet Hemlingborg inneburit ett ökat antal rekryteringar. Utbildning Gävle har kvar sina tydliga mönster med månadsvariationer, där personalomsättningen varje år stiger under december/januari, juni och augusti på grund av tidsbegränsade anställningars start och upphörande i samband med terminer. För Livsmiljö Gävles del sjönk alltså personalomsättningen och här kan anas positiva effekter av nybyggda, aktivitetsbaserade kontor för många

medarbetare samt en spännande framtid i och med Agnes kulturhus. Styrning och stöd har återigen överlägset högst personalomsättning, och förutom förklaringen att medarbetare i specialistfunktioner och med specialistkompetenser är eftertraktade på arbetsmarknaden så visar avgångsenkäten en hög andel missnöjesuppsägningar. Ofta återkommande orsaker är bl.a. bristande förutsättningar samt olika former av missnöje med chef- och ledarskapet.

När det gäller avgångssiffrorna kan vi särskilt notera att andelen som avslutar sin anställning på grund av pension ligger på (låga) 15 procent för tillsvidareanställda. Andelen som slutar på egen begäran ligger i stället på (höga) 76%.

Observera att siffrorna i tabellen gäller anställningar och inte unika individer. Om samma urval görs i Power BI, blir totalsumman nästa 200 lägre och det beror då alltså på att Power BI håller reda på antalet unika individer.

Förväntad utveckling

Gävle kommun påverkas starkt av pågående lågkonjunktur med hög inflation, höga räntor och även krig i vårt närområde. Beroende på hur lång tid som lågkonjunkturer pågår så påverkar det kommunen på många olika sätt med fortsatt höga kostnader.

Kommunen ser ett minskat marknadsdjup för bostäder och att efterfrågan på verksamhetsmark är osäker.

Ökade varsel kan påverka kommunen om fler personer får behov av försörjningsstöd.

För 2024 är verksamheten budgeterad med underskott och det tillsammans med det svaga ekonomiska utfallet 2023 kommer att ställa krav på kraftiga verksamhetsanpassningar vilket kan bli en påfrestning för medarbetarna där levererad kvalitet kan komma att påverkas.

Gävle kommun har en svag befolkningsutveckling med 39 personer för år 2023, och framöver påverkas främst planeringen av förskola och grundskolor framåt då vi kommer vara färre unga än vad vi är idag. Det ställer stora krav på omplanering och hantering av skolans

verksamhetsutförande.

Ostkustbanans nya dragning genom centrala Gävle kommer att påverka planeringen för många år framöver vad gäller nya verksamhetsområden, bostäder och infrastruktur.

Krig i Europa och Sveriges medlemskap i Nato ställer högre krav på att bygga en robust kommun som kan möta kriser.

Klimatförändringarna ställer krav på ökade investeringar på klimatanpassningsåtgärder.

Sammantaget är det utmanande att hantera ökade verksamhetskostnader, investeringsplaneringen med anledning av ändrade demografiska förutsättningar, stora infrastrukturåtgärder i kommunen och ökade krav och höjd medvetenhet kring behov av åtgärder för att minska de klimatomänskliga konsekvenserna som påverkar kommunen och den påverkan kommunen och dess invånare och företag har på miljön samt behov som identifieras för att bättre hantera beredskap inför kris och krig.

Ekonomiska rapporter

Ordlista och definitioner

Aktieägartillskott

Syftet med ett aktieägartillskott är i regel att förbättra ett bolags finansiella ställning. Aktieägarna kan till exempel lämna tillskott för att undvika en situation med kapitalbrist. Det finns två olika former av tillskott: ovillkorat aktieägartillskott och villkorat aktieägartillskott. Ett ovillkorat aktieägartillskott lämnas utan krav på återbetalning. Ett villkorat tillskott innebär vanligen att tillskottet skall återbetalas när bolagets fria egna kapital medger det.

Anläggningstillgångar

Tillgångar för stadigvarande bruk som uppdelas i immateriella, materiella och finansiella tillgångar.

Ansvarsförbindelse

Ansvarsförbindelse innebär ett åtagande att fullgöra en viss ekonomisk förpliktelse, exempelvis pensionsåtagandet, och ska redovisas till det belopp som motsvarar en välgrundad uppskattning av åtagandet.

Avskrivningar och nedskrivningar

Med avskrivning avses att anskaffningskostnaden för anläggningstillgångar fördelas över flera redovisningsperioder utifrån tillgångens nyttjandeperiod. Med nedskrivning avses att en tillgångs bokförda värde per balansdagen minskas till det belopp som motsvaras av tillgångens faktiska värde. Både avskrivningar och nedskrivningar är en kostnad i resultaträkningen.

Aktualiseringsgrad

Underlaget för beräkningen av pensionsförpliktelser jämfört med en uppdaterad personakt för anställningar med avseende på pensionsgrundande anställningar.

Balanskravet

Enligt kommunallagen (2017:725) skall budgeten upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Vid beräkning av balanskravet ska realisationsvinster och realisationsförluster, liksom realiserade vinster och förluster i värdepapper avräknas årets resultat. En balanskravsutredning

genomförs varje år i årsredovisningen för att fastställa om balanskravet är uppfyllt. Ett negativt resultat måste kompenseras med ett överskott inom tre år.

Fusion av aktiebolag

Fusion av helägt dotterbolag innebär att ett dotterbolags samtliga tillgångar och skulder tas över av sitt moderbolag. Samtidigt upplöses dotterbolaget utan likvidation.

God ekonomisk hushållning

Innebär att kommunens fastställda finansiella- och verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt. En väsentlig utgångspunkt är att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar.

Kassaflödesanalys

Visar in- och utbetalningar uppdelat på den löpande verksamheten, investeringsverksamheten och finansieringsverksamheten. Finansiell leasing genererar ej likvidpåverkande transaktioner.

Kommunalt uppdragsföretag

Annan juridisk person till vilken kommunen med stöd av kommunallagen överlämnat en kommunal angelägenhet.

- Där det finns ett avtal mellan kommunen och producenten om att denna ska bedriva kommunal verksamhet eller delverksamhet av större omfattning.
- Där kommunen har ett huvudansvar för att tjänsterna erbjuds kommunmedborgarna.
- Där verksamheten annars skulle ha utförts i egen regi. Till entreprenader räknas inte verksamhet som köps av annan kommun. Friskolor definieras inte som kommunal entreprenad även om de har kommunal finansiering eftersom de tillkommer genom avtal med staten. I nämnders och styrelsers verksamhetsberättelser har vissa uppgifter lämnats kring omfattningen av kommunala uppdragsföretag. Nämnders och styrelsers köp av huvudverksamhet sker främst inom omvårdnads- och socialnämnden.

K3

Är ett redovisningsregelverk som trädde i kraft 2014 och omfattar större företag. Definitionen för större företag är de som har över 50 anställda i genomsnitt, över 40 miljoner kronor i balansomslutning och över 80 miljoner i omsättning.

Kommunbidrag

Respektive nämnds del av kommunens skatteintäkter och statsbidrag.

Komponentavskrivningar

K3-regelverket kräver att ett företags anläggningstillgång som har betydande delar med väsentligt skilda nyttjandeperioder ska delas upp på komponenter och varje komponent skall skrivas av var för sig över nyttjandeperioden. Kommunen ska också tillämpa komponentavskrivning. Det finns reglerat i RKR:s rekommendation R4.

Kortfristiga fordringar och skulder

Fordringar eller skulder som förfaller till betalning inom ett år benämns som kortfristiga.

Leasing

Leasing är ett sätt att finansiera ett företags maskiner, inventarier, fordon och lokaler. Det finns två former av leasing, finansiell och operationell. Finansiell leasing innebär att leasetagaren betalar en avgift till en leasegivare för att få nyttja en tillgång, och att leasetagaren även är ansvarig för denna tillgång under leasingperioden. Operationell leasing definieras som en leasing som inte är finansiell, vilket oftast innebär att den part som hyr ut fortfarande har ansvar för tillgången.

Leasingavgiften beräknas utifrån finansiella parametrar såsom varans pris, avtalets löptid, restvärde efter löptidens utgång, ränta, försäkringskostnad m m. Ofta förenas avtalet i ett finansiellt leasingavtal med ett villkor om att leasingsägaren ska få köpa egendomen vid periodens utgång. Hyra och pris för återköp beräknas efter detta.

Likvidation i aktiebolag

Likvidation kan ske frivilligt eller genom tvång. En frivillig likvidation sker vanligtvis när ägarna inte längre vill bedriva verksamheten. En frivillig likvidation

beslutas av bolagsstämman. Likvidation kan ske tvångsmässigt exempelvis i det fallet att aktiekapitalet understiger det registrerade, eller om styrelsen inte är registrerad inom den tid som stadgas i årsredovisningslagen (1995:1554). Vid en likvidation utser bolagsverket eller domstol en eller flera likvidatorer som ska genomföra likvidationen. Likvidatorns uppgift är att omvandla bolagets tillgångar till pengar och betala dess skulder. Eventuellt överskott delas sedan ut till delägarna.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt. Relationen mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

LOV

Lagen om valfrihetsssystem (2008:962). Är ett regelverk som beskriver hur valfrihet kan möjliggöras genom att erbjuda alternativa leverantörer att leverera välfärdstjänster inom vissa områden.

Långfristigt

Fordringar eller skulder som förfaller till betalning senare än ett år från balansdagen.

Nuvärdeberäkning

Nuvärde är det beräknade värdet av en investerings framtida kassaflöde, diskonterat med hänsyn till en given kalkylräntesats. Beräkningen används exempelvis för att fastställa en investerings lönsamhet

NKI

Nöjd kundindex, är ett index som mäter hur nöjda kunderna är med det företag/den kommun de har kontakt med.

Proforma

Tidigare periods räkenskaper som omräknats för att få jämförbarhet mellan perioderna. Ändrade redovisningsprinciper är en anledning till att proforma upprättas.

R9-kommuner

Jämförelsenätverk av större mellansvenska kommuner där följande kommuner ingår: Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Uppsala, Västerås, Södertälje och Örebro. Genomsnittet för R9-kommunerna används som

jämförelsegrund på flera ställen i årsredovisningen.

RKR

Rådet för kommunal redovisning, är ett normgivande organ som har som huvuduppgift att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner, regioner och kommunalförbund i enlighet med lagen om kommunal redovisning.

RUR – resultatutjämningsreserv

I kommunallagen (2017:725) finns en möjlighet att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv, RUR. Denna reserv kan sedan användas i balanskravsutredningen för att jämna ut intäkter över en konjunkturcykel.

Självfinansieringsgrad

Visar kommunens/koncernens kapacitet att generera medel internt för att finansiera sina anläggningstillgångar.

Skattefinansierad verksamhet

Verksamhet vars kostnader huvudsakligen finansieras via kommunalskatten.

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden är ett mått på relationen mellan skulder och eget kapital. Beskriver hur kommunens skuldsida och betalningsstyrka utvecklas. Motsats till soliditet.

Soliditet I

Andel eget kapital av de totala tillgångarna. Mäter kommunens betalningsförmåga och uthållighet på längre sikt.

Soliditet II

Justerad för förmedlade lån till kommunala bolag samt den del av det egna kapitalet som motsvarar ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet

Taxefinansierad verksamhet

Verksamhet vars kostnader finansieras av taxor och avgifter från de som nyttjar tjänsterna, exempelvis vatten och avlopp.

TEU

TEU är ett mått på hur många containrar med längd 20 fot (6,10 meter), bredd 8 fot (2,44 meter), höjd 8,6 fot (2,59 meter) ett fartyg kan lasta eller vilken volym som passerar igenom en hamn.

Ekonomiska sammanställningar

Gävle kommunkoncern - Resultaträkning

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>Not</i>	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Verksamhetens intäkter	3,11	4 273,9	4 374,0	1 328,9	1 401,5
Verksamhetens kostnader	4,11, 31	-10 320,6	-9 883,6	-8 494,6	-7 805,3
Avskrivningar och nedskrivningar	5,11	-1 032,0	-846,3	-359,7	-331,3
Verksamhetens nettokostnader		-7 078,7	-6 355,9	-7 525,4	-6 735,1
Skatteintäkter	6	5 945,9	5 600,9	5 945,9	5 600,9
Generella statsbidrag och utjämning	7,11	1 291,1	1 340,7	1 291,1	1 340,7
Verksamhetens resultat		158,3	585,7	-288,4	206,5
Finansiella intäkter	8	70,0	38,4	424,3	288,0
Finansiella kostnader	9	-263,4	-93,4	-363,5	-183,8
Resultat efter finansiella poster		-35,1	530,7	-227,6	310,7
Extraordinära poster	10	-150,0	0,0	-150,0	0,0
Årets resultat		-185,1	530,7	-377,6	310,7
<i>Varav hänförligt till minoriteten</i>		2,5	1,9		
<i>Varav hänförligt till Gävle kommunkoncern</i>		-187,6	517,5		

Gävle kommunkoncern - Balansräkning

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>Not</i>	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella tillgångar	12	15,0	3,4	5,0	1,8
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark. byggnader och tekniska anläggningar	13	14 013,9	12 475,1	6 368,6	5 661,3
Maskiner och inventarier	14	3 911,7	3 812,7	213,2	199,3
Pågående nyanläggningar	15	2 159,3	2 574,4		
Finansiella anläggningstillgångar	16,17	504,7	560,8	11 563,3	10 692,6
Summa anläggningstillgångar		20 604,6	19 426,4	18 150,1	16 555,0
Omsättningstillgångar					
Förråd och lager		55,6	55,5	3,2	4,2
Exploateringsverksamhet	18	110,5	49,3	110,5	49,3
Fordringar	19	1 556,8	1 543	919,8	992,8
Kortfristiga placeringar	20	0,9	0,9		
Kassa och Bank	21	74,2	233,4	48,7	224,3
Summa omsättningstillgångar		1 798,0	1 882,1	1 082,2	1 270,6
SUMMA TILLGÅNGAR		22 402,6	21 308,5	19 232,3	17 825,6
EGET KAPITAL, AVSTÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital		8 532,9	7 998,3	5 157,1	4 846,4
Justeringsposter eget kapital		49,5	3,9	1,6	
Justerings KPMG		0			
Årets resultat		-185,1	530,7	-377,6	310,7
Summa Eget kapital	22	8 397,3	8 532,9	4 781,1	5 157,1
Minoritetsintresse	23	47,7	46,8		
Avsättningar för pensioner och liknande	24	973,5	778,4	916,2	720,4
Andra avsättningar	25	1 243,0	1 216,6	152,6	136,1
Summa avsättningar		2 216,5	1 995,0	1 068,8	856,5
Långfristiga skulder	26,31	8 717,8	8 089,5	10 993,3	9 817,3
Kortfristiga skulder	27,31	3 023,3	2 644,3	2 389,0	1 994,7
Summa skulder		11 741,1	10 733,8	13 382,3	11 812,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		22 402,6	21 308,5	19 232,2	17 825,6

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>Not</i>	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	28	222,6	332,6	0,0	0,0
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	29	1 136,5	1 129,3	1 124,6	1 117,6
Övriga ansvarsförbindelser	30	22,0	22,2	20,1	20,3

Gävle kommunkoncern - Kassaflödesanalys

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>Not</i>	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		-185,1	530,7	-377,6	310,7
<i>Justering för ej likvidpåverkande poster</i>					
Av- och nedskrivningar	5	1 032,0	860,0	115,9	105,2
Förändringar av avsättningar	24,25	260,6	146,7	212,3	90,1
Realisations- och exploateringsresultat	3,4,11	-28,5	-99,4	-29,8	-92,2
Resultatpåverkan av leasing		0,0	0,8	17,2	15,2
Övriga ej likvidpåverkande poster		-9,4	-9,2	-3,3	-11,9
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		1069,6	1429,6	-65,3	417,1
Ökning (-)/minskning (+) lager/exploateringsfastigheter	18	-61,4	25,3	-60,3	29,9
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	19	-3,2	-388,2	73,0	-240,4
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	27	378,9	516,6	386,1	388,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 383,9	1 583,3	333,5	594,9
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar (-)	12	-9,7	-1,0	-0,7	
Investeringar i materiella anläggningstillgångar (-)	13-15	-2 292,5	-2 312,1	-359,5	-353,6
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (+)	13-15	39,7	112,4	30,7	93,4
Investering outhärdad, netto				-0,1	
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar (-)	16,17	-9,7	-7,8	-959,4	-1 062,0
Avyttring/minskning av finansiella anläggningstillgångar (+)	16,17	29,0	5,5	88,7	93,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 243,2	-2 203,0	-1 200,3	-1 228,5
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Förändring av lån	26	702,1	119,8	691,2	128,9
Förutbetalt investeringsbidrag		-0,5	4,1		4,1
Utbetald utdelning		-1,6	-1,6		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		700,0	122,3	691,2	133,0
Periodens kassaflöde		-159,3	-497,4	-175,6	-500,6
Likvida medel vid årets början		233,4	730,8	224,3	724,9
Likvida medel vid periodens slut	21	74,1	233,4	48,7	224,3

Noter

NOT 1. REDOVISNINGSPRINCIPER

Lagar och normgivning

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR). Undantag redovisas under Avvikelse från redovisningsprinciper. Redovisningen för kommunens bolag upprättas i enlighet med Årsredovisning (1995:1554) och även enligt Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR2012:1. Koncernföretagens redovisningsprinciper är justerade till de kommunala regelverken före konsolidering.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är upprättad enligt rekommendation RKR R16 Sammanställda räkenskaper och i den ingår kommunens förvaltningar, kommunalförbund, Gävle Stadshuskoncernen och Gävle Vatten AB samt intressebolag i vilka kommunen har en röstandel om minst 20 procent. Kommunkoncernens ägarandelar framgår av förvaltningsberättelsen, avsnitt den kommunala koncernen.

De sammanställda räkenskaperna upprättas enligt förvärvsmetoden eller med proportionell konsolidering.

Med förvärvsmetoden menas att förvärvat eget kapital elimineras, vilket innebär att endast intjänat kapital efter förvärvet räknas in i kommunkoncernens egna kapital. Om aktiernas anskaffningsvärde överstiger värdet av nettotillgångarna redovisas skillnaden som koncernmässig goodwill.

Proportionell konsolidering innebär att delägda bolag intas i den sammanställda redovisningen i proportion till ägd andel. Koncerninterna transaktioner såsom intäkter och kostnader, fordringar och skulder samt internvinster elimineras i sin helhet.

Periodisering av inkomster och utgifter har gjorts enligt god redovisningssed. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. I balansräkningen uppdelas de obeskattade reserverna i en del som uppskjuten skatt under avsättningar och en del under eget kapital.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter redovisas i enlighet med rekommendation RKR R2. Det innebär att skatteintäkter redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänas av den skattskyldige. Periodisering görs baserat på Sveriges Kommuner och Regioner (SKR:s) decemberprognos.

Övriga intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer kommunen till godo och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. RKR R2 Intäkter_okt-23 tillämpas. Rekommendationen innebär att statsbidrag till anläggningstillgångar tas upp som förutbetalda intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över respektive anläggnings nyttjandeperiod.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning utifrån beräknad nyttjandeperiod baserad på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten skrivs inte av.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas:

- Goodwill 5-10 år
- Immateriella tillgångar 3-10 år
- Byggnader, mark och tekniska anläggningar 10-80 år
- Fordon, maskiner och inventarier 3-20 år

Omprovning av nyttjandeperiod sker om det finns omständigheter som pekar på ett behov, till exempel verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar.

Avskrivningsmetod

Linjär avskrivning tillämpas. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Gränsdragning mellan kostnad och investering: Tillgångar avsedda för

stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt basbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar.

Såväl bolagen som kommunen använder komponentavskrivning som avskrivningsmetod. Det innebär att en anläggningstillgång som har betydande delar med väsentligt skilda nyttjandeperioder skall delas upp på komponenter och varje komponent skall skrivas av var för sig över nyttjandeperioden. På kommunen tillämpas metoden på investeringar gjorda 2016 och senare.

Lånekostnader

Lånekostnader redovisas enligt huvudregeln vilket innebär att lånekostnaderna belastar resultatet för den period som de hänförs till.

Säkringsredovisning

Gävle kommun och Gävle Stadshus AB uppfyller villkoren försäkringsredovisning. Det innebär att RKR:s rekommendation nr 7 Redovisning av finansiella tillgångar och skulder samt RKR:s rekommendation nr 8 Redovisning av derivat och säkringsredovisning tillämpas.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas i not 11 till resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande. Dessutom redovisas alltid kommunens realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar samt kostnader och intäkter vid tomtförsäljning i samband med markexploatering som jämförelsestörande.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar har upptagits till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar efter avdrag för planmässiga avskrivningar och gjorda nedskrivningar. Omklassificering av statsbidrag och anslutningsavgifter till investeringar från och med 2010 innebär att anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar för anläggningstillgångar ökat och att en motsvarande skuld redovisas bland långfristiga skulder. Rekommendation

RKR R5 Leasing tillämpas för redovisning av hyres- och leasingavtal.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar är poster i balansräkning vars innehav är långsiktigt. Poster som omfattas är andelar i koncernföretag, andelar i intresseföretag, andra långfristiga värdepappersinnehav och andra långfristiga fordringar.

Leasing

Kommunen tillämpar full redovisning av leasing sedan årsbokslutet 2022 vilket innebär att samtliga fastigheter har tagits upp för bedömning. Kommunen följer rekommendation RKR R5 Leasing och har ett upprättat metodikdokument för klassificering av finansiell leasing. Ett leasingavtal som inte klassificeras som finansiell leasing är ett operationellt leasingavtal.

Omsättningstillgångar

Varulager

Varulager värderas enligt lägsta värdets princip, det vill säga, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet utgörs av inköpspris och utgifter direkt hänförliga till inköpet. Nettoförsäljningsvärdet utgörs av det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten med avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

Anskaffningsvärdet har fastställts genom tillämpning av först-in, först-ut-metoden (FIFU).

Fordringar

Fordringar med förfallodag mer än tolv månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar. Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Avsättningar

Avsättning är en skuld som är oviss vad gäller förfallotidpunkt eller belopp.

Deponi

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelserna.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för

anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS21. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen beräknas enligt försäkringstekniska grunder. Kommunen redovisar i enlighet med de revideringar RKR gjort i rekommendation 10 Pensioner.

Avvikelse från redovisningsprinciper

RKR R16 Sammanställda räkenskaper

Huvudmetoden innebär att varje enskilt koncernföretag konsolideras var för sig. En alternativ regel tillåter att civilrättsliga underkoncerner konsolideras, vilket görs beträffande Gävle Stadshuskoncernen och koncernen Gästrike Återvinnare.

Kommunens stiftelser ingår från och med 2010 inte i sammanställda räkenskaper på grund av ringa inverkan.

RKR R1 Bokföring och arkivering

Kommunen har ej till fullo anpassat redovisning till RKR R1 Bokföring och

arkivering. Systemdokumentation är under utarbetande och till stor del färdigställd, men avsnitt återstår att upprätta.

Övriga upplysningar

Lag om insyn i vissa finansiella förbindelser

Avstämning har skett i enlighet med transparensdirektivet Lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser mm, som ställer krav på öppen och separat redovisning i offentliga företag. Resultatet från avstämningen visar att inget av företagen i Gävle kommun omfattas av lagkraven.

Bomhus Energis styrelse har beslutat att bolaget från och med år 2022 ska vara ett eget skattesubjekt. Det innebär att bolaget uppbokat en uppskjuten skatteskuld på 207,8 mnkr och eget kapital har minskat med motsvarande.

NOT 2. UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Finansiell leasing:

Bedömning av huruvida ett avtal betraktas som operationell eller finansiell leasing har i kommunen gjorts utifrån de kriterier som angivits i RKR R5. Avgörande för klassificeringen är i vilken omfattning ekonomiska risker och fördelar enligt en helhetsbedömning finns hos leasegivaren eller leasetagaren. Vikt har dessutom lagts vid definitionen "Specialutförande på objektet" enligt RKR Idéskrift Redovisning av leasing- och hyresavtal, december 2023. Om tillgången är av sådan speciell karaktär att enbart leasetagaren kan använda tillgången utan att väsentliga ändringar görs, exempelvis badhus, äldreboenden, skolor mm, betraktas avtalet som finansiellt.

Bedömning av avtal för fast egendom, dvs hyresavtal, har gjorts för samtliga lokaler som Gävle kommun nyttjar. Ett metodikdokument har upprättats där principer för värdering redovisas.

Årets resultateffekt är - 17,2 mnkr.

Avsättningar:

En avsättning redovisas i balansräkningen när kommunkoncernen eller kommunen har en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att regleras åtaganden och en tillförlitlig uppskattning av beloppen kan göras. Avsättningen tas endast i anspråk för de utgifter som avsättningen är avsedd för.

Beräknade kvarstående kostnader för skadestånd avseende skyfallet år 2021 bedöms till 400 mnkr och det redovisas som en avsättning i Gävle Vatten.

Beräknade kostnader efter erhållen försäkringsersättning i AB Gavlegårdarna för brand i radhuslänga i Sätra uppgår till 5 mnkr.

NOT 3. VERKSAMHETENS INTÄKTER

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Försäljning	2 385,4	2 432,2	73,0	72,4
Taxor och avgifter	743	675,3	296,5	277,1
Hyror och arrenden*	133,1	135,0	133,1	135,0
Bidrag och kostnadsersättning från Staten	665,0	661,2	665,0	661,2
Bidrag och gåvor från privata aktörer	5,8	6,6	5,8	6,6
Offentliga bidrag (investeringar)	2,8	2,3	2,8	2,3
EU-bidrag	5,8	8,7	5,8	8,7
Övriga bidrag	3,5	4,6	3,5	4,7
Försäljning av verksamheter och entreprenader	108,8	118,7	108,8	118,7
Försäljning exploatering	4,5	22,5	4,5	22,5
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	36,2	92,4	30,1	92,3
Övriga verksamhetsintäkter	180,0	214,5	0,0	0,0
Summa verksamhetens intäkter	4 273,9	4 374,0	1 328,9	1 401,5

Tomträttsavgälder

Tomträtts avgälder*	Antal (och m2)		Taxeringsvärde (mnkr)		Intäkter (mnkr)	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Småhus	1 273 (621 944)	1 279 (624 741)	2 510,1	2 537,7	13,8	13,5
Flerfamiljs hus	21 (118 267)	23 (123 848)	805,7	577,2	2,9	3,0
Industri	22 (149 977)	23 (153 470)	235,9	220,7	1,9	1,8
Övrigt	36 (299 231)	36 (299 231)	19,5	19,4	0,0	0,0
Summa	1 352 (1 189 419)	1 361 (1 201 290)	3 571,2	3 355,0	18,6	18,3

Kommunen har under år 2023 avyttrat två fastigheter i kategorin flerfamiljshus, två industrifastigheter samt sex småhusfastigheter under året.

Kommunstyrelsen fattade 2022-11-08 beslut om till vilket pris tomträttsinnehavare

till småhus i Gävle kommun från och med 2023-01-01 och tills vidare får friköpa sina tomträtter till. För andra fastigheter än småhus ska en individuell värdering av marken ske i varje enskilt fall. Detta gäller såväl vid omreglering av avgälden som för friköp.

NOT 4. VERKSAMHETENS KOSTNADER

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-4 768,2	-4 499,5	-4 137,0	-3 888,8
Pensionskostnader	-635,2	-459,4	-595,9	-405,1
Lämnade bidrag	-312,3	-381,7	-312,3	-381,7
Köp av verksamheter	-1 839,6	-1 649,7	-1 839,6	-1 649,7
Hyreskostnader och övriga fastighetskostnader	-233,0	-203,8	-725,8	-619,4
Inköp av material och varor	-952,6	-972,4	-163,6	-194,1
<i>varav: värdeförändring exploatering</i>	<i>-0,4</i>	<i>-23,8</i>	<i>-0,4</i>	<i>-23,8</i>
Inköp av tjänster	-720,1	-664,7	-720,1	-664,7
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	0,0	-1,8	0,0	-1,8
Realisationsförluster och utrangeringar	-5,6	0	-0,3	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-788,7	-960,5	0,0	0,0
Bolagsskatt	-65,3	-90,1	0,0	0,0
Summa verksamhetens kostnader	-10 320,6	-9 883,6	-8 494,6	-7 805,3

NOT 5. AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Avskrivning immateriella tillgångar	-1,6	-4,0	-1,1	-3,6
Avskrivning byggnader och anläggningar	-530,0	-478,3	-304,3	-281,7
<i>varav avskrivning finansiell leasing fast egendom</i>	<i>-6,8</i>	<i>-6,8</i>	<i>-238,8</i>	<i>-222,2</i>
Avskrivning maskiner och inventarier	-334,5	-320,3	-54,2	-46,0
<i>varav avskrivning finansiell leasing lös egendom</i>	<i>-5,0</i>	<i>-3,8</i>	<i>-5,0</i>	<i>-3,8</i>
Nedskrivning av pågående arbete	-1,8			
Nedskrivningar	-164,1	-43,7	-0,1	0,0
Summa avskrivningar och nedskrivningar	-1 032,0	-846,3	-359,8	-331,3

NOT 6. SKATTEINTÄKTER

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Preliminär kommunalskatt	5 837,6	5 447,3	5 837,6	5 447,3
Preliminär slutavräkning innevarande år	81,4	120,8	81,4	120,8
Slutavräkningsdifferens föregående år	26,9	32,8	26,9	32,8
Summa skatteintäkter	5 945,9	5 600,9	5 945,9	5 600,9

NOT 7. GENERELLA STATSBI DRAG OCH UTJÄMNING

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Kommunala fastighetsavgifter	232,2	222,5	232,2	222,5
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	-6,2	-8,2	-6,2	-8,2
Inkomstutjämning	927,8	915,3	927,8	915,3
Kostnadsutjämning	-114,0	-97,7	-114,0	-97,7
Regleringsbidrag/avgift	241,5	284,8	241,5	284,8
Bidrag Skolmiljarden	0,0	13,7	0,0	13,7
Tillfälligt stöd med anledning av kriget i Ukraina	3,9	2,3	3,9	2,3
Tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering	0,0	2,1	0,0	2,1
Bidrag för utökad bemanning på särskilda boenden	5,9	5,9	5,9	5,9
Summa generella statsbidrag och utjämning	1 291,1	1 340,7	1 291,1	1 340,7

NOT 8. FINANSIELLA INTÄKTER

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Ränteintäkter	56,4	18,3	222,5	93,5
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	13,6	13,8	0,0	0,0
Utdelningar från koncernföretag	0,0	0,0	166,8	155,2
Utdelningar från aktier och andelar	0,0	6,3	0,0	6,3
Borgensavgifter	0,0	0,0	35,0	33,0
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella intäkter	70,0	38,4	424,3	288,0

NOT 9. FINANSIELLA KOSTNADER

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Räntekostnader	-178,5	-64,8	-119,2	-50,8
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättning	-74,7	-18,1	-70,9	-17,2
Räntekostnader finansiell leasing	-7,7	-8,7	-120,4	-103,7
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	0,0	-1,8	-50,5	-12,1
Övriga finansiella kostnader	-2,5	0,0	-2,5	0,0
Summa finansiella kostnader	-263,4	-93,4	-363,5	-183,8

NOT 10. EXTRAORDINÄRA POSTER

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Skyfall augusti 2021	-150,0	0,0	-150,0	0,0
Brand i hyreshus		0,0	0,0	0,0
Brand i radhus		0,0	0,0	0,0
Summa extraordinära kostnader	-150,0	0,0	-150,0	0,0

NOT 11. JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Nedskrivningar materiella anläggningstillgångar	-165,9	-72,5	-0,1	0,0
Realisationsresultat materiella anläggningstillgångar	29,8	99,4	29,8	92,3
Exploateringsresultat	4,5	20,7	4,5	20,7
Värdetförändring exploatering	-0,4	-23,8	-0,4	-23,8
Utdelning Kommuninvest	0,0	6,3	0,0	6,3
Nytt pensionsavtal AKAP-KR	-102,3	0,0	-102,3	0,0
Förändring avsättning skyfall	-150,0	88,6	-150,0	
Kostnader brand i hyreshus	-5,0	-66,3		
Medfinansiering till Trafikverket	-16,5	-61,3	-16,5	-61,3
Kompletteringspremier för värdesäkring av de inlösta/försäkrade förmånerna premier innan 1998 (inkl. särskild löneskatt)	0	-38,0	0,0	-38,0
Summa jämförelsestörande poster	-405,8	-46,9	-235,0	-3,8

NOT 12. IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (endast förvärvade)

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Ingående anskaffningsvärde	63,2	62,2	23,8	24,1
Inköp	9,7	2,8	0,7	0,0
Försäljning				
Utrangering				
Överföring	3,5	-1,8	3,6	
Utgående anskaffningsvärde	76,4	63,2	28,1	24,1
Ingående ack. Avskrivningar	-59,8	-55,8	-22,0	-18,7
Försäljning				
Utrangering				
Överföring				
Årets avskrivningar	-1,6	-4,0	-1,1	-3,6
Årets nedskrivningar			0,0	
Utgående ack. Avskrivningar	-61,4	-59,8	-23,1	-22,3
Utgående redovisat värde	15,0	3,4	5,0	1,8
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år	5,0	5,0	5,0	6,7

I sammanställd redovisning består posten av programvaror 14,0 (2,9) mkr, servitut 0,3 (0,4) mnkr samt ledningsrätt 0,7 (0) mnkr.

Pågående investeringar i immateriella anläggningstillgångar, som inte är föremål för avskrivning, ingår inte i beräkningen av genomsnittlig nyttjandeperiod.

NOT 13. MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Ingående anskaffningsvärde	18 485,9	17 646,3	8 716,7	8 099,0
Ändrat bokslut i bolag	184,8			
Inköp	157,7	805,8	1 004,6	608,8
Försäljningar	-29,5	-72,4	-0,7	
Utrangeringar	-1,9	-0,5	-1,9	-0,4
Överföringar	1 994,9	106,7	-3,6	9,1
Pågående arbete	2,1		2,1	
Utgående anskaffningsvärde	20 794,0	18 485,9	9 717,2	8 716,5
Ingående ack. avskrivningar	-5 700,2	-5 268,3	-3 055,3	-2 773,6
Försäljningar	17,4	57,7		
Utrangeringar	0,1		0,1	
Överföringar				
Årets avskrivningar	-548,8	-489,6	-304,3	-281,6
Justering leasing			10,9	
Utgående ack. avskrivningar	-6 231,5	-5 700,2	-3 348,6	-3 055,2
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-310,6	-348,5		
Omklassificering	-92,5	0		
Nedskrivningar	-164,1	23,4		
Årets avskrivning på nedskrivning	18,6	14,5		
Utgående ack. nedskrivningar	-548,6	-310,6		
Utgående redovisat värde	14 013,9	12 475,1	6 368,6	5 661,3
Därav finansiell leasing	152,5	188,9	3 770,4	3 287,4
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år	31	39	32	31

Tabell uppdaterad enligt RKR, siffror från 2022 hade annan uppställning.

*Justering leasing består av rättning av tidigare felaktig leasingbokning. Justering är gjord på tillgången samt ack. avskrivningar men påverkar inte årets avskrivningar.

NOT 14. MASKINER OCH INVENTARIER

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Ingående anskaffningsvärde	9 552,6	9 131,6	850,0	944,0
Inköp	125,1	302,3	68,2	81,4
Försäljningar		-7,9		
Utrangeringar	-96,0		-66,8	-175,8
Överföringar	333,8	126,6		0,5
Utgående anskaffningsvärde	9 915,5	9 552,6	851,4	850,1
Ingående ack. avskrivningar	-5 737,6	-5 413,5	-650,8	-780
Försäljningar				
Utrangeringar	88,6		66,9	175,1
Överföringar				
Årets avskrivningar	-334,8	-324,1	-54,2	-45,9
Utgående ack. avskrivningar	-5 983,8	-5 737,6	-638,1	-650,8
Ingående ack. nedskrivningar	-2,3			
Försäljningar				
Utrangeringar				
Årets nedskrivningar/återföringar	-17,7	-2,3	-0,1	
Utgående ack. nedskrivningar	-20,0	-2,3	-0,1	
Utgående redovisat värde	3 911,7	3 812,7	213,2	199,3
Därav finansiell leasing	12,0	14,8	12,0	14,8
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år	30	30	16	19

NOT 15. PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Redovisat värde vid årets början	2 574,4	1 624,4		
Årets investeringar	1 845,0	1 918,1		
Erhållet bidrag	-13,8	-0,3		
Nedskrivningar	-1,9	-72,5		
Överföring till annan kategori	-2 244,4	-895,3		
Redovisat värde vid årets slut	2 159,3	2 574,4		

NOT 16. AKTIER OCH ANDELAR

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Koncernbolag:				
Gävle Stadshus AB			1 441,0	1 441,0
Gästrike Vatten	0,3	0,3	3,0	3,0
Gävle Vatten			85,0	85,0
Svenska Kommunförsäkrings AB	7,5	7,5	7,5	7,5
Summa koncernbolag	7,8	7,8	1 536,5	1 536,5
Övriga aktier och andelar:				
Kommuninvest	50,1	40,5	50,1	40,5
Andra aktier och andelar	0,2	0,2	0,2	0,2
Summa övriga aktier och andelar	50,3	40,7	50,3	40,7
Summa aktier och andelar	58,1	48,5	1 586,8	1 577,2

NOT 17. LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Förmedlade lån till koncernföretag			8 924,5	7 974,7
Övrig utlåning till koncernföretag			950,6	1 036,5
Lån Bomhus Energi AB	72,1	102,2		
Lån Gästrike Ekogas	44,2	33,9		
Lån Gästrike Återvinnare AB	0,0	19,0		
Lån Brynäs AB	95,5	98,3	95,5	98,3
Lån Bomhus Folkets Hus	5,9	5,9	5,9	5,9
Aktier och andelar kommunkoncernföretag mm	3,7	3,7		
Uppskjuten skattefordran	11,1	4,9		
Övriga långfristiga fordringar	214,1	244,4		
Summa långfristiga fordringar	446,6	512,3	9 976,5	9 115,4
Summa aktier och andelar	58,1	48,5	1 586,8	1 577,2
Summa långfristiga fordringar	446,6	512,3	9 976,5	9 115,4
Summa finansiella anläggningstillgångar	504,7	560,8	11 563,3	10 692,6

NOT 18. EXPLOATERINGSFASTIGHETER

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Redovisat värde vid årets början	49,3	79,3	49,3	79,3
Årets investeringar	62,0	4,8	62,0	4,8
Omklassificering till anläggningstillgång	-0,4	-9,1	-0,4	-9,1
Försäljning av exploateringsfastigheter	0,0	-1,8	0,0	-1,8
Värdeförändring	-0,4	-23,9	-0,4	-23,9
Redovisat värde vid årets slut	110,5	49,3	110,5	49,3

NOT 19. FORDRINGAR

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Kundfordringar	252,8	244,2	65,0	47,0
Kommunalskattfordran				
Upplupna generella statsbidrag				
Upplupna riktade statsbidrag och kostnadsersättningar				
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	705,6	946,6	624,5	558,6
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader koncernföretag			9,5	75,7
Övriga kortfristiga fordringar	598,4	352,2	218,7	211,9
Övriga kortfristiga fordringar koncernföretag			2,1	99,6
Summa kortfristiga fordringar	1 556,8	1 543,0	919,8	992,8

NOT 20. KORTFRISTIGA PLACERINGAR

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Övriga kortfristiga placeringar	0,9	0,9		
Summa kortfristiga placeringar	0,9	0,9		

NOT 21. KASSA OCH BANK

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Kassa	1,7	1,7	1,7	1,8
Bank och plusgiro	72,5	231,7	47,0	222,5
Summa kassa och bank	74,2	233,4	48,7	224,3

NOT 22. EGET KAPITAL

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	8 532,9	7 998,3	5 157,1	4 846,4
<i>varav resultatutjämningsreserv</i>			470,7	321,7
<i>Justering av ingående balans</i>			1,7	
Ändrat bokslut hos koncernföretag	52,1	5,8		
Minoritetens andel av årets resultat	-2,4	-1,9		
Årets resultat	-185,1	530,7	-377,6	310,7
Utgående eget kapital	8 397,5	8 532,9	4 781,2	5 157,1

Kommunen har ändrat ingående balans på grund av ändrat bokslut 2022. Rättningen

avser finansiell leasing. I sammanställd redovisning är justeringen bokförd år 2023.

NOT 23. MINORITETENS ANDEL AV ÅRETS RESULTAT

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Ingående balans	46,8	46,5		
Minoritetens del av årets resultat	2,5	1,9		
Utbetald aktieutdelning	-1,6	-1,6		
Summa minoritetens andel av årets resultat	47,7	46,8		

NOT 24. AVSATT TILL PENSIONER OCH LIKANDE AVSÄTTNINGAR

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Avsatt vid årets början	778,4	745,5	720,4	687,0
Nya förpliktelser under året	181,9	51,0	180,4	46,9
<i>varav nyintjänad pension</i>	<i>121,7</i>	<i>39,8</i>	<i>120,2</i>	<i>33,9</i>
<i>varav ränte- och basbeloppsuppräknig</i>	<i>60,2</i>	<i>14,7</i>	<i>57,0</i>	<i>13,8</i>
<i>varav ändring av livslängdsantagande</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>varav övrig förändring</i>	<i>3,2</i>	<i>-3,5</i>	<i>3,2</i>	<i>-0,8</i>
Årets utbetalningar	-27,3	-23,6	-22,8	-20,0
Förändring av löneskatt	40,5	5,5	38,2	6,5
Summa avsatt till pensioner	973,5	778,4	916,2	720,4
<i>Aktualiseringsgrad</i>			96 %	96 %
Särskild avtalspension och visstidspension				
Särskild avtals-/ålderspension	35,0	32,5	7,6	4,2
Förmånsbestämd ålderspension	690,4	544,7	669,5	524,5
Pension enligt PA_KL	53,1	46,6	53,1	45,4
Pension till efterlevande	7,1	5,8	7,1	5,7
Summa pensioner	785,6	629,6	737,3	579,8
Särskild löneskatt	187,9	148,8	178,9	140,6
Summa avsatt till pensioner	973,5	778,4	916,2	720,4

NOT 25. ANDRA AVSÄTTNINGAR

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Uppskjuten skatteskuld				
Redovisat värde vid årets början	649,2	613,1		
Ändrat bokslut koncernbolag	17,8			
Förändring uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt	-41,3	36,1		
Utgående avsättning för uppskjuten skatteskuld	625,7	649,2		
Beräknade skadeståndsanspråk i VA-verksamheten				
Redovisat värde vid årets början	1,8	0,8		
Ianspråktaga avsättningar		0		
Outnyttjade belopp som återförts/nya avsättningar	0,4	1,0		
Utgående avsättningar i VA-verksamheten	2,2	1,8		
Övriga avsättningar				
Återställande av deponi	74,8	85,3	74,8	73,1
Avsatt för bidrag till Trafikverket	76,1	61,2	76,1	61,2
Avsättning skyfall 2021	401,7	260,3	1,7	1,8
Avsättning brand hyreslägenheter	61,4	158,2		
Övriga avsättningar	1,1	0,6		
Utgående övriga avsättningar	615,1	565,6	152,6	136,1
Summa andra avsättningar	1 243,0	1 216,6	152,6	136,1

Avsatt för bidrag till Trafikverket

Avsatt för bidrag till Trafikverket	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Redovisat värde vid årets början	61,2	0	61,2	0
Nya avsättningar	16,5	61,2	16,5	61,2
Ianspråktaga avsättningar	-1,6	0	-1,6	0
Förändring av nuvärdet	0	0	0	0
Utgående avsättning	76,1	61,2	76,1	61,2

Notupplysning -avsatt för bidrag till Trafikverket

Enligt LKBR 9:8 ska upplysning lämnas i not om lämnade bidrag till infrastruktur. En upplysning ska för varje projekt lämnas om det sammanlagda bidraget till infrastruktur enligt 5 kap. 7 § och vad det avser. Upplysningar ska också lämnas om den valda tiden för bidragets upplösning enligt 6 kap. 9 §, hur mycket av bidraget som upplösts och upptaget belopp under posten bidrag till infrastruktur.

I samband med att beslut om avtal om medfinansiering till statlig infrastruktur fattas och avtalet tecknas, har Gävle kommun valt att redovisa hela medfinansieringskostnaden under beslutsåret. (LKBR 6:9) Gävle kommun utför ingen nuvärdesberäkning på medfinansieringar som ska utbetalas inom en 5-årsperiod. Detta på grund av att Gävle kommun anser att effekten av när i tiden utbetalning sker inte är väsentlig.

Gävle kommun har tecknat avtal med Trafikverket år 2021 om bidrag till Trafikverket för Planläggningsprocess gällande ny trafikplats vid Tolvforsskogen 20KS162. Bidraget är på totalt 12 mnkr i 2021 års penningvärde. Beloppet beräknas betalas ut inom en 5-årsperiod. Ingen nuvärdesberäkning har skett. Vid bokslutstidpunkten har totalt 0,2 mnkr ianspråktagits av Trafikverket.

Gävle kommun har tecknat avtal med Trafikverket år 2022 om bidrag till

Trafikverket för Spångersleden dnr 22KS201, vilket avser ombyggnation av tre cirkulationsplatser längs väg 76. Bidraget är på totalt 40 mnkr i 2022 års penningvärde. Beloppet indexberäknades med ett antagande om utbetalning inom en femårsperiod, vilket gav en indexuppräknings på 8 mnkr, med ett antagande om indexuppräknings med ca 5 procent årligen. Vid bokslutstidpunkten har totalt 0 mnkr ianspråktagits av Trafikverket.

Gävle kommun har tecknat avtal med Trafikverket år 2022 om bidrag till Trafikverket för Gävle Västra dnr23KS516, vilket avser utredning av planskild passage vid Gävle Västra inom projekt 9937 OKB Gävle-Kringlan dubbelspår. Bidraget är på totalt 1,25 mnkr i 2022 års penningvärde. Ingen nuvärdesberäkning har skett då utbetalning beräknas ske inom en 5-årsperiod. Vid bokslutstidpunkten har totalt 0 mnkr ianspråktagits av Trafikverket.

Gävle kommun har tecknat avtal med Trafikverket år 2022 om bidrag till Trafikverket för dnr 17KS65-27, vilket avser stängsling och plankorsningsåtgärder längs spår 80 på Brynäs. Bidraget är på totalt 16,5 mnkr i 2022 års penningvärde. Ingen nuvärdesberäkning har skett då utbetalning beräknas ske inom en 5-årsperiod. Vid bokslutstidpunkten har totalt 1,38 mnkr ianspråktagits av Trafikverket.

NOT 26. LÅNGFRISTIGA SKULDER

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	7 569,0	6 919,0	6 800,0	6 150,0
Förutbetalad intäkt anslutningsavgifter VA	352,5	329,9		
<i>återstående antal år (vägt snitt)</i>	37	38		
Skuld avseende framtida VA-investeringar	9,1	12,7		
Förutbetalda intäkt offentliga investeringsbidrag	191,5	198,5	42,5	45,3
Långfristig leasingskuld	182,7	223,5	3 879,3	3 391,7
Övriga långfristiga skulder	100,2	137,1		0,2
Skuld koncernvalutakonto, långfristigt	312,3	268,8	271,5	230,1
Summa långfristiga skulder	8 717,3	8 089,5	10 993,3	9 817,3

Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning	2023	2022
Genomsnittlig ränta	1,63%	0,74%
Genomsnittlig kapitalbindningstid	3,1 år	2,7 år
Kapitalförfall		
0-1 år	23%	26%
1-3 år	31%	
3-5 år	25%	
5-10 år	21%	
Genomsnittlig räntebildningstid	3,0 år	2,6 år

Kommunkoncernen har gemensam skuldförvaltning genom kommunens internbanksverksamhet.

Förutbetalad intäkt avseende anslutningsavgifter VA intäktsförs med cirka 13% det första året och där efter cirka 3% per år.

NOT 27. KORTFRISTIGA SKULDER

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	664	412,3	650,0	400,0
Leverantörsskulder	706,8	756,8	417,5	294,3
Leverantörsskulder koncernföretag			90,1	40,2
Moms och punktskatter			0,2	2,0
Personalens skatter, avgifter och avdrag			146,4	139,3
Upplupna personalkostnader (exklusive pensioner)			30,3	20,5
Upplupna pensionskostnader			152,5	324,2
Semester och övertidsskuld			247,1	244,3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	534,4	442,7	97,0	250,3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter koncernföretag			209,0	3,6
Upplupna räntekostnader	55,4	27,3	43,0	25,6
Lönerelaterade skulder	508,1	474,0		
Kortfristig leasingsskuld	9,1	13,4	232,6	224,4
Skatteskulder	63,2	48,8		
Förutbetalda riktade statsbidrag och kostnadsersättningar			4,1	
Överskott VA-kollektivet		9,1		
Övriga kortfristiga skulder	482,3	459,9	69,2	26,0
Summa kortfristiga skulder	3 023,3	2 644,3	2 389,0	1 994,7

Riktade statsbidrag intäktsredovisas i takt med att villkoren uppfylls. Erhållna ej intäktsredovisade riktade statsbidrag

uppgår totalt till 4,1 mnkr där huvuddelen är hänförlig till Kultur-och fritidsnämnden. En mindre del avser Utbildningsnämnden.

NOT 28. PANTER OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGA SÄKERHETER

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Fastighetsinteckningar	157,6	157,6		
Företagsinteckningar	25,0	25,0		
Moderbolagsgaranti	40,0	150,0		
Summa pantar och därmed jämförliga säkerheter	222,6	332,6		

NOT 29. PENSIONS FÖRPLIKTELSER

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
<i>Ej skuldförda pensionsförpliktelser:</i>				
Ingående ansvarsförpliktelser pensioner	911,5	963,2	899,4	952,1
Årets förändring	6,0	-51,7	5,6	-52,7
Summa pensionsförpliktelser	917,5	911,5	905,0	899,4
Löneskatt	219,2	217,8	219,6	218,2
Utgående ansvarsförpliktade pensioner	1 136,7	1 129,3	1 124,6	1 117,6

NOT 30. ÖVRIGA ANSVARSFÖRBINDELSER

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Borgensåtaganden				
Gävle Stadshus AB				
Gävle Energi AB	9,7	9,5	9,7	9,5
Gävle Energisystem AB				
Gävlefastigheter Gävle kommun AB	1,0	1,4	1,0	1,4
Gästrike Ekogas AB				
Ramavtal billeasing				
Utgående borgensåtaganden	10,7	10,9	10,7	10,9
Andra ansvarsförbindelser	1,9	1,9		
Eventualförpliktelser	9,4	9,4		
Summa övriga ansvarsförpliktelser inklusive likvidgaranti	22,0	22,2	10,7	10,9

Kommunal borgen för Kommuninvest i Sverige AB

Gävle kommun ingick 1993 solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförpliktelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförpliktelse. Enligt regressavtalet

ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvests ekonomiska förening. Vid uppskattning av den finansiella effekten av Gävle kommuns ansvar enligt borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907,4 mnkr och totala tillgångar till 562 002,7 mnkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 7 910,8 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 8 065,9 mnkr.

NOT 31. LEASING

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Finansiella leasingavtal				
Fastigheter				
Totala minimileaseavgifter	270,3	286,9	5 700,7	4 631,6
Nuvärdet minimileaseavgifterna	221,1	225,2	4 099,6	3 601,1
Därav förfall inom 1 år	14,6	13,4	228,2	219,7
Därav förfall inom 1-5 år	64,1	59,1	914,9	885,8
Därav förfall senare än 5 år	142,4	152,7	2 956,5	2 495,6
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter	45,3	51,6	12,5	15,3
Nuvärdet minimileaseavgifterna	43,9	50,6	12,3	14,9
Därav förfall inom 1 år	17,6	15,6	4,4	4,7
Därav förfall inom 1-5 år	26,3	35,0	7,9	10,2
Därav förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Varav koncernkoncerninterna finansiella leasingavtal				
Fastigheter				
Totala minimileaseavgifter			5 466,8	4 344,6
Nuvärdet minimileaseavgifter			3 913,0	3 375,9
Därav förfall inom 1 år			215,5	206,3
Därav förfall inom 1-5 år			859,3	826,7
Därav förfall senare än 5 år			2 838,2	2 342,9
Varav externa finansiella leasingavtal				
Fastigheter				
Totala minimileaseavgifter	270,3	287,0	233,9	287,0
Nuvärdet minimileaseavgifter	221,1	225,2	186,6	225,2
Därav förfall inom 1 år	14,6	13,4	12,7	13,4
Därav förfall inom 1-5 år	64,1	59,1	55,6	59,1
Därav förfall senare än 5 år	142,4	152,7	118,3	152,7
Icke uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år				
Fastigheter				
Minimileaseavgifter, koncerninterna leasegivare				
Med förfall inom 1 år	13,2	12,0	13,2	12,0
Med förfall inom 1-5 år	42,5	41,4	42,5	41,4
Med förfall senare än 5 år	30,6	15,2	30,6	15,2
Minimileaseavgifter, externa leasegivare				
Med förfall inom 1 år	0,5	0,5	0,5	0,5
Med förfall inom 1-5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Med förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Maskiner och inventarier				
Minimileaseavgifter				
Med förfall inom 1 år	146,4	63,7	53,1	56,0
Med förfall inom 1-5 år	41,7	47,8	39,1	44,8
Med förfall senare än 5 år	0,4	1,1	0,0	0,0

NOT 32. SÄRLAGSTIFTNING

Särredovisning har upprättats enligt följande:

Lagen om vissa kommunala befogenheter (2009:47) ellagen (1997:857), fjärrvärmelagen (2008:263), Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag lagen om vissa allmänna vattentjänster (2006:412), Miljöbalken (1998:808) och Renhållningsförordningen (1998:902)

Särredovisningarna finns tillgängliga hos:

Gävle kommun – lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter
Gävle Energi AB - ellagen (1997:857), fjärrvärmelagen (2008:263)
AB Gavlegårdarna – Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag
Gästrike Återvinnare - Miljöbalken (1998:808) och Renhållningsförordningen (1998:902)
Gästrike Vatten och Gävle Vatten - Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV)

NOT 33. UPPLYSNING OM KOSTNADER FÖR RÄKENSKAPSREVISION

Mnkr	Koncern 2023	Koncern 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	1,3	1,2	1,0	0,9
Auktoriserad revisor	1,3	1,4		
Förtroendevalda revisorer	1,3	1,1	0,1	0,1
Total kostnad för räkenskapsrevision	3,9	3,7	1,1	1,0
Kostnader för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	5,1	5,0	4,8	4,7
Förtroendevalda revisorer	0,5	0,5	0,5	0,5
Total kostnad för övrig revision	5,6	5,5	5,3	5,2
Total kostnad för revisionen	9,5	9,2	6,4	6,2

NOT 34 SAMMANSTÄLLNING KONCERNEN

Koncerninterna engagemang	Gävle kommun	Gävle Stadshus	Gävle Energi	Gävle-gårdarna	Gävle-fastigheter	Gävle Hamn	Gävle Parkerings-service	Koncernjustering	Stadshus-koncernen
Försäljning, säljare	0,0	4,3	248,6	27,6	10,3	0,9	1,4	-293,1	0,0
Försäljning, köpare	0,0	-0,8	-5,6	-152,1	-118,4	-6,6	-9,6	293,1	0,0
Lån, givare	9 569,4							0,0	0,0
Lån, mottagare	-69,2	-31,2	-905,4	-3 345,6	-3 441,3	-1 198,8	-213,7	0,0	-9 136,0
Ägartillskott, givna								0,0	0,0
Ägartillskott, mottagna								0,0	0,0
KC-bidrag, givna		-3,0	-43,0	-1,0	-10,0			0,0	-57,0
KC-bidrag, mottagna		54,0					3,0	0,0	57,0
Utdelning, givna		-166,8	-60,0	-16,0	-38,2	-41,6	-5,0	160,8	-166,8
Utdelning, mottagna	166,8	160,8						-160,8	0,0
Borgen, givare									0,0
Borgen, mottagare									0,0
Räntor borgensavgifter givare	191,5								0,0
Räntor borgensavgifter mottagna		-4,6	-18	-74,2	-64	-26,7	-4		-191,5

Koncerninterna engagemang	Gävle kommun	Stadshus koncernen	Bomhus Energi	Gästrike Ekogas	VA bolagen	Kommunal-förbund	Koncernjustering	Total koncernen
Försäljning, säljare	0,0	0,0					0,0	0,0
Försäljning, köpare	0,0	0,0					0,0	0,0
Lån, givare	9 569,4	0,0			4,1	65,1	-9 569,4	69,2
Lån, mottagare		-9 136,0		-46,7	-352,0	-34,7	9 569,4	0,0
Ägartillskott, givna	-150,0	0,0					0,0	-150,0
Ägartillskott, mottagna		0,0			150,0		0,0	150,0
KC-bidrag, givna		-57,0					57,0	0,0
KC-bidrag, mottagna		57,0					-57,0	0,0
Utdelning, givna		-166,8					166,8	0,0
Utdelning, mottagna	166,8	0,0					-166,8	0,0
Borgen, givare		0,0					0,0	0,0
Borgen, mottagare		0,0					0,0	0,0
Räntor borgensavgifter givare	8,2	0,0					-8,2	0,0
Räntor borgensavgifter mottagna		0,0	0,0	-1,0	-6,3	-0,9	8,2	0,0

Sammanställning koncernen

Koncernen 2023	Gävle kommun	Gävle Stadshus	Gävle Energi	Gävle-gårdarna	Gävle-fastigheter	Gävle Hamn	Gävle parkerings-service	Koncernjustering	Stadshus-koncernen
Resultaträkning									
Intäkter	1 328,9	3,7	1 505,8	1 310,4	627,8	198,7	45,5	-386,5	3 305,4
Kostnader	-8 494,6	-7,0	-1 119,8	-883,7	-461,9	-73,9	-34,6	342,7	-2 238,2
Av- och nedskrivningar	-359,7	0,0	-165,3	-293,4	-95,9	-64,2	-39,2	0,2	-657,8
Nettokostnader	-7 525,4	-3,3	220,7	133,3	70,0	60,6	-28,3	-43,6	409,4
Skatteintäkter mm	7 237,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansnetto	60,8	147,1	29,9	-74,8	30,1	-26,6	-3,9	-161,0	-59,2
Resultat efter finans	-227,6	143,8	250,6	58,5	100,1	34,0	-32,2	-204,6	350,2
Extraordinära poster	-150,0								0,0
Bokslutsdispositioner	0,0	42,5	-43,0	-1,0	-10,0	-4,4	2,7	13,2	0,0
Skatt/Minoritet	0,0	-5,3	-35,6	4,2	-20,6	-6,1	5,7	6,0	-51,7
Årets resultat	-377,6	181,0	172,0	61,7	69,5	23,5	-23,8	-185,4	298,5
Balansräkning									
Immateriella/materiella tillgångar	6 586,8	0,0	2 470,2	6 178,7	2 092,8	1 598,5	246,1	-824,2	11 762,1
Finansiella tillgångar	11 563,3	2 890,6	457,8	0,5	2 939,1	0,0	8,3	-2 074,2	4 222,1
Övriga omsättnings-tillgångar	1 033,5	54,2	519,3	80,4	333,4	21,5	42,3	-69,9	981,2
Likvida medel	48,7	0,0	25,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	25,5
Summa tillgångar	19 232,3	2 944,8	3 472,6	6 259,8	5 365,3	1 620,0	296,7	-2 968,3	16 990,9
Eget kap/Minoritet	4 781,1	2 074,6	1 686,3	2 446,3	1 507,4	167,2	32,0	-2 648,1	5 265,7
Obeskattade reserver	0,0	27,3	0,0	0,0	0,0	198,9	3,4	-229,6	0,0
Avsättningar	1 068,8	0,0	269,8	169,8	124,2	36,0	0,0	64,2	664,0
Långfristiga skulder	10 993,3	800,3	905,4	3 345,5	3 459,7	1 198,8	250,3	-26,7	9 933,3
Kortfristiga skulder	2 389,0	42,6	611,1	298,2	274,0	19,1	11,0	-128,1	1 127,9
Summa EK och skulder	19 232,2	2 944,8	3 472,6	6 259,8	5 365,3	1 620,0	296,7	-2 968,2	16 990,9

Koncernen 2023	Gävle Kommun	Stadshus-koncernen	Bomhus Energi	Gästrike Ekogas	Gävle Vatten	Gästrike Vatten	Gästrike Återvinnare	Gästrike Räddnings-tjänst	Koncern-justering	Total koncernen
Resultaträkning										
Intäkter	1 328,9	3 305,4	215,5	31,8	418,0	88,2	193,0	111,1	-1 418,0	4 273,9
Kostnader	-8 494,6	-2 238,2	-128,3	-21,7	-376,2	-86,2	-156,9	-94,3	1 275,8	-10 320,6
Av- och nedskrivningar	-359,7	-657,8	-41,4	-7,3	-33,9	-1,5	-18,5	-7,2	95,3	-1 032,0
Nettokostnader	-7 525,4	409,4	45,8	2,8	7,9	0,5	17,6	9,6	0,0	-7 078,7
Skatteintäkter mm	7 237,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	7 237,0
Finansnetto	60,8	-59,2	-6,3	-1,0	-9,9	-0,4	-2,1	-1,9	-173,4	-193,4
Resultat efter finans	-227,6	350,2	39,5	1,8	-2,0	0,1	15,5	7,7	0,0	-35,1
Extraordinära poster	-150,0	0,0							0,0	-150,0
Boksluts-dispositioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatt/Minoritet	0,0	-51,7	-8,2	0,1	-2,1	-0,1	0,0	0,0	62,0	0,0
Årets resultat	-377,6	298,5	31,3	1,9	-4,1	0,0	15,5	7,7	62,0	-185,1
Balansräkning										
Immateriella/materiella tillgångar	6 586,8	11 762,1	576,4	62,4	1 293,1	6,7	158,8	28,3	-374,7	20 099,9
Finansiella tillgångar	11 563,3	4 222,1	0,0	0,7	1,8	0,3	1,6	0,0	-15 285,2	504,6
Övriga omsättnings-tillgångar	1 033,5	981,2	75,3	5,4	0,0	6,5	37,3	0,0	-415,4	1 723,8
Placeringar/likvida medel	48,7	25,5	0,0	0,0	186,1	0,0		71,2	-257,3	74,2
Summa tillgångar	19 232,3	16 990,9	651,7	68,5	1 481,0	13,5	197,7	99,5	-16 332,6	22 402,5
Eget kapital/Minoritet	4 781,1	5 265,7	302,1	15,9	81,0	3,0	39,3	24,2	-2 067,3	8 445,0
Obeskattade reserver	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättningar	1 068,8	664,0	99,2	0,0	402,2	0,0	1,1	45,9	-64,7	2 216,5
Långfristiga skulder	10 993,3	9 933,3	144,1	46,7	948,2	0,8	105,5	0,0	-13 454,1	8 717,8
Kortfristiga skulder	2 389,0	1 127,9	106,3	5,9	49,6	9,7	51,8	29,4	-746,3	3 023,3
Summa EK och skulder	19 232,2	16 990,9	651,7	68,5	1 481,0	13,5	197,7	99,5	-16 332,4	22 402,6

Drift och investeringsredovisning

Principer för drift- och investeringsredovisning

Allmänt

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att kommunfullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet (drift) och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna. Inför varje verksamhetsår beslutar kommunfullmäktige i november om en kommunplan med budget för nästkommande år och en utblick för de tre efterföljande åren. I budget anvisar fullmäktige resurser för verksamhet till kommunstyrelsen och nämnderna. Efter beslut om kommunplan upprättar kommunstyrelsen och nämnderna sedan verksamhetsplaner inklusive internbudget för sina ansvarsområden.

Driftbudget

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva verksamhet. Omdisponering av anslag mellan verksamhetsområden och nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av kommunfullmäktige under året. I internredovisningen hanteras nettoanslaget för respektive nämnd som en intäkt i form av erhållet kommunbidrag och för den kommunövergripande finansieringen som en kostnad i form av lämnat kommunbidrag. Kommunbidraget tillsammans med nämndens externa och interna intäkter utgör den yttre ram inom vilken verksamheten ska bedrivas. Nämnderna fördelar kommunfullmäktiges nettoanslag vidare i sin internbudget. Nämnderna fördelar nettoanslag vidare på de delverksamheter och organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering inom nämnden av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de inte påverkar kommunfullmäktiges nettoanslag. Omdisponering av nettoanslag mellan

nämnderna beslutas av Kommunfullmäktige. Gävle kommun tillämpar inte interna resultatfonder.

Investeringsbudget

I kommunplan med budget anvisar fullmäktige även resurser för investeringar till kommunstyrelsen och nämnderna. Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna investeringsram för nämnden som helhet, per område eller per investeringsobjekt, beroende på ramens storlek och behov av styrning. Investeringsvolymen för kommunkoncernens helägda bolag beslutas på samma nivå.

Internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som enbart innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommun interna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är personalomkostnader och kapitalkostnader. Det finns även gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebering, främst avser det IT-kostnader.

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter. Gällande investeringar i och med exploateringsverksamhet samt investeringar i anläggningstillgångar inom Samhällsbyggnadsnämnden tillförs tillgångarna värde i form av egen upparbetad tid.

All kommunkoncernfakturering avseende köp och försäljning av varor och tjänster sker utifrån affärsmässiga grunder. Detta gäller kommunens fakturering mot bolag, bolagen emellan och bolagens fakturering av kommunen.

Nämndernas resultat

Budget beslutad i kommunplan för 2023 (dec 2022) reviderades i och med ny beslutad budget av kommunfullmäktige i juni 2023. Efter att ny budget beslutats har det beslutats om omfördelning av kommunbidrag mellan välfärdsnämnderna.

Nämnderna har också tilldelats ytterligare kommunbidrag under året enligt principen att de kompenseras för utökade hyreskostnader och kapitaltjänstkostnader som följd av färdigställda investeringar.

Driftredovisning per nämnd (mnkr)	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-avvikelse
	Innev.år	Fg.år	Innev.år	Fg.år	Innev.år	Fg.år	Innev.år	Avvikelse
Kommunstyrelsen	266,4	328,0	-723,7	-731,6	-457,3	-403,6	-478,7	21,4
<i>varav realisations- och exploateringsresultat</i>	34,6	114,9	-0,7	-25,7	33,9	89,2	34,6	-0,7
Samhällsbyggnadsnämnd	109,4	112,6	-523,9	-471,4	-414,5	-358,8	-363,0	-51,5
Kultur- och fritidsnämnd	102,7	109,4	-493,4	-465,8	-390,7	-356,4	-391,6	0,9
Utbildningsnämnden	402,2	389,8	-3 187,3	-2 957,7	-2 785,1	-2 567,9	-2 800,9	15,8
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	244,2	239,2	-1 437,5	-1 321,3	-1 193,3	-1 082,1	-1 181,0	-12,3
Socialnämnden	101,1	72,7	-770,6	-659,3	-669,5	-586,6	-621,7	-47,8
Omvårdnadsnämnden	287,4	283,2	-1 763,0	-1 609,7	-1 475,6	-1 326,5	-1 439,7	-35,9
Gemensam nämnd för verksamhetsstöd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1
Valnämnden	0,0	2,9	-0,4	-5,5	-0,4	-2,6	-0,4	0,0
Överförmyndarnämnden	0,2	0,3	-13,3	-13,7	-13,1	-13,4	-14,7	1,6
Jävsnämnden	0,0	0,0	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4	0,1
Revisionskollegiet	1,2	1,2	-7,9	-6,2	-6,7	-5,0	-7,3	0,6
Finansförvaltningen	418,7	286,7	-537,6	-318,6	-118,9	-31,9	-326,5	207,6
Summa	1 933,5	1 826,0	-9 458,9	-8 561,1	-7 525,4	-6 735,1	-7 626,0	100,6
Justeringsposter*	-21,0	-16,1	21,0	16,1				
Verksamhetens intäkter och kostnader	1 912,5	1 809,9	-9 437,9	-8 545,0	-7 525,4	-6 735,1		

* Justeringsposter ej hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens resultat uppgick till 56,0 mnkr, vilket är en avvikelse med 21,4 mnkr jämfört med budget. Den kommunbidragsfinansierade verksamheten redovisar ett positivt resultat där intäkterna, främst hyror och försäljning, är högre i jämförelse med budget. Kostnaderna har varit lägre än budget till följd av vakanta tjänster och besparingsåtgärder såsom till exempel konsultkostnader. De tre övergripande programmen (miljöstrategiska, sociala hållbarhets samt näringslivsprogrammet) har alla positiva avvikelser.

Den uppdragsfinansierade verksamheten (IT) har även den ett positivt resultat. Ökning av intäkter till följd av att antalet användare, antalet klienter samt skrivare har ökat under året. Även i denna verksamhet påverkar vakanta tjänster resultatet positivt.

Exploateringsverksamheten kommenteras under avsnitt 5.3.5
Exploateringsverksamheten

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens resultat på -51,4 mnkr är huvudsakligen hänförligt till vinterväghållningen, -49,6 mnkr. Rikliga snöfall vid flertalet tillfällen har skapat stora kostnadsökningar. Främst är det kostnaden för bortforsling av snö som ökat, från -3,1 mnkr föregående år till -21,3 mnkr, men även själva snöröjningen hade en ökning från -7,6 mnkr till -14,6 mnkr. Tekniska avdelningen exklusive vinterväghållning uppvisar ett resultat på +8,5 mnkr. Positiva avvikelser finns främst inom parkverksamhet, barmarkrenhållning samt inom anläggning och reparation av vägar och broar. Avvikelse beror på stor återhållsamhet. Negativa avvikelser finns främst inom bygglov, tillsynsavgifter för livsmedel och hälsoskydd, kollektivtrafik och GIS. Inom bygglov och GIS är det främst minskade intäkter till följd av lägre orderingång än tidigare.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden fick minskad ram med 3,5 mnkr i samband med revideringen av budgeten i juni. Trots det redovisar nämnden ett positivt resultat. Intäkterna överstiger budget men då stor del av detta

är bidrag följer även kostnadssidan med. Men även försäljningsintäkterna är högre än budget till följd av att Gasklockorna, Konserthuset och Symfoniorkestern har ökat sin försäljning, medan däremot badet och Hemlingbystugan har negativa avvikelser på intäktssidan. Även tillfälliga lokalupplåtelse, främst Gavlehov, har lägre intäkter än budgeterat. Biblioteket visar en positiv avvikelse som består av minskade mediakostnader till följd av uppdrag i handlingsplan.

Skjutningen på fritidsgården Treffan i slutet av juli har påverkat resultatet negativt då extra stöd har betalats ut till fritidsgården för bland annat tillskapa en bemannad reception och arbete med trygghetsskapande åtgärder intern och externt på och kring gården.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämndens resultat uppgår till 18,2 mnkr. Intäkterna överstiger budget med 32,3 mnkr, vilket till stor del beror på att nämnden erhållit 21 mnkr mer i statsbidrag än budgeterat. På kostnadssidan är det personalkostnader som avviker mest, -14,2 mnkr. Avvikelse finns främst inom förskola och grundskola. En bidragande orsak är att det tilldelats mer statsbidrag, men även det ökande barnantalet inom förskolan som resulterat i att mer personal behövs tas in. Även kostnadsavvikelsen på -6,5 mnkr gällande undervisningsmaterial kan härledas till statsbidraget. Köp av verksamhet, främst köp av skolplats av annan huvudman, avviker positivt mot budget med 15,2 mnkr, trots att förskola och anpassad grundskola avviker negativt.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden fick en ökad ram med 74 mnkr i samband med revideringen av budgeten i juni. Trots detta redovisar nämnden ett underskott på 9,6 mnkr. En stor negativ avvikelse finns på personalkostnader, främst inom boende LSS, Socialpsykiatri och personlig assistans, där särskilda behov krävt ökade resurser. De riktade statsbidragen från Skolverket, Arbetsförmedlingen samt Socialstyrelsen blev högre än budgeterat. Positivt resultat finns inom enheten för

ekonomiskt bistånd, där Arbetsmarknad och stöd förändrat arbetssättet kring stöd av individer till annan försörjning. Minskade kostnader gällande utbetalt bistånd är resultatet av en markant minskning i antalet personer med behov av ekonomiskt bistånd. En ökning av arbetslösheten har skett under sista kvartalet, vilket tyder på risk för en fortsatt negativ utveckling.

Socialnämnden

Årets resultat för nämnden är -48,4 mnkr. Negativa avvikelser finns inom utredningsenheterna, Rekryteringsenheten, Enheten för våld i nära relation, Familjehemsenheten samt Mottagningsenheten. Det beror huvudsakligen på fler externa placeringar än budgeterat och merkostnader på grund av tillfälligt inhyrd personal. Den största ökningen av placeringar består av ungdom i kriminalitet eller med psykisk ohälsa. Även kostnaderna för öppenvård fortsätter att öka i takt med ett ökat behov av att köpa fler timmar. Utförarverksamheterna, Boendeenheten, Öppenvårdsenheterna och Flyktingboendet på Kristinelundsgården står för de största positiva avvikelserna. Det beror på att hyror och hyresrelaterade kostnader har minskat på Boendeenheten, som ett resultat av att enheten minskat antalet inhyrda lägenheter.

Omvårdnadsnämnden

Nämndens resultat för året är -33,7 mnkr. De största negativa avvikelserna inom omvårdnadsnämndens verksamheter är i första hand relaterade till höga personalkostnader inom hemtjänst egen regi, vård- och omsorgsboende i egen regi samt hälso- och sjukvård. De höga personalkostnaderna är en följd av överanställningar för att klara bemanningsbehov och kvalitetskrav. Ungefär en tredjedel av sjuksköterskegruppen utgörs i dagsläget av bemanningssköterskor, vilket kostat närmare 40 mnkr. De största positiva avvikelserna finns inom myndighetsfunktionen, till följd av mindre utförd hemtjänst i egen regi än planerat. Pga att det funnits lediga lägenheter hos externa utförare under året, har

kostnaderna minskat för köp av platser på vård- och omsorgsboenden. Statsbidrag för att bland annat säkerställa en god vård och omsorg om äldre, en god och nära vård, återhämtningsbonus samt äldreomsorgslyftet har nyttjats under året.

Gemensam nämnd för verksamhetsstöd

Då verksamheten varit begränsad har inga kostnader belastat nämnden under året.

Valnämnden

Resultatet för nämnden uppgår till +9 tkr för året. Budgeten för konsulter har inte nyttjats. Kostnaden för administrativa tjänster har reglerats.

Överförmyndarnämnden

Året resultat för överförmyndarnämnden uppgår till 1,6 mnkr, varav 1,4 mnkr i den ordinarie verksamheten och 0,2 mnkr i verksamheten för ensamkommande barn. Den ordinarie verksamheten har lägre personalkostnader på grund av frånvaro, och båda verksamheterna har lägre kostnader för arvoden till ställföreträdare på grund av färre uppdrag och fler huvudmän som betalar själva.

Jävsnämnden

Resultatet för jävsnämnden år 2023 uppgår till +104 tkr. Kostnaden för köp av administrativa tjänster har reglerats. Inga kostnader för kurser under perioden. De oförutsedda medlen har inte nyttjats.

Revisorskollegiet

Revisorskollegiet redovisar ett positivt resultat motsvarande 0,6 mnkr för 2023. Verksamheten har bedrivits senare delen av året med färre antal medarbetare än budgeterat; tjänster har inte återbesatts. Överskottet från personalkostnader har istället använts, så långt det varit möjligt, för köp av granskning av PwC eller KPMG. Verksamhetens positiva resultat är även en följd av lägre kostnader för arvoden till revisorer, detta då det varit två vakanser bl.a. 1:e vice ordförande.

Finansförvaltningen

Se avsnitt 5.3.2 Finansförvaltningens resultat.

Finansförvaltningens resultat

Finansförvaltningens resultat (mnkr)	Utfall 2023	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023	Avvikelse 2023	Utfall 2022
Intäkter	418,7	413,7	401,9	16,8	286,7
Summa intäkter	418,7	413,7	401,9	16,8	286,7
Personalkostnader	-582,5	-570,9	-559,3	-23,2	-367,7
Övrigt	44,9	-498,3	-169,1	214,0	48,5
Summa kostnader	-537,6	-1 069,2	-728,4	190,8	-319,2
Verksamhetens nettokostnader	-118,9	-655,5	-326,5	207,6	-32,5
Skatteintäkter	5 945,9	5 820,3	5 856,3	89,6	5 600,9
Generella bidrag och utj.	1 291,1	1 278,1	1 280,4	10,7	1 340,7
Utlagda kommunbidrag	-7 341,1	-7 064,5	-7 318,7	-22,4	-6 783,1
Finansiella intäkter	424,3	304,6	376,0	48,3	287,7
Finansiella kostnader	-363,5	-179,5	-197,7	-165,8	-183,0
Resultat efter skatter och finans	-162,2	-496,5	-330,2	168,0	230,7
Extraordinära poster	-150,0	0,0	0,0	-150,0	0,0
Årets resultat	-312,2	-496,5	-330,2	18,0	230,7

Finansförvaltningens resultat uppgår till -312,2 mnkr med en avvikelse från budget på +18,0 mnkr.

Både skatteintäkterna och generella bidrag och utjämning blev högre än budgeterat vilket ger en positiv effekt med 100,3 mnkr.

Resultatpåverkan av förändringen av semesterlöneskulden blev för 2023 en negativ påverkan med 2,8 mnkr. I förhållande till budget med en kostnad på 5 mnkr så ger det en positiv avvikelse.

Med i budget fanns en kostnad på 107 mnkr hänförligt till avtal med Trafikverket.

Kostnadseffekten för årets leasingredovisning uppgår till -17,2 mnkr. Denna kostnad var inte budgeterat.

Pensionskostnaderna blev ca 20 mnkr högre än budgeterat.

Den extraordinära posten på -150 mnkr hänförs till bidrag till Gävle Vatten AB för avsättning till befarade skadestånd till följd av översvämningar efter skyfallet 2021.

Nämndernas investeringar

Investeringsredovisning, Gävle kommun (mnkr)*	Årets investeringar			
	Utfall	Ursprunglig budget	Reviderad budget	Avvikelse
Kommunstyrelsen färdigställda	36,5	178,5	177,5	141
-Varav Markreserv	29,9		111	81,1
-Varav Exploateringsverksamheten	3,2		4	0,8
Kommunstyrelsen pågående	105,4	265	236,4	131
-Varav Exploateringsverksamheten	105,4		232,4	127
Samhällsbyggnadsnämnden		208,4	176,3	29,7
Samhällsbyggnadsnämnden färdigställda	22,9			
-Varav projekt Fastighetssystem med kartstöd (Atom)	0,6		0	-0,6
Samhällsbyggnadsnämnden pågående	123,7			
-Varav projekt Avabron	8		21	13
- Varav projekt Magasinområdet	3,5		5	1,5
Kultur och Fritidsnämnden		71,6	34,6	14,4
Kultur- och fritidsnämnden färdigställda	14,6			
-Varav Ridbanor Lervik	1,4		1,3	-0,1
-Varav Skogmur	0,6		0	-0,6
Kultur- och fritidsnämnden pågående	5,6			
-Varav projektering KBS/Agnes kulturhus inventarier	0,9		0	-0,9
Färdigställda:				
Utbildningsnämnden	29,8	34,8	34,8	5
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	3,1	2,8	2,8	-0,3
Socialnämnden	0,9	4,1	4,1	3,2
Omvårdnadsnämnden	17,6	15,2	12,7	-4,9
Revisionskollegiet	0	0,1	0,1	0,1
S:a pågående projekt	234,7		236,4	131
S:a färdigställda projekt	125,4		442,9	188,2
S:a investeringsprojekt	360,1	780,4	679,3	319,2

Avvikelse är totalt utfall per nämnd mot reviderad budget

*Eftersom investeringsredovisningen från 2023 och tidigare inte redovisar politiskt beslutad total grundbudget på ett

överskådligt sätt, redovisas totalbudgeten ännu ej helt komplett. Detta på grund av den övergångsperiod som krävs för att kunna fullfölja 10 kap. 2 § LKBR och den normerande delen i RKR:s rekommendation R14.

Nämndernas investeringsverksamhet

Årets investeringar för nämnderna uppgick till **360,1** (277,8) mnkr med en budgetavvikelse på **319,2** mnkr. Av investeringarna avser **29,9** (46,8) mnkr markinköp.

Av årets budgetanslag har 53 procent upparbetats. Bland budgetavvikelserna kan nämnas kommunstyrelsens planerade investeringar gällande klimatanpassningar som inte påbörjats. Där är utfall 0 mnkr i jämförelse med budget 50 mnkr. Budget flyttas fram till kommande år. Avvikelsen för samhällsbyggnadsnämnden beror till stor del på att Avabrons fakturering är försenad, Bolougnerbadet etapp 3 har inte kunnat genomföras enligt förväntan samt Magasinområdet har skjutits fram. Kultur- och fritidsnämndens avvikelse förklaras av att inköp och åtgärder till Agnes kulturhus är lägre än budgeterat i år, beräknas falla ut under 2024. Pågående projekt renovering Labbis Forsbacka och omklädningsrum Kastvallen kunde ej slutföras 2023 vilket var tänkt enligt budget.

Exploateringsverksamhetens investeringar

Exploateringsverksamhetens investeringar i anläggningstillgångar uppgår till **108,6** (76,2) mnkr i jämförelse med årsbudget på **236,4** (154,8) mnkr, vilket ger en årsavvikelse på **127,8** (78,6) mnkr. Avvikelse beror till största del på Ersbo etapp 4, 61 mnkr, vilket beror på att delar av genomförandet är framskjutet. I övrigt är det senarelagda markinköp och framskjutna projekt och genomföranden.

Investeringar i markreserven uppgår till **29,9** (46,8) mnkr under 2023 i jämförelse med årsbudget på **111** (139) mnkr, vilket är en årsavvikelse på **81,1** (92,2) mnkr. Avvikelse beror till största del på att förhandlingar av strategiska markförvärv för utveckling av verksamhetsmark har pausats pga. kommunens besparingsåtgärder, ca 60 mnkr skjuts på framtiden.

Finansiell leasing

Finansiell leasing uppgick till **713,4** (336,7) mnkr.

Försäljning av anläggningstillgångar

Försäljning av materiella anläggningstillgångar (mnkr)	Årets budget	Utfall	Avvikelse
Fastighetsförsäljningar	20	30,3	10,3
<i>varav råmark från markreserv</i>	20	6,6	-13,4
<i>varav tomträtter</i>	0,0	23,7	23,7
<i>varav övrigt</i>	0,0	0,0	0,0
Maskiner och inventarier	0,0	0,4	0,4
Summa anläggningstillgångar	20,0	30,7	10,7
Redovisade realisationsvinster/förluster	10	29,8	19,8

Fastighetsförsäljningar uppgick 2023 till 30,3 (92,9) mnkr. Av dessa avser 6,6 (14,4) mnkr råmark från markreserven och 23,7 (78,5) mnkr tomträtter. Försäljning av maskiner och inventarier uppgick till 0,4

(0,7) mnkr. Realisationsvinsten för 2023 blev 29,8 (92,3) mnkr. Avvikelse mot budget beror på att budgeten lagts på samma nivå som tidigare år, då försäljningar varierar mellan åren.

Exploateringsverksamheten

Total exploateringsverksamhet*		Varav årets exploateringsverksamhet		
(mnkr)	Beräknad total**	Årets budget	Utfall	Avvikelse
Inkomster	4 014	29,2	7,6	-21,5
Utgifter	-3 249	-475,0	-201,8	273,3
Nettoexploatering	765	-445,9	-194,2	251,7
Effekter i balansräkningen				
Förutbetalda intäkter		0	3,2	3,2
Anläggningstillgångar	-2 429	-236,4	-108,6	127,8
-Varav aktiverad anläggningstillgång budgetåret		-4	-3,2	0,8
Omsättningstillgångar/tomter	-388	-105,8	-61,6	44,2
Bokfört värde såld tomt		4,6	0	-4,6
Värdeförändring tomt		0	0,4	0,4
Effekter i resultaträkningen				
Medfinansiering Trafikverket	-317	-107	-16,5	90,5
Driftkostnader	-115	-25,9	-15,1	10,8
Värdeförändring tomt		0	-0,4	-0,4
Exploateringsresultat	3 626	24,6	4,5	-20,1
Justerat exploateringsresultat		0	4,1	-20,5
<i>Total effekt resultaträkningen</i>		-108,3	-27,5	80,8

*Eftersom investeringsredovisningen från 2023 och tidigare inte redovisar politiskt beslutad total grundbudget på ett överskådligt sätt, redovisas totalbudgeten ännu ej helt komplett. Detta på grund av den övergångsperiod som krävs för att

kunna fullfölja 10 kap. 2 § LKBR och den normerande delen i RKR:s rekommendation R14.

**Enligt kommunplan Budgetår 2024 Plan 2025-2027, Bilaga 2

Nettoexploatering

Med exploateringsverksamhet avses åtgärder som syftar till att anskaffa, bearbeta och iordningställa mark för bostads- och näringslivsändamål. Den delen av marken som avses att säljas redovisas som omsättningstillgångar. Den allmänna platsmarken som kommer att finnas kvar i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgångar.

Nettoexploateringskalkylen är huvudsakligen en sammanställning av inkomster och utgifter som avgränsas från detaljplaneskedet till att genomföra detaljplanen (det vill säga utbyggnad av området samt försäljning och ersättning) och omfattar ej framtida drift och underhåll.

Nettoexploateringskalkylen används som ett verktyg under hela exploateringsprocessen för att säkerställa att exploateringen till exempel inte är skattefinansierad.

Exploateringsverksamheten har för avsikt att bära sina egna utgifter. Dock är detta inte möjligt i alla exploateringsprojekt, då vissa budgeteras med underskott för att överhuvudtaget vara möjliga att genomföra. I Gävle kommun har man för avsikt att den totala exploateringsverksamheten ska bära sina egna utgifter och därmed vara självfinansierad över tid.

I nettoexploateringskalkylen ingår inkomster som avser tomtförsäljning, avtalad exploateringsersättning samt medfinansieringsersättning. Utgifter avser det totala anskaffningsvärdet för anläggningstillgångar och omsättningstillgångar, men även direkta kostnader kopplade till myndighetsutövning, bidrag till statlig infrastruktur, andra administrationskostnader och omkostnader som inte räknas med i anskaffningsvärdet som utgift för anläggningstillgångarna och omsättningstillgångarna.

Inkomster från tomtförsäljning, exploateringsersättning, medfinansieringsersättning och förutbetalda intäkter för år 2023 uppgick till 7,6 mnkr (22,5). 2023 års exploateringsutgifter uppgick till 201,8 mnkr (80,9). Nettot av kommunens exploateringsverksamhet under 2023 uppgick till -194,2 mnkr (-58,4), vilket gav en årsavvikelse för nettoexploateringen med 251,7 mnkr mot budget.

Vid tillfället för upprättande av kommunplan för pågående exploateringsverksamhet uppgavs för budgetår 2024 plan 2025-2027 i bilaga 2, en beräknad totalinkomst på

4 014 mnkr, samt beräknad totalutgift på 3 249 mnkr, vilket ger ett totalnetto på 765 mnkr. Under 2024 kommer samtliga pågående exploateringsprojekt att genomlysas med dess grundbudget, för att kunna fullfölja 10 kap. 2 § LKBR och den normerande delen i RKR:s rekommendation R14 med en politisk beslutad total grundbudget.

Effekter i Resultaträkningen

Medfinansiering Trafikverket

Under 2023 fanns en budget för att teckna avtal med Trafikverket om medfinansiering till statlig infrastruktur med 107 mnkr för Tolvforsskogen och Gävle Västra. Förhandlingarna är försenade till 2024. Kostnaden kommer att tas via resultaträkningen det år avtal tecknas, oavsett när i tiden ett utflöde av medel ska ske. I och med att avtal ska tecknas år 2024 kommer medfinansieringen att belasta resultatet första gången år 2024, även om anläggningen inte ska tas i bruk förrän år 2029 eller eventuellt senare. Beloppet kan komma att bli både högre eller lägre, beroende på en rad olika faktorer, såsom ränta och utbetalningsplan. Det är Trafikverkets infrastrukturindex som ska användas för uppräkningspris. Utfallet under 2023 på 16,5 mnkr avser medfinansiering vid exploateringsområdet Godisfabriken. Se vidare NOT 25 -Avsatt bidrag till Trafikverket, för information om utfallet år 2023.

Driftkostnader

Driftkostnaderna inom exploateringsverksamheten avser direkta kostnader kopplade till myndighetsutövning i detaljplaneprocessen/bygglovsavgifter, andra administrationskostnader och omkostnader som inte räknas med i anskaffningsvärdet som utgift för anläggningstillgångarna och omsättningstillgångarna. Under 2023 var budgeten för driftkostnaderna 25,9 mnkr utfallet blev 15,1 mnkr, vilket gav en årsavvikelse på 10,8 mnkr. Detta innebär att dessa kostnader skjuts på 2024.

Exploateringsresultat samt justerat exploateringsresultat

Exploateringsresultatet avser resultatet av tomtförsäljning samt exploateringsersättning och

medfinansieringsersättning. Årets budget var ett exploateringsresultat på 24,6 mnkr (188,6), men utfallet landade på endast 4,5 mnkr (20,7), vilket gav en årsavvikelse på -20,1 mnkr (-167,9).

Försäljningsintäkterna redovisas i resultaträkningen det året försäljning har skett (normalt vid tillträde till tillgången enligt köpeavtalet) och under 2023 blev utfallet endast 0,3 mnkr från exploateringsområdena Hemlingby bostäder och Arla. Utgifterna (bokfört värde såld tomt) som är kopplade till försäljningarna redovisas i resultatet det året som försäljningarna äger rum, vilket under 2023 uppgick till 0 mnkr (-1,8).

Exploateringsersättningen från exploatörer ska möta de anläggningstillgångar som de har finansierat. Exploateringsersättningen redovisas i exploateringsresultatet i den mån de avsedda anläggningstillgångarna är slutbesiktade, aktiverade och anses tagna i bruk. Under 2023 uppgick exploateringsersättningen till 4,2 mnkr (8,5), och avsåg Sätra, Trindan, Skrillan, Wennbergs, Lund och Baggarevarvet.

Lägsta värdets princip tillämpas vid värdering av omsättningstillgångar. Vid bokslutstillfället har det visat sig att tomtmark har haft för högt bokfört värde med 0,4 mnkr. Justerat exploateringsresultat uppgår därmed till 4,1 mnkr (-3,1).

Den negativa årsavvikelsen på -20,1 mnkr beror framförallt på att tidplaner för aktörer har skjutits fram i tid.

Effekter i Balansräkningen

Av exploateringsverksamhetens totalt planerade investeringar har 170,2 mnkr (80,9) genomförts under 2023, varav anläggningstillgångar uppgår till 108,6 mnkr (76,2) och omsättningstillgångar 61,6 mnkr (4,7). Periodens utfall på anläggningstillgångar omfattar framför allt Gavlehov västra, Planmyrastigen och Godisfabriken. Periodens utfall på omsättningstillgångar avser framförallt Forsbacka norra och Ersbo etapp 4.

Årets investeringsutgifter är 172,0 mnkr (119,6) lägre än budget. Detta beror framförallt på att planerade investeringar har försenats. Det är framförallt Ersbo etapp 4

där 61 mnkr i investering av allmän platsmark flyttas fram till 2024, och 63 mnkr som avser investering på tomtmark flyttas fram till 2024. Även genomförandet av ett flertal exploateringsområden har flyttats fram med 48 mnkr, till 2024 eller senare, däribland Gavlehov västra, Planmyrstigen, Södra Hemlingby handel etapp 4 samt Duvbacken.

Inom årets exploateringskalkyl har endast 3,2 mnkr av exploateringsverksamhetens upparbetade anläggningstillgångar aktiverats som färdigställda efter att de anses vara tagna i bruk och vara slutbesiktade.

Lägsta värdets princip tillämpas vid värdering av omsättningstillgångar. Vid bokslutstillfället har det visat sig att tomtmark har haft för högt bokfört värde med 0,4 mnkr. Under 2023 har värdeförändringen kostnadsförts.

Under året har det inkommit 3,2 mnkr i förutbetalda intäkter gällande Gävle Bro och Baggarevarvet.

Kort om de större pågående exploateringsprojekten

Pågående detaljplaner

Vid **Tolvforsskogen etapp 1** pågår arbete med två större detaljplaner. Det är kommunägd mark och målet är att möjliggöra byggklar mark för verksamheter. Etapp 1 är idag ca 330 ha stor till ytan, och hela planprogrammet för Tolvforsskogen är ca 1000 ha. Detaljplanerna förväntas antas 2025 och verksamheter kan tidigast släppas in i området under 2029. Arbetet med detaljplanerna är till viss del försenade och förhandling med Trafikverket pågår gällande medfinansiering av statlig infrastruktur vid området.

Vid **Gavlehov östra** ska detaljplanen antas inom snart framtid, men genomförandet av detaljplanen är framflyttad till obestämd tid.

Västra Kungsbäck etapp 2 är ett exploateringsprojekt där kommunen arbetar med framtagandet av en ny detaljplan för verksamhetsmark samt industrimark. Under året har revidering av detaljplanen skett, samt nya utredningskostnader har uppkommit på grund av deponihantering.

Detaljplanen för **Fredriksskans etapp 2** är delvis framflyttad. Projektets mål är att tillskapa cirka 65 ha säljbar verksamhetsmark för att möta efterfrågan av mark med närhet till Gävle Hamn.

Trafikverket kommer att skapa en ny sträckning för Ostkustbanan, vilket ger en möjlighet att etablera ett nytt stationsläge intill Gävle sjukhus – ”**Gävle västra**”. Gävle kommunfullmäktige beslutade i oktober 2021 att anta ett program för detaljplan för Gävle västra. I Gävle västra-stationsområde ska kommunen planera, projektera, anlägga och drifva allmän plats runt den nya stationen. Utbyggnaden planeras starta 2029 och färdigställas 2037. Etappvis utbyggnad sker inom detta spann. Detaljplanearbetet är delvis framflyttat till 2024.

Exploateringsprojektet **Forsbacka norra** är inne i ett tidigt planeringskede. Ägandet av marken är en blandning av kommunal och privat. Den nya Bergslagsbanan kommer att ansluta i närheten av projektet och därav kommer en del frågor att samordnas med Trafikverket. Projektet har redan i detaljplaneskedet under 2023 påförts en utgift om 20 mnkr för tekniskt vatten enligt avtal dnr 22KS139-7.

Lagakraftvunna detaljplaner

Projektområdet för **Gavlehov västra** omfattas av två detaljplaner som redan vunnit laga kraft. Detaljplanerna möjliggör för nya bostäder, skola, förskola, hotell, vård- och omsorgsboende. I Gavlehov västra ska kommunen anlägga gator och park. Gatans etapp 1 är under genomförande och delvis försenad, och beräknas färdigställas under 2024. Intäkter i projektet planeras vara exploateringsersättning från exploatör samt försäljning av byggrätter.

Planmyrstigen är ett kommunalt exploateringsprojekt. Detaljplanen vann laga kraft 2022 och möjliggör för bostäder. Utbyggnaden av den allmänna platsen har senarelagts på grund av förskjuten entreprenad vilket är till följd utav väderförhållanden.

Exploateringsprojektet **Ersbo etapp 4** är i etableringsfasen. Detaljplanen som tillåter 90 ha verksamhetsmark vann laga kraft i sommaren 2023. Under 2023 har man

påbörjat utbyggnad av den allmänna platsen, men del av utbyggnaden har försenats till 2024, därav en årsavvikelse på 61 mnkr. Arbetet på tomtmark tar längre tid än planerat och därmed är 63 mnkr framflyttat.

Detaljplanen för **Södra Hemlingby handel etapp 4** trädde i kraft i april 2023 och möjliggör för cirka nio hektar handel med skrymmande varor. Delar av utbyggnaden av allmän plats har skjutits på framtiden eftersom den tänkta köparen av ett område inte tecknat marköverlåtelseavtal.

Gävle strand etapp 2 är en kommunal exploatering som i huvudsak är utbyggd och klar. Två bostadskvarter är dock inte färdiga. Ett av dem ägs fortfarande av kommunen, men det finns ett avtal om markanvisning och förslag på byggnation fram till februari 2024. Finplanering av allmän plats återstår runt de obbyggda kvarteren.

Hemlingby bostäder etapp 1 är en kommunal exploatering som i huvudsak är utbyggd och klar. Det är ett delområde som fortfarande ägs av kommunen men det finns ett avtal om markanvisning och förslag på byggnation fram till februari 2024. Det återstår några mindre åtgärder för att färdigställa allmän plats, bland annat områdets entré och slitlager på gatorna.

Ersbo etapp 2 syd är ett kommunalt exploateringsprojekt som i huvudsak är utbyggt och klart. Det återstår att uppfylla bebyggelsevillkoret i något köp och att färdigställa den allmänna platsen, med bland annat slitlager på gatorna.

Exploateringsprojektet **Duvbacken** avser ett nytt avloppsreningsverk och Gävle Vatten AB är exploatör. Detaljplanen kommer att påverka allmän plats i direkt anslutning till detaljplaneområdet. Utbyggnad av allmän plats är senarelagd efter önskemål från aktör.

Godisfabriken i Gävle är ett stadsutvecklingsprojekt om ca 800 nya bostäder plus verksamhetslokaler, mobilitetshus med mera och drivs av AB Gavlegårdarna. Gavlegårdarna är fastighetsägare (Brynäs 19:10) och därmed huvudexploatör. Detaljplanen drevs av dem som en byggherreplan, vilken vann laga kraft i oktober 2018. Kommunen och Gavlegårdarna har ingått ett

exploateringsavtal. Kommunen bygger ut den allmänna platsmarken, som till ca 70 procent finansieras utav huvudexploatören genom exploateringsersättning. Resterande del står kommunen för. Exploateringsprojektet omfattar utbyggnad av kommunala anläggningar i form av gatu-

och trafikanläggningar, park-/torg-/lekområden, belysning- och dagvattenanläggningar samt offentlig konst. Under 2023 har det investerats 52 mnkr i området och projektet har även belastats med medfinansiering till statlig infrastruktur 16,5 mnkr (se not 25).

Kommunkoncernens investeringar

Investeringar Gävle kommunkoncern	Utfall 2023	Utfall 2022
Gävle kommun	359,5	353,6
Gävle Energi AB	453,1	279,3
AB Gavlegårdarna:	336,5*	668,7
<i>varav ursprunglig verksamhet inkl investeringsbidrag</i>	<i>410,1*</i>	<i>612,6</i>
<i>varav kommunal verksamhet</i>	<i>-73,6*</i>	<i>56,1</i>
Gavlia-koncernen	721,2	631,1
<i>varav kommunens verksamhetslokaler</i>	<i>711,3</i>	<i>608,2</i>
<i>varav övriga investeringar</i>	<i>9,9</i>	<i>22,8</i>
Gävle Hamn AB	67,0	118,4
Gävle Parkeringservice AB	69,9	76,1
Summa investeringar inom Gävle Stadshus AB	1 647,7	1 773,5
Övriga bolag inom Gävle kommunkoncern*:		
Gävle Vatten	214,8	152,3
Gästrike Vatten AB	2,3	1,0
Gästrike Återvinnare*	10,5	23,2
Gästrike Räddningstjänst*	4,5	2,9
Gästrike Ekogas*	2,2	0,7
Bomhus Energi AB	3,9	6,0
Summa investeringar inom övriga bolag i kom.konc	238,2	186,1
*enligt ägd andel		
Summa investeringar	2 245,4	2 312,2

* enligt beslut i kommunfullmäktige ska Hemlingborg i sin helhet ägas av Gavlefastigheter Gävle kommun AB för en effektivare fastighetsförvaltning vilket är orsaken

till att AB Gavlegårdarna redovisar negativ investering för kommunal verksamhet.

Gävle kommuns investeringar redovisas exkl finansiell leasing. Totala investeringar inklusive finansiell leasing är 1 076,4 (690,3) mnkr. Kommunens investeringsbudget för året är 360,2 (419,2) mnkr exkl finansiell leasing. Under året har investeringar för 125,4 mnkr färdigställts. Pågående projekt uppgår till 234,7 mnkr.

Bolagen tillhörande Gävle Stadshus-koncernen har investerat för 1 647,7 (1

773,5) mnkr. Koncernens investeringsbudget var 2 371,5 mnkr, varför utfallet motsvarar 69 (71) procent av budget.

Koncernens nettoresultat är 298,4 (380,3) mnkr vilket innebär att årets investeringar finansierats med 18 (21) procent av eget kapital.

Gävle Energi har under året investerat för 453,1 mnkr att jämföra med budget 489,8 (500,2) mnkr. Investeringarna avser främst

transitledning till Sandviken, elnät och värmeproduktion. Utfallet för året är lägre än budget vilket framför allt beror på omprioriteringar samt senareläggning av flera projekt hos Energiproduktion, bland andra bränslelagerytan vid Johannes kraftvärmeverk. Investeringen i transitledning till Sandviken följer enligt plan.

Gavlegårdarna har under året investerat för 405,4 mnkr att jämföra med budget 695,0 (873,0) mnkr. De främsta skälen till det lägre utfallet beror på utebliven igångsättning och fortsatt paus för de fem nybyggnadsprojekt som pausades första gången våren 2022. Detta kombinerat med förskjutningar i betalningstidsplaner för Godisfabriken-projektet, ifrån 2023 till 2024. Under 2023 har Gavlegårdarna investerat i två gruppboende som köpts från Samhällsbyggnadsbolaget (SBB) för 46 mnkr. Färdiga investeringar är ombyggnation Sättra Jökelvägen och Gråstensvägen 171 mnkr, stamrenovering i Bergby 36,5 mnkr och ombyggnation Hamiltongatan 47,7 mnkr. Större pågående investeringar är Södra Hemlingby bostäder (upparbetat 395,0 mnkr) och Godisfabriken kv 1 och 3 (upparbetat 496,0 mnkr).

Gavlefastigheter har under året investerat för 721,2 (631,0) mnkr att jämföra med budget 939,6 mnkr. Av de investeringarna utgör kommunala verksamhetslokaler 711,3 mnkr. Större investeringar som färdigställts under 2023 är Hemlingborg ny förskola, skola och idrottshall (348,4 mnkr), vård och omsorgsboende Hemlingborg (203,0 mnkr), Förvaltningshuset ombyggnad (75,9 mnkr) samt ny förskola Skräddargården (22,1 mnkr). Pågående större investeringar är Vassaskolan (upparbetat 233,5 mnkr), nytt Kultur och Bildningscentrum (upparbetat 297,6 mnkr, Agnes Kulturhus), Andersbergsskolan allmän rust (upparbetat 28,3 mnkr), Klintbergsskolans förskola (upparbetat 10,9 mnkr) samt Sopsug godisfabriken (upparbetat 13,2 mnkr).

Gävle Hamn investeringsbudget för år 2023 uppgick till 129,0 varav bolaget upparbetade 67,0 mnkr. Den största investeringen under 2023 är byggandet av komikaj 1, landström till fartyg vid kaj 27 samt konvertering av kranar till eldrift.

Gävle Parkeringservice har under året

investerat för 69,9 mnkr att jämföra med budget 90 mnkr mnkr avseende mobilitetshuset Praliner vid Godisfabriken och Magasinet vid Culinar.

Gävle Vattens investerings- och exploateringsbehov är stort till följd av ökade krav, utbyggnad till nya anslutningar för att möta efterfrågad tillväxt samt för att skapa ökad redundans. Omfattande åtgärder ligger i den långsiktiga investeringsplanen främst genom utökad rening på vattenverk, byggandet av ett kompletterande vattenverk tillsammans med Älvkarleby och byggandet av ett nytt reningsverk. Ytterligare åtgärder kommer dock att behöva vidtas för att inom en 10-årsperiod öka kapaciteten och höja kvaliteten. Det krävs även utbyggnad och anpassning av distributionsnätet. Parallellt pågår arbete med att ta fram underhålls- och förnyelseplaner för dagens anläggningar och ledningsnät, så kallad reinvesteringar. Utfallet för bolagets totala investeringar uppgår till ca 215 mnkr, vilket är 131 mnkr lägre än budgeterat och 67 mnkr lägre än den prognos som lämnades efter tertial 2. Den stora avvikelser mot budget beror på förskjutna tidplaner i flera av de större projekt som pågår (bland annat kan nämnas Trygg Vattenförsörjning Älvkarleby och Gävle, Kompletterande Vatten, Utbyggnad till Åbyggeby samt Utökad rening vid Valbo Vattenverk), liksom av senarelagda exploateringsprojekt inom Gävle kommun. Under tertial 3 har ytterligare förseningar uppstått, vilket förklarar avvikelser mot föregående prognos.

Gästrike Återvinnare har investerat för 22,5 mnkr under 2023 och det är 17,6 mnkr lägre än budgeterat (40,1 mnkr). I investeringsplanen låg inköp av fordon för 31,4 mnkr men pga. av sena leveranser uppgår investeringarna bara till 15,0 mnkr. Resterande fordon beräknas komma under 2024. Övriga inventarier uppgår till 4,9 mnkr och utgörs främst av inköp av kärl, containrar, lastväxlarflak och en ny slammixer. Investeringar i byggnad 0,8 mnkr är tillägg och kostnadsökningar som hör ihop med den nya återvinningscentralen i Sandviken.

Gästrike Räddningstjänst har under året främst investerat i höjdfordon, bilar och servicefordon.

Koncernens investeringsredovisning

Pågående investeringar med en investeringskostnad över 25 mnkr i Gävle Stadshus-koncern

Objekt	Ursprunglig budget	Budget inkl tilläggsanslag	Prognos	Upparbetat 2023-12-31
Gävle Energi kommersiella investeringar	433,8	433,8	391,3	194,5
Bostadsinvesteringar	724,7	724,7	866,4	805,4
Kommersiella lokaler Godisfabriken	26,0	26,0	26,0	13,2
Verksamhetslokaler	29,2	29,2	29,2	27,8
Grundskolor	25,0	70,0	75,4	32,6
Gymnasieskolor	320,0	351,5	351,5	233,5
Mobilitetshus	112,0	119,0	119,0	101,0
Kultur och Bildningscentrum	370,0	435,0	459,6	297,6
Kaj-investeringar	28,0	107	110,5	109,5
Summa	2 143,7	2 404,2	2 539,9	1 830,3

Kommunen är i en investeringsperiod med fokus att skapa en stark välfärd, en trygg och attraktiv kommun och en ännu bättre infrastruktur. Investeringarna i de kommunala bolagen riktar sig mot bostäder och kommunal verksamhet i form av tillbyggnad av förskolor och skolor samt byggnation av ett nytt kulturcentrum. Merparten av investeringarna sker via de

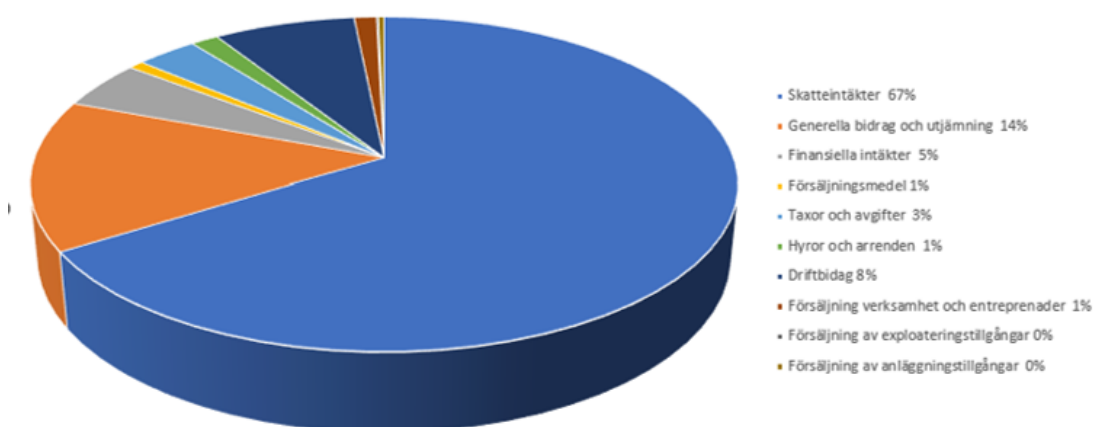
helägda bolagen i Gävle Stadshus-koncernen och enligt beslutad budget för planeringsperioden 2024-2027 kommer 6 831 mnkr att investeras. I det budgeterade beloppet för år 2024-2027 ingår AB Gavlegårdarnas pausade investeringar avseende nyproducerade lägenheter.

Finansiering av kommunens verksamheter

Intäkternas fördelning

Mnkr	2023
Skatteintäkter	5 945,9
Generella bidrag och utjämning	1 291,1
Finansiella intäkter	424,3
Försäljningsmedel	73,0
Taxor och avgifter	296,5
Hyror och arrenden	133,1
Driftbidrag	682,9
Försäljning verksamhet och entreprenader	108,8
Försäljning av exploateringsstillgångar	4,5
Försäljning av anläggningstillgångar	30,1
Summa	8 990,2

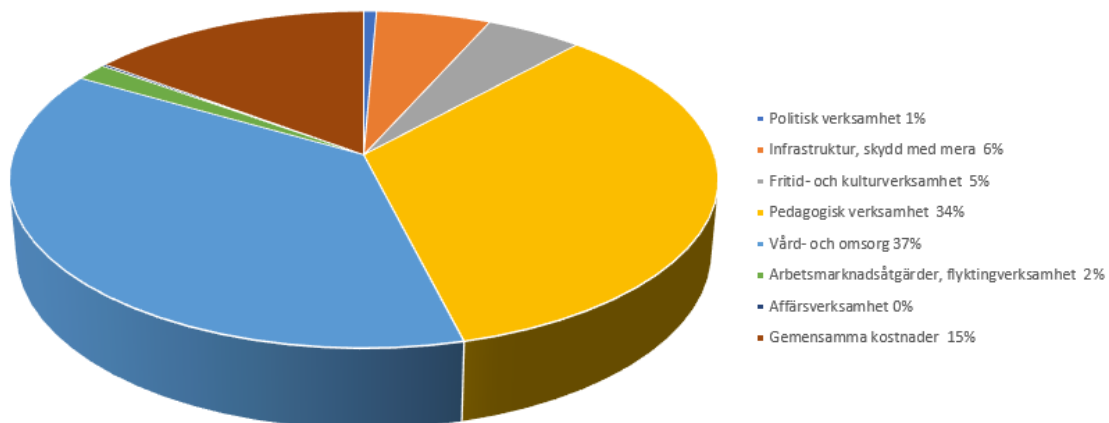
Intäkternas fördelning (procent)

Kostnadernas fördelning

Mnkr	2023
Politisk verksamhet	-61,8
Infrastruktur, skydd med mera	-554,1
Fritid- och kulturverksamhet	-467,7
Pedagogisk verksamhet	-3 162,5
Vård- och omsorg	-3 434,3
Arbetsmarknadsåtgärder, flyktingverksamhet	-152,7
Affärsverksamhet	-18,1
Gemensamma kostnader	-1 366,6
Summa	-9 217,8

Kostnadernas fördelning (procent)

Kostnad för den kommunala service/invånare

Kr	2023
Politisk verksamhet	596
Infrastruktur, skydd med mera	5 352
Fritid- och kulturverksamhet	4 517
Pedagogisk verksamhet	30 547
Vård och omsorg	33 172
Arbetsmarknadsåtgärder, flyktingverksamhet	1 474
Affärsverksamhet	174
Gemensamma kostnader	13 199
Summa	89 031

Kommunens nämnder och bolag

I denna del av årsredovisningen presenteras Gävle kommuns nämnders och större kommunala bolags måluppföljning, resultat och nyckeltal.

För en mera detaljerad beskrivning hänvisas till respektive verksamhetsrapport som bifogas som bilagor till denna årsredovisning.

Kommunstyrelsen

Ordförande och sektorchef

Åsa Viklund Lång, ordförande

Katarina Stistrup, sektorchef

Målanalys

Nämndens mål	Måluppfyllnad
Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	◆
Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	◆
Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle	◆
En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov	◆
En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun	◆

Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Under 2023 har kommunens ekonomiska läge och fokus kopplat till omplanering och omprioritering präglat allt arbete vilket också leder till att i princip allt annat arbete påverkas negativt och nedprioriteras.

Arbete kopplat till löneutbetalningsprocessen som påbörjades i början av året (utifrån den kritik som påpekats av kommunrevisionen) har fortsatt under hela året. Åtgärder samt vilka delar som kvarstår att arbeta vidare med återrporterades till kommunstyrelsen i slutet av oktober.

HR-direktör fick i februari i uppdrag att tillsammans med en arbetsgrupp ta fram förslag på en förbättrad bemanningsprocess i Gävle kommun utifrån genomlysningen av bemanningsprocessen som genomfördes hösten 2022. Arbetsgruppen har genomfört en bred kartläggning som visar hur hela kommunen idag arbetar med bemanningsprocessen, uppdraget har

därmed ett större fokus än enbart arbetet på bemanningsenheten. Arbetet kring detta har löpt på mycket väl. Arbetet fortlöper och det finns i dagsläget inget förslag på en annan organisering. Bedömningen är att det Gävle kommun ville uppnå (bl.a. minska andelen timvikarier till förmån för tillsvidareanställd personal, och ge vikarierna starkare verksamhetskoppling) kan ske ändå och att man har kommit en bit på vägen. Glädjande att notera är att sjukfrånvaron på bemanningsenheten har gått ner.

En organisationsjustering av sektorn påbörjades i augusti 2023 och trädde i kraft vid 1 januari 2024. Bakgrunden och motivet är att sektorchef bedömer att sektorns organisering med relativt många avdelningar och relativt smala ansvarsområden (i jämförelse med andra delar av Gävle kommuns organisation inte var gynnsam. Kommunikationsavdelningen har avvecklats som avdelning och uppdragen och medarbetarna flyttats till

HR- samt IT och utvecklingsavdelningen. Avdelningarna har således fått ett breddat uppdrag. Syftet är att hitta synergieffekter, kunna prioritera utifrån ett gemensamt helhetstänk för hela den kommunala förvaltningen och minska risken för att man (ovetandes) arbetar med samma frågor i olika delar inom sektorn vilket varit fallet.

Ett av fokusområdena för 2023 har varit att utveckla samverkan såväl mellan sektorns olika avdelningar som med övriga sektorer. Som en del i detta har ett gemensamt arbete bedrivits under hösten för sektorns chefer och som handlar om att få gemensamma utgångspunkter för vad vi

egentligen avser med utvecklingsarbeten och projekt samt hur vi ska få fungerande arbetssätt kring prioritering och resurssättning av dessa. Sektorn har en projektportfölj men den fungerar inte särskilt väl i dagsläget, detta av flera skäl. Det främsta är att den är "obalanserad" mellan utvecklingsarbeten som handlar om ren livscykelhantering (upphandling, implementering och avveckling av system) och arbeten som handlar om förbättring och utveckling. Detta arbete kommer att fortsätta under 2024 och förmodligen längre än så.

Utbildningsnämnden

Ordförande och sektorchef

Daniel Olsson, ordförande
Thomas Hartikainen, sektorchef

Målanalys

Nämndens mål	Måluppfyllnad
Kraftigt förbättrade resultat i Utbildning Gävles skolor	◆
En trygg och förebyggande förskola och skola	◆
En förskola och skola som ger förutsättningar för fortsatt utbildning och arbetsliv	◆
En attraktiv och likvärdig förskola och skola	◆
Lärande för hållbar utveckling i förskolor och skolor	◆

Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Alla verksamheter har ett starkt fokus på kraftigt förbättrade resultat. Förskolan arbetar systematiskt för att utveckla barns möjligheter att inhämta kunskaper och värden och har också fokus på bland annat språk- och matematikutveckling. Inom grund- och gymnasieskolan fortsätter skolorna att ha individkoll på alla elever som följs upp av verksamhetschef på huvudmannanivå. Resultaten i grundskolan har gått ned något, andelen elever som är behöriga till ett nationellt program är, efter sommarskolan, 84,4 procent. Andelen elever med gymnasie- eller yrkesexamen har ökat till 87,8 procent.

Gävlemodellen är en strategi med syfte att på systematisk basis kunna arbeta långsiktigt med trygghetsfrågor, studiero och kvalitetsarbete. Skolverkets nationella undersökning (353) visade att 8,1 procent av eleverna på mellan- och högstadiet är mobbade. I Gävle är motsvarande siffra 5,3 procent i oktober 2023. Värdet för mobbning är i höst 1,2 procentenheter lägre än värdet i mars och på samma nivå som hösten 2022. Kartläggningarna i Gävlemodellen har pågått sedan 2012, därför finns solida data att följa över tid. Dessa visar att det systematiska arbetet ger effekt och att skolorna i Gävle över tid har en lägre andel mobbade elever.

Lärplattformen Unikum introducerades i

gymnasieskolan under hösten 2023. Därmed finns samma lärplattform från förskola till gymnasieskola samt inom anpassad skola.

Ett dimensioneringsarbete har påbörjats i samarbete med Gävle Fastigheter i syfte att anpassa personal och lokaler i förskolan utifrån barn- och elevkullarnas storlek. Den demografiska prognos som togs fram under våren 2023 visar på en kraftigt försvagad befolkningsutveckling för barn i förskoleålder. Ett samlat strategiskt arbete är påbörjat inom alla skolformer och det synes föreligga behov av flera gemensamma insatser när det gäller lokalplanering i kommunen i stort.

I juni skrev Gävle under ett samverkansområdesavtal med övriga kommuner i Gästrikland samt med Älvkarleby kommun. Kommunerna bildar då en gemensam gymnasieskola med ett gemensamt utbud för elever i Hofors, Gävle, Sandviken, Ockelbo och Älvkarleby. Det innebär att eleverna blir förstahandssökande och att gymnasieutbildningen blir gemensam med likartade villkor. På längre sikt innebär det bättre resursutnyttjande vad gäller både planering och dimensionering av vilka utbildningar som ska erbjudas och i den gemensamma kompetensförsörjningen. I Gävle innefattas de nationella program på

gymnasiet, två av introduktionsprogrammen samt idrottsinriktningarna av avtalet.

En ny kompetensförsörjningstrategi kommer att implementeras under 2024. Utbildning Gävle samverkar med närliggande lärosäten, framför allt

Högskolan i Gävle, för att hitta nya former för rekrytering av lärare. Gävle kommun befinner sig på ett motsvarande rikssnitt när det gäller lärarbehörighet i grundskolan, medan vi i de övriga skolformerna ligger över rikssnittet.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Ordförande och sektorchef

Helena Englund, ordförande

Magnus Höjjer, sektorchef

Målanalys

Nämndens mål	Måluppfyllnad
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska säkerställa att Vuxenutbildningens koppling och samverkan med Högskolan, näringslivet och Arbetsförmedlingen stärks	●
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska förstärka insatserna så att elevavhoppet inom vuxenutbildningen minskar.	●
Vuxenutbildningen ska erbjuda ett större utbud av yrkesutbildningar för personer som ska växla yrkeskarriär	◆
Stegvis utbildning till arbete. Stödja individer med försörjningsstöd på sin väg till egen försörjning genom arbete studier eller annat.	◆
Stödja individer med psykisk funktionsnedsättning så ges förutsättning till självständigt liv och meningsfull sysselsättning finns (Sysselsättning, boende och fritid). Målet avser målgrupp med beslut enl. SoL.	●
LSS: Personer med LSS-insatser ges förutsättningar till ett självständigt liv och en autonom karriär genom sysselsättning, boende och fritid.	◆
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska mer beakta unga med demens med boende, aktiviteter och stödinsatser	■
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska undersöka om och hur kompletterande aktörer kan bidra till undervisningen, främst inom SFI.	■
(Alla i Gävle kommun har trygga boendemiljöer) Boendepanering - LSS-boende ska finnas i alla stadsdelar. Balans i utbudet gällande särskilda boenden.	◆
Beredskap finns för extremväder och klimatförändringar	◆

Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Vuxenutbildningen har påbörjat arbetet med att utifrån det sk dimensioneringsuppdraget planera för utbildningsutbud i tätare samverkan med kommuner i regionen.

Beskedet från regeringen kring att en ny Socialtjänstlag ska gälla från 1 juli 2025 kom under hösten, och har medfört att organisationen inför 2024 har börjat rigga för att kunna lägga ett särskilt fokus på det arbetet.

Utifrån den förändring av dygnsvila har ett stort arbete gjorts för att ta fram en s.k. bemanningshandbok, och implementeringen av denna har under hösten varit centralt, både vad gäller utbildning, stöd och ren implementering.

Arbetet kommer fortsätta under 2024.

Den positiva trenden vad gäller försörjningsstödsutvecklingen har fortsatt under 2023 och vid ingången av 2024 ser den fortfarande mer gynnsam ut än vad som tidigare bedömts.

Hälsa- och sjukvårdsområdet (den kommunala primärvården) är under utveckling, bl a genom att arbetet i hälso- och sjukvårdskontoret har fortsatt, både vad gäller personalrekrytering och utveckling av samverkansarenor, gränssnitt och ledning och styrning vilket också påverkar målgrupper inom nämndens ansvarsområde.

Omvårdnadsnämnden

Ordförande och sektorchef

Eva Ålander, ordförande
Magnus Höijer, sektorchef

Målanalys

Nämndens mål	Måluppfyllnad
Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun: Omvårdnadsnämnden ska utveckla de uppsökande samtalen till äldre.	●
Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun: Omvårdnadsnämnden ska säkerställa att alla med omsorgsbehov ska få en fast omsorgskontakt som känner till den enskildes behov och håller samman olika vård- och omsorgsinsatser.	◆
Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun: Omvårdnadsnämnden ska utöka utbildningsinsatserna kring demens och vård i livets slutskede.	●
Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun: Omvårdnadsnämnden ska säkerställa att rätt form av korttidsplatser/ korttidsboenden finns tillgängliga.	●
Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun: Nämnden ska möjliggöra kvarboende	●
Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun: Kompetenshöjande insatser och språkhöjande insatser inom nämndens verksamheter	●
Omvårdnadsnämnden uppdras att göra en översyn av regelverket för privata respektive kommunala utförare för att säkerställa att krav och regelverk är likvärdiga.	●
Alla i Gävle har trygga boendemiljöer: Omvårdnadsnämnden uppdras att utreda hur fler träffpunkter för seniorer i samverkan med ideell sektor eller medpensionärsorganisationerna kan möjliggöras.	●
Boendeplanering. Finns balans i utbudet i särskilda boenden?	●
Robusta ekosystem	◆

Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Beskedet från regeringen kring att en ny Socialtjänstlag ska gälla från 1 juli 2025 kom under hösten, och har medfört att organisationen inför 2024 har börjat rigga för att kunna lägga ett särskilt fokus på det arbetet.

Utifrån den förändring av dygnsvila har ett stort arbete gjorts för att ta fram en sk bemanningshandbok, och implementeringen av denna har under

hösten varit centralt, både vad gäller utbildning, stöd och ren implementering. Arbetet kommer fortsätta under 2024.

Hälso- och sjukvårdsområdet (den kommunala primärvården) är under utveckling, bl a genom att arbetet i hälso- och sjukvårdskontoret har fortsatt, både vad gäller personalrekrytering och utveckling av samverkansarenor, gränssnitt och ledning och styrning.

Socialnämnden

Ordförande och sektorchef

Martina Kyngäs, ordförande
Magnus Höjjer, sektorchef

Målanalys

Nämndens mål	Måluppfyllnad
Nämnden arbetar för att stödja barn och familj i syfte att öka skolnärvaron.	●
Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska ta fram en handlingsplan för att fler ska vilja bli familjehem, kontaktfamilj eller kontaktperson för de barn och unga som behöver det.	●
Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden möjliggör förstärkta familjestödsutbildningar och andra stödjande insatser till familjer.	●
Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska stärka det förebyggande arbetet. Socialnämnden ska stärka det förebyggande arbetet med till exempel fler fältassistenter, införa någon form av första linjens socialtjänst, sociala team eller sociala insatsgrupper som finns närmare barn, familjer och skola och är enklare att komma i kontakt med och som gör mer uppsökande verksamhet.	●
Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska införa fler förebyggande insatser för barn 7-15 år.	●
Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden individanpassar för bättre psykisk hälsa genom att erbjuda fler aktiviteter och insatser till målgrupper med beslut enligt Socialtjänstlagen.	●
Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden inför fritidspeng till barn i utsatthet.	■
Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Minska antalet externa placeringar till förmån för öppenvårdsinsatser. Den handlingsplan som togs fram av sektorn under 2022 ska följas.	■
Serveringstillstånd. Bättre service, tydlighet, förutsägbarhet, dialog, information och uppföljning.	■
(Alla i Gävle kommun har trygga boendemiljöer) Socialnämnden uppdras att ta fram en handlingsplan för hur metoden "Bostad först" kan införas i Gävle kommun, i syfte att minska hemlösheten.	●
Robusta ekosystem) Socialnämnden säkerställer att det finns en plan för extraordinära händelser, samt kontinuitetsplaner för verksamheterna.	●

Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Beskedet från regeringen kring att en ny Socialtjänstlag ska gälla från 1 juli 2025 kom under hösten, och har medfört att organisationen inför 2024 har börjat rigga för att kunna lägga ett särskilt fokus på det arbetet.

Nämnden har fattat beslut om särskilt fokus på det brottsförebyggande arbetet, och det har bl a inrättats sk SIG-team (Sociala Insatsgrupper).

Det har funnits relativt stora utmaningar vad gäller personalsituationen på några av utredningsenheterna, men ett fokuserat arbete har medfört att behovet av konsulter har minskat till förmån för tillsvidareanställda medarbetare.

De externa placeringarna har fortsatt öka, och arbetet med att minska dessa fortsätter oförtrutet in i 2024.

Kultur och fritidsnämnden

Ordförande och sektorchef

Helene Börjesson, ordförande

Eva Jackson, sektorchef

Målanalys

Nämndens mål	Måluppfyllnad
Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	◆
Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	●
Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle	◆
En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov	●
En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun	●

Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Omvärldsfaktorer såsom ökade räntor, hög inflation samt årets avtalsrörelse med ett löneutfall utöver det budgeterade förändrade förutsättningarna för kommunens nämnder och budget kraftigt. Nämnderna i Gävle kommun förutsätts klara en budget i balans och vid eventuella avvikelser ska därför en åtgärdsplan tas fram, beslutas och verkställas. Följaktligen beslutade Kultur och fritidsnämnden om en handlingsplan för en prognos i balans. Handlingsplanen omfattar till exempel åtgärder såsom: minskat utbud av media inom biblioteken, minskad energiförbrukning, omstrukturering av verksamheten på kulturskolan, revidering av taxor och priser samt minskade inköp, minskning av personalkostnader och ett integrerat folk- och skolbibliotek som omvandlas till ett rent skolbibliotek under 2024, och övertas helt av Utbildning Gävle. Vid beslut i Kommunfullmäktige den 19 juni reviderades också budgeten för Kultur och fritidsnämnden för innevarande år 2023.

Trygghetsskapande arbete är allt viktigare utifrån en ökad våldsspiral och höjt nationellt säkerhetsläge. Under sommaren hanterade medarbetare inom kommunen en mycket allvarlig situation med vapen inomhus på en öppen fritidsgård i Sätra. Stadsdelslyftet i Andersberg har dialog med invånarna med trygghetsskapande åtgärder i fokus vilket bland annat har resulterat i renovering av sporthallen, att lokalen Andreassalen kan bokas för aktiviteter och

att det byggts en cirkulationsplats mellan Andersberg och Höjersdal där konstverket Decoration Blues är installerat samt förbättringsåtgärder på biblioteket i Andersberg.

Det har under året tillkommit ansvar för byggnader och anläggningar för Kultur och fritidsnämnden. Detta ökar den redan dominerande och fasta kostnadsposten, hyres- och förvaltningskostnader, i nämndens budget. Så kallade värds-kapsavtal är tecknade mellan kommunen och ideella föreningar på Strömudden (GGIK) och Hedesunda Allaktivitetshus (Hedesunda IF).

Utvecklingsprojektet Agnes kulturhus kräver robust resurssättning såväl i verksamhetsprojektet som i verksamheterna som flyttar in. Folkbiblioteksuppdraget är brett och utgör basen i Agnes kulturhus. Samordning med övriga verksamheter som kommer att flytta in i den nya mötesplatsen är avgörande.

Gävle Konserthus firade under året 25 år vilket firades med en storslagen konsert med många kända artister. Gävle Symfoniorkester gjorde en ny turné till Storbritannien under året, vilken återigen gjorde succé. Symfoniorkestern fick en ny chefsdirigent, den internationellt erkände dirigenten Christian Reif.

Under 2023 tog Fritid tillbaka driften av Strömudden.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande och sektorchef

Anders Ekman, ordförande

Eva Jackson, sektorchef

Målanalys

Nämndens mål	Måluppfyllnad
Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	●
Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	●
Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle	◆
En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov	●
En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun	◆

Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Omvärldsfaktorer såsom ökade räntor, hög inflation samt åretsavtalsrörelse med ett löneutfall utöver det budgeterade förändrade förutsättningarna för kommunens nämnder och budget kraftigt. De höjda drivmedelspriserna, höjda räntorna och försämrade råvarutillgången har påverkat verksamheten genom både ökade kostnader för drift och underhåll samt kostnader för byggentreprenader, det har blivit dyrare att både sköta och bygga staden.

Nämnderna i Gävle kommun förutsätts klara en budget i balans och vid eventuella avvikelser ska därför en åtgärdsplan tas fram, beslutas och verkställas. Följaktligen beslutade Samhällsbyggnadsnämnden om en Handlingsplan för en prognos i balans. Handlingsplanen omfattar till exempel åtgärder såsom: minskad driftsbudget, ökning av taxor och priser samt minskade inköp och minskning av personalkostnader.

Gävle kommun har under året fått pris av privata byggaktörer som den kommun som har kortast ledtider av alla större kommuner i Sverige när det gäller bygglovs- och detaljplaneprocesser. Priset för kortast ledtider delas ut av privata byggaktörer som tillsammans bildat Initiativet Bygg i Tid. För att ytterligare effektivisera bygglovsprocessen och få ökad

kundnöjdhet har informationen på webben utvecklats och nya e-tjänster tagits fram vilket kommer underlätta för kunderna att göra rätt från början. Genom att integrera e-tjänsterna mot handläggningsstödet kan kunderna numera följa sitt ärende vilket också kommer förbättra upplevelsen för kunderna. Införande av digital myndighetspost har även genomförts vilket kommer effektivisera det interna arbetet. Det digitala ritningsarkivet har öppnats vilket gör att kunderna själva kan hämta bygglovsritningar för småhus och flerbostadshus.

En torr försommar ledde till stort behov av bevattning och pausad gräsklippning som sedan snabbt övergick i de nederbördsintensiva månaderna juli, augusti och september, som hade sin kulmen i och med ovädret Hans. Det senare resulterade i väldigt höga flöden i framför allt Gavleån och Testeboån. Extra bevakning av skredriskområden, rensning av dammar, öppna dagvattenlösningar och utlopp samt avspärningar och återställning i Stadsparken var åtgärder som vidtogs. Året avslutades sedan med ett ihärdigt snöande under hela december vilket ledde till stora kostnader för vinterväghållning och bortforsling av snövallar.

Jävsnämnden

Ordförande och sektorchef

Anneli Törnblom, ordförande
Katarina Stistrup, sektorchef

Målanalys

Nämndens mål	Måluppfyllnad
Jävsnämndens handläggning ska ske på ett målinriktat sätt där transparens och likabehandling är ledord	●
Att förebygga jävssituationer där samhällsbyggnadsnämnden uppträder som part	●
Verksamheter som handlägger ärenden på Jävsnämndens uppdrag har effektiva processer och ett högt kvalitetsmedvetande.	●

Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Nämndens verksamhetsområde och uppdrag från kommunfullmäktige är begränsat. Kostnaderna är förknippade med nämndsadministration och administrativt stöd. Om nämndens uppdrag inte förändras på något väsentligt vis är riskerna för kostnadsökningar små och nämndens verksamhet bedöms att rymma inom tilldelade ramar.

Den största förändringen i hanteringen är införandet av flera olika e-tjänster för att förenkla hanteringen där dels ansökningar i större grad kan ske digitalt, men det har även på bygglovssidan integreras i viss utsträckning i ärendehanteringssystemet. Delegationsbeslut har även i större omfattning med hjälp av digital signering.

Överförmyndarnämnden

Ordförande och sektorchef

Hampus Forsmark, ordförande
Katarina Stistrup, sektorchef

Målanalys

Nämndens mål	Måluppfyllnad
Överförmyndarnämndens tillsyn av ställföreträdares uppdrag ska bedrivas effektivt och med hög kvalitet.	♦
Överförmyndarnämnden ska arbeta aktivt och effektivt för att rekrytera lämpliga uppdragstagare till varje ställföreträdaruppdrag. Överförmyndarnämnden ska ha ett stort urval av frivilliga ställföreträdare som är beredda att åta sig uppdrag. Nämndens mål är att alla kommuninvånare, som har vilja och intresse för att hjälpa till och göra en insats som god man eller förvaltare, ska ha kunskap och förutsättningar för hur de ska gå till väga för att kunna ge sådan hjälp till de som behöver den. Nämnden har som målsättning att så stor andel av ställföreträdaruppdragen som möjligt, under nämndens tillsyn, ska vara förordnande till ideellt arbetande ställföreträdare.	●
Överförmyndarnämnden ska ha tillräckliga resurser för att kunna bedriva en kvalitativ verksamhet med hänsyn till lagstiftningens krav samt nämndens mål avseende verksamheten.	●
Överförmyndarnämnden ska arbeta aktivt för att digitalisera verksamheten genom att övergå från pappersakter till digitala akter.	●
Överförmyndarnämnden ska arbeta aktivt för att digitalisera verksamheten genom att övergå från pappersakter till digitala akter.	♦

Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Överförmyndarnämnden redovisar ett positivt ekonomiskt resultat. Detta beror på lägre kostnader än förväntat för arvoden. Anledningen till detta är att många huvudmän med höjd sjukersättning har fått betalningsansvar för arvodet enligt huvudregeln i föräldrabalken. Enligt budget skulle kommunen ha betalat.

Överförmyndarnämnden konstaterar att antalet nya ställföreträdare under 2023 vida överträffade nämndens mål. Detta trots att färre än beräknat kom på grundutbildningarna. Nämnden konstaterar att frekvensen intresserade inte behöver vara så stor och att slutmålet om nya

uppdragstagare ändå kan hållas.

Överförmyndarnämndens digitaliseringsprojekt: Nämnden har konstaterat att ett nytt koncept för vad en digitaliserad akt ska innebära måste tas fram. Provisum ger numera stöd för e-arkivering. Detta gäller dock enbart nyupprättade dokument. Teknik för att ställa om till e-arkivering och digitala akter finns dock nu på plats. Det som återstår är den juridiska biten samt undersöka kompatibilitet med kommunens arkivrutiner. En plan för hur gammal akthantering ska fasas ut behöver införas.

Valnämnden

Ordförande och sektorchef

Roger Persson, ordförande
Katarina Stistrup, sektorchef

Målanalys

Nämndens mål	Måluppfyllnad
Att valnämnden har sådan beredskap att den kan genomföra ett rättssäkert val, om en sådan situation uppstår under året	
Förberedande arbete inför parlamentsvalet 2024	

Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Inventering av val- och röstningslokaler inför parlamentsvalet 2024 påbörjades under sista delen av verksamhetsåret.

Översyn av valgeografin inför ett val till Europaparlamentet är inte lagstyrd och därmed inte obligatorisk för valnämnden att genomföra inför valet 2024. En översyn av

valdistrikten i Gävle kommun genomfördes 2021 inför de allmänna valen 2022. Valgeografin blev därefter godkänd och beslutad. Samma indelning av valdistrikt kommer att gälla vid val till Europaparlamentet 2024.

Gemensam nämnd för verksamhetsstöd

Ordförande och sektorchef

Åsa Viklund Lång, ordförande
Katarina Stistrup, sektorchef

Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Verksamheten under året har varit begränsad, Inga nämndsmöten eller avrapporteringar. I väntan på beslut om

fortsatt inriktning. Verksamhetsmässigt har överenskomna tjänster levererats enligt tidigare överenskommelse

Revisorskollegiet

Ordförande och revisionschef

Eva-Karin Hamilton, ordförande
Andreas Halvarsson, Revisionschef

Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Året har varit det första på den nya mandatperioden med fler revisorer (9 jämfört med tidigare 7). Drygt hälften av dessa revisorer är nya. Under årets första fem månader arbetade två "revisorsgrupper" parallellt. Ena gruppen (gruppen från föregående mandatperioden) arbetade med dels granskning och prövning av revisionsår 2022, dels introduktion av den nya revisorsgruppen i verksamhetens arbetssätt och rutiner. Den nya gruppen arbetade med granskning av revisionsår 2023.

Sedan oktober 2023 saknas två revisorer varav en 1:e vice ordförande. Detta medför en ökad arbetsbelastning för övriga revisorer.

Ett omfattande arbete har genomförts i syfte att dokumentera befintliga arbetssätt och rutiner för att säkerställa oberoendet inom revisionen. Men också att utveckla nya arbetssätt och rutiner för att säkerställa oberoendet inom revisionen. Detta mot bakgrund av den externa jävsutredningen som genomfördes under våren/sommaren.

Följden har blivit omprioriteringar i verksamheten, som inneburit att verksamhetsutveckling nedprioriterats.

I oktober beslutade revisorskollegiet att genomföra en extern utredning av det sakkunniga stödet och hur det ska formeras framgent. Den externa utredningen ska genomföras av en extern leverantör. När verksamhetsrapporten skrivs har en leverantör tilldelats uppdraget.

Under vår/sommar rekryterades en revisionschef i och med att den tidigare revisionschefen skulle gå i pension sista september. Den nya revisionschefen började 1 oktober.

Under året har två medarbetare slutat vid revisionskontoret. Dessa tjänster har inte återbesatts utan istället har granskning köpts i högre utsträckning av PwC och KPMG.

En ny standard för räkenskapsrevision har implementerats.

Gävle Stadshus AB

Ordförande: Åsa Viklund Lång
Verkställande direktör: Göran Arnell

Ägardirektiv

Bolagets syfte är genom att samordna ägaransvaret för de bolag som ingår i den kommunala bolagskoncernen åstadkomma en optimal användning av gemensamma resurser.

Avkastningskravet att lämna en

aktieutdelning till Gävle kommun på 155,2 mnkr är uppfyllt. Av aktieutdelningen avser 16 mnkr vidareförmedlad aktieutdelning från AB Gavlegårdarna för användning till bostadssociala åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar.

Bolagets mål

Bolagets mål	Måluppfyllnad
Bolaget har ingen egen verksamhet. Övergripande uppföljning av dotterbolagens måluppföljning vid tertial och årsbokslut.	●
Bolaget svarar för GSAB-koncernens ekonomiska optimering	●
Bolaget ska samordna ägarrollen i bolagskoncernen så att de gemensamma resurserna används på ett optimalt sätt.	●
Bolaget ska utforma ägardirektiv till dotterbolagen som gör det möjligt för dessa att utforma mål för att bidra till att uppfylla de kommunövergripande målen samt målen för verksamhetens inriktning inom perspektivet	●

Nyckeltal för Gävle Stadshus AB

(mnkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Omsättning	3,7	3,6	3,5	3,4	3,3
Resultat efter finansiella poster	143,8	159,0	99,4	91,1	71,7
Bruttoinvesteringar	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Soliditet %	71,2	71,2	70,1	69,3	68,2
Balansomslutning	2 944,8	2 915,8	2 893,4	2 889,8	2 870,9

Gävle Energi AB

Ordförande: Matilda Sundquist Boox
Verkställande direktör: Håkan Jönsson

Verksamhet

I koncernen ingår moderbolaget Gävle Energi AB, det helägda dotterbolaget Gävle Kraftvärme AB och dotterbolagen Gävle Energisystem AB (95 procent) och Bionär Närvärme AB (59 procent). Bolaget äger även 50 procent av Bomhus Energi AB, 49 procent av Gästrike Ekogas AB samt 12,8 procent av Norrsken AB.

Ägardirektiv

Bolagets syfte är att med hög leveranssäkerhet erbjuda produkter och tjänster inom värme, el och kommunikationsnät. Bolaget ska med helhetssyn på ekonomi, service och miljö tillgodose behovet av produkter och tjänster hos olika kundkategorier.

Bolaget ska därutöver medverka till kompetensutveckling inom verksamhetsområdet så att kommunens utveckling och konkurrenskraft stärks. För bolaget gäller de kommunala principerna på det sätt dessa kommer till uttryck i 7 kap Ellagen.

Bolaget ska samverka med såväl regionala

som nationella aktörer.

Bolagen i koncernen har bedrivit sin verksamhet inom de ramar som lagts fast i respektive bolagsordning. Koncernens verksamhet har vidare bedrivits i enlighet med ägardirektiven. Måluppfyllelsen bedöms som god. Enligt lämnat ägardirektiv ska resultat efter finansiella poster, exklusive värdejusteringar men före bokslutsdispositioner och skatt uppgå till minst 144 mnkr. Resultatet för 2023 uppgår till 251 mnkr och bolaget har under uppfyllt ägardirektivets krav på att lämna 115 mnkr i koncernbidrag/aktieutdelning.

Bolagets mål

Bolagets mål	Måluppfyllnad
Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	●
Gävle Energis kundrelation	●
Gävle Energis medarbetare	●
Vårda och utveckla varumärket	●
Samverkan och påverkan för ett attraktivt näringsliv	●
Utveckla konkurrenskraftiga tjänster och produkter	●
Tillgänglighet – drift- och leveranssäkerhet	◆
Effektiva processer	◆
Klimatfrågan är drivkraften för vårt miljöarbete	◆
Gävle Energi AB ska nå en tillfredsställande lönsamhet utifrån ägarens direktiv	●

Nyckeltal för Gävle Energi AB

(mnr)	2023	2022	2021	2020	2019
Omsättning	1 505,8	1 523,4	1 334,2	1 125,0	1 182,0
Resultat efter finansiella poster	250,5	273,2	231,2	208,0	195,0
Bruttoinvesteringar	464,6	279,0	240,1	256,9	214,3
Soliditet %	48,6	48,0	50,0	49,0	47,0
Avkastning totalt kapital %	7,4	9,0	7,7	7,2	7,3
Balansomslutning	3 472,6	3 285	3 057	3 093	3 110
Avskrivningar	165,3	152,7	155,2	159,8	165,9
Medelantalet anställda	243	236	235	229	221

AB Gavlegårdarna

Ordförande: Ahmed Amin
Verkställande direktör: Cathrine Holgersson

Ägardirektiv

AB Gavlegårdarnas primära uppdrag är att tillskapa och förvalta bostäder för alla. Krav ställs på att balans mellan affärsmässighet och samhällsnytta ska säkerställas. AB Gavlegårdarna ser detta som ett rimligt krav och ser affärsmässigheten som en förutsättning för att uppbära samhällsnyttan.

Bolagets bostadssociala ansvar enligt ägardirektivet har en väsentlig del i den löpande verksamheten. Målet är att öka

tryggheten hos de boende genom att engagera dem i olika typer av aktiviteter som bolaget bedriver tillsammans med andra aktörer.

Bolaget ska ha en långsiktig avkastning på eget kapital med lägst 3,5% och år 2023 var avkastningen 3,7%.

Bolaget uppfyller kravet i ägardirektivet att lämna en aktieutdelning på 16 mnkr avseende bostadssociala ändamål.

Bolagets mål

Bolagets mål	Måluppfyllnad
Lätt att vara hyresgäst	●
Ett tryggare Gävle	●
Lätt att få en bostad	●
Nya sätt att bo	◆
Fler levande stadsdelar	●
Digitalisering	●
Ett grönare Gävle	◆
Lätt att leva hållbart	●
Sund ekonomi	◆
Attraktiv arbetsgivare	■
Omställningsbar organisation	◆

Nyckeltal för AB Gavlegårdarna

(mnkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Omsättning	1 308,3	1 251,1	1 270,3	1 126,6	1 084,8
Resultat efter finansiella poster	57,9	128,7	128,5	134,2	92,4
Bruttoinvesteringar	557,6	668,7	630,2	410,2	318,0
Soliditet %	39,1	38,3	42,5	44,4	42,6
Avkastning totalt kapital %	2,8	2,8	2,1	4,0	2,8
Balansomslutning	6 259,1	6 277,2	5 809,8	5 346,5	5 086,0
Avskrivningar	289,8	245,6	211,5	183,4	176,4
Medelantalet anställda	202	212	210	209	203

Gavlefastigheter Gävle kommun AB

Ordförande: Lena Säfström
Verkställande direktör: Per-Arne Vahlund

Ägardirektiv

Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga, attraktiva och prisvärda lokaler för kommunala verksamheter. Bolagets investeringsverksamhet ska baseras på en helhetssyn där effekter i samtliga styrperspektiv beaktas inför investeringsbeslut. Bolaget ska aktivt driva klimat- och miljöfrågor i sin verksamhet. Mätbara mål ska finnas som genom årsredovisningen följs upp årligen. GAVLIA består av moderbolaget Gavlefastigheter i Gävle kommun AB med dotterbolaget Gavlia AB och dotterdotterbolaget Gavle Drift & Service AB. Kommunfullmäktige har beslutat att

Gavlia AB och Gavle Drift & Service AB under år 2024 ska fusioneras med moderbolaget,

Bolagen i koncernen har bedrivit sin verksamhet inom de ramar som lagts fast i respektive bolagsordning. Koncernens verksamhet har vidare bedrivits i enlighet med ägardirektiven. Måluppfyllelsen bedöms som god.

Gavlefastigheter Gävle kommun AB har lämnat aktieutdelning på 38,2 mnkr samt redovisat ett resultat enligt målet enligt ägardirektivet.

Bolagets mål

Bolagets mål	Måluppfyllnad
Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor - Utveckla en tjänsteportfölj med efterfrågade fastighetsnära tjänster i samarbete med sektorerna utifrån ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv	●
Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor - Utveckla gröna skolgårdar som främjar lek och rörelse.	●
Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen - Ett långsiktigt skadeförebyggande arbete i våra skolor, vidareutveckla det skadeförebyggande arbetet med nolltolerans.	■
Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen - En attraktiv, jämställd och utvecklande verksamhet med tillitsbaserat ledarskap och med utgångspunkt i vårt värdegrundsarbete.	■
Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle - Vi ska bidra till ett gott företagsklimat i Gävle genom avtalstrohet avseende våra ramavtal och vi upphandlar i enlighet med Gävle kommuns inköspolicy.	●
Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle - Ett utvecklat samarbete med skolväsendet och arbetsmarknadsinstanser och därigenom möjliggöra för studenter och arbetssökande att lyckas med sin utbildning och komma in på arbetsmarknaden.	●

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov - Verka för att våra fastigheter och byggnader klarar framtidens klimat- och miljökrav.	●
En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov - Planera och utveckla allaktivitetsplatser inom bolagets fastighetsbestånd och som är hållbara ur ett socialt och ekologiskt perspektiv.	●
En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun - Minska våra fastigheters och byggnaders klimat- och miljöpåverkan.	◆
En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun - Fossilfri fordonsflotta	●
Effektiv resursanvändning för hållbara och konkurrenskraftiga hyror och tjänster	●

Nyckeltal för Gavlefastigheter Gävle kommun AB

<i>(mnr)</i>	2023	2022	2021	2020	2019
Omsättning	627,8	573,1	512,5	603,7	686,3
Resultat efter finansiella poster	100,1	116,1	-4,7	31,7	6,3
Bruttoinvesteringar	721,2	631,1	505,0	392,1	485,9
Soliditet %	28,0	31,0	33,0	32,0	34,0
Avkastning totalt kapital %	3,0	3,0	1,0	2,0	1,0
Balansomslutning	5 365,3	4 918,1	4 402,8	3 776,0	3 653,5
Avskrivningar	95,9	49,7	80,5	192,5	165,4
Medelantalet anställda	141	139	142	168	171

Gävle Hamn AB

Ordförande: Lars Öberg
Verkställande direktör: Fredrik Svanbom

Ägardirektiv

Gävle Hamn AB ansvarar för planering och säkerställande av hamnens övergripande långsiktiga infrastrukturutveckling. Gävle Hamn AB:s ägardirektiv beskriver att Gävle hamn skall utgöra det självklara godsnavet för sjötransporter i regionen och därmed skapa förutsättningar för tillväxt, sysselsättning och hållbar utveckling i regionen. Den nya containerterminalen har invigts och tagits i drift vilket skapat mer än den dubbla kapaciteten och en högre produktivitet. En av hamnens största och viktigaste investeringar någonsin. Investeringen kommer att skapa ökad konkurrenskraft främst för regionens

exportintensiva industri. Upprustning av kaj 1 har påbörjats under året, en nödvändighet för att säkerställa anlöp vid kajen. Bolagets fortsatta arbete med hållbarhetsfrågorna har präglat året som gått, exempelvis investeringar i elinfrastruktur för att säkerställa fossilfri godshantering, kajel för att fartygen ska kunna driva sina motorer med el i stället för fossilt bränsle när de ligger vid kaj. Arbetet inom energioptimerat hamnkluster genomförs enligt plan.

Bolaget har lämnat utdelning på 41,6 mnkr enligt ägardirektivet.

Bolagets mål

Bolagets mål	Måluppfyllnad
Kompetens och medarbetarengagemang	◆
En säker och trygg hamn	◆
Ett starkt varumärke	●
Effektiva interna processer	●
Rätt anpassad infrastruktur	●
Effektiva gemensamma hamnprocesser	●
En hållbar hamn och hållbara regionala godstransporter	●
Lönsamhet och affärsmässighet	◆

Nyckeltal för Gävle Hamn AB

<i>(mnkr)</i>	2023	2022	2021	2020	2019
Omsättning	198,7	178,1	195,9	195,9	148,2
Resultat efter finansiella poster	34,0	38,9	53,4	67,0	13,4
Bruttoinvesteringar	67,1	124,4	69,2	186,3	310,2
Soliditet %	18,5	20,8	23,2	20,8	20,0
Avkastning totalt kapital %	3,8	3,3	4,2	4,9	2,0
Balansomslutning	1 620,0	1 633,9	1 565,5	1 614,6	1 529,0
Avskrivningar	64,2	64,3	63,5	52,6	51,5
Medelantalet anställda	32	31	29	31	29

Gävle Parkeringservice AB

Ordförande: Åsa Viklund Lång
VD: Stefan Carlbaum Jonsson

Ägardirektiv

Bolaget skall äga, förvärva, uppföra och förvalta mobilitetsanläggningar för bilar och cyklar, dels i övrigt övervaka och bedriva parkeringsverksamhet i parkeringsanläggningar för fordon samt bedriva därmed förenlig verksamhet i enlighet med Gävle kommuns parkeringspolicy.

Bolagen har bedrivit sin verksamhet inom

de ramar som lagts fast i bolagsordningen. Vidare har verksamheten bedrivits i enlighet med ägardirektiven.

Avkastningskravet att lämna en aktieutdelning till Gävle Stadshus AB på 5 mnkr är uppfyllt men årets resultat är lägre än kravet på avkastning i ägardirektivet även om nedskrivning av mobilitetshus på 36 mnkr beaktas.

Bolagets mål

Bolagets mål	Måluppfyllnad
Genom ett aktivt samarbete med verksamhet och fastighetsägare nås en ordnad trafiksituation runt våra skolmiljöer	●
Med en hög tillgänglighet kan bolaget vidareutveckla verksamheten utifrån ett kundfokus	●
Tillsammans med det lokala näringslivet bidrar GPAB till att parkering skapar förutsättningar för tillväxt i Gävle kommun	●
Tillsammans med byggherrar, fastighetsägare och Gävle kommunkoncern skapa hållbara parkeringslösningar anpassade till framtidens mobilitet	●
Öka medvetenheten om parkeringens möjligheter att bidra till en hållbar och klimatsmart stadsutveckling	◆

Nyckeltal för Gävle Parkeringservice AB

(mnkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Omsättning	45,4	38,7	34,1	29,6	32,5
Resultat efter finansiella poster	-32,3	7,1	7,1	-7,7	-0,3
Bruttoinvesteringar	70,5	76,1	72,5	12,2	4,5
Soliditet %	11,7	11,9	20,6	32,0	7,1
Avkastning totalt kapital %	neg	3,7	4,9	neg	neg
Balansomslutning	296,7	229,6	149,1	77,9	72,8
Avskrivningar	3,2	2,1	2,3	2,4	2,4
Medelantalet anställda	16	15	14	13	12

Gävle Vatten AB

Gävle Vatten ingår i Gästrik Vatten koncernen

Ordförande: Erik Holmestig
Verkställande direktör: Lena Bladh

Ägardirektiv:

Separat ägardirektiv saknas för Gävle Vatten AB. Enligt beslut i Gävle kommunfullmäktige ska bolaget tillämpliga delar av ägardirektivet för Gästrik Vatten AB gälla för bolaget.

Enligt bolagsordningen för bolaget är syftet att tillhandahålla anläggningar för allmänna vattentjänster samt tillsammans med

moderbolaget Gästrik Vatten AB säkerställa en långsiktigt hållbar VA-verksamhet, inom ramen för den kommunala kompetensen och principerna som gäller för kommunal verksamhet.

Gävle kommun äger 60% av Gästrik Vatten och har genom ett aktieägaravtal ett bestämmande inflytande över Gävle Vatten.

Bolagets mål

Bolagets mål	Måluppfyllnad
Stort förtroende för våra VA-tjänster	●
Gävle Vatten har en långsiktigt hållbar VA-försörjning	◆
Ekonomi i balans	◆

Nyckeltal för Gävle Vatten AB

(mnkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Omsättning	418,0	236,6	463,5	183,4	158,4
Resultat efter finansiella poster	-2,0	5,3	22,6	1,5	34,3
Bruttoinvesteringar	214,8	152,4	189,6	232,9	62,0
Soliditet %	5,4	7,5	8,0	65,5	2,5
Balansomslutning	1 481,0	1 137,1	1 007,0	965,6	655,5
Avskrivningar	33,9	31,4	29,2	27,2	24,7
Medelantalet anställda	0	0	0	0	0
Årets över-/underuttag	-13,2	13,4	18,1	1,2	-25,0
Akkumulerade över-/underuttag	-4,1	9,1	-8,3	-26,4	-27,6